

obrniki podjetnik

ENTREPRENEUR

NE POZABITE NA POROČANJE! • NE POZABITE NA POROČANJE! • NE POZABITE NA POROČANJE!

VSE, KAR POTREBUJETE ZA USPEŠEN POSEL V ENEM PAKETU, NA KLJUČ

MODRI POSLOVNI PAKET

50/50

Mbit/s

Standard

programska shema

60 GB

prenosa podatkov

1

priključek

 PODPIRA
VoWiFi

Samsung
Galaxy Note9
24 x **37⁷⁰ €**¹

www

.si

 SPLETNA
BLAGAJNA
NOVO

BREZPLAČNO²

Vaš posel vodimo
v modro prihodnost.

www.telekom.si/poslovni

¹Akcijska cena velja ob sklenitvi oziroma podaljšanju naročniškega razmerja z Modrim poslovnim paketom (z vezavo za 24 mesecev) z obročnim plačilom kupnine za napravo v 24 zaporednih mesečnih obrokih (v znesku 37,70 EUR mesečno za Samsung Galaxy Note9, skupaj 904,80 EUR), ki se obračunajo prek mesečnega računa. Velja za vse, ki nimajo veljavnega Aneksa št. 20/2013 (z vezavo naročniškega razmerja za 12 ali 24 mesecev) in izpolnjujejo ostale pogoje akcijskega nakupa naprav. Ponudba velja do odprodaje zalog.

²Ugodnost 1 brezplačne licence za Office 365 Business Essentials in brezplačne namestitve na ključ velja za nove in obstoječe naročnike Modrega poslovnega paketa. Ugodnost velja 24 mesecev in začne veljati z obračunskim mesecem, v katerem je aktiviran poslovni paket oziroma paket Office 365. Storitve Spletne stran je brezplačna za nove in obstoječe naročnike Modrega poslovnega paketa in velja za čas sklenjenega naročniškega razmerja s tem paketom. Registracija spletne domene je brezplačna za eno domeno za eno leto za naročnike Modrega poslovnega paketa. Brezplačna licenca za Spletno blagajno (Panthéon RW) velja za naročnike, ki so hkrati naročniki Modrega poslovnega paketa in v obračunskem mesecu prek Spletne blagajne ne izdajo več kot 5 računov. Slike so simbolične. Telekom Slovenije, d.d., si pridržuje pravico do sprememb cen in pogojev. Cene so v EUR brez DDV in zaokrožene na dve decimali. Za več informacij o ponudbi obiščite www.telekom.si/poslovni, Telekomov center, pooblaščen prodajno mesto ali pokličite 080 70 70. Telekom Slovenije, d.d., Ljubljana

Jubilejno leto

Leto 2019 je za našo stanovsko organizacijo izjemno pomembno leto, saj obeležujemo 50 let delovanja. Decembra 1969 je dvanajst združenj zasebnih obrtnikov ustanovilo Zvezo združenj samostojnih obrtnikov Slovenije. Ustanovili so jo z namenom, da bi si povrnili ugled, našli svoj prostor v družbi in da bi se v tedanjih neprijaznih razmerah do obrtništva njihov glas slišal dlje in glasneje. Že pol stoletja se na vse možne načine trudimo, da bi obrtnikom in podjetnikom zagotovili boljše pogoje za delo in življenje. V polstoletni zgodovini smo naredili ogromno za malo gospodarstvo, veliko dela pa nas še čaka. Ne predstavljam si, kakšne pogoje in zakonodajo bi imeli, če naših interesov ne bi ščitila stanovska organizacija, ki so jo naši predniki ustanovili prav s tem namenom.

Ponosen sem, da kljub prostovoljnemu članstvu ostajamo največja zbornica gospodarstva v Sloveniji. Slogana »povezani smo močnejši« se vse bolj zavedamo vsi, ki delujemo na področju obrti in podjetništva. Zgolj v prvem mesecu letošnjega leta se je v našo zbornico včlanilo 120 novih članov. Še en dokaz več, da delamo dobro in da koristi zbornice občuti vse več obrtnikov in podjetnikov.

V prvih dneh novega leta nas je sprejel predsednik vlade Marjan Šarec, s katerim smo se pogovarjali o najbolj perečih problemih malega gospodarstva. Veseli me, da je Šarec izkazal razumevanje in tudi pripravljenost pomagati s konkretnimi ukrepi. Spodbudno je tudi to, da se bo Šarčeva vlada spoprijela z nepotrebnimi birokratskimi predpisi in jih skušala poenostaviti oziroma umakniti. Upam, da bo ta vlada držala obljube glede pomoči malemu gospodarstvu in kmalu pokazala pozitivne rezultate. To sem predsedniku vlade tudi povedal, saj imamo praznih obljub s strani prejšnjih vlad dovolj. Prav tako želimo, da se čim prej realizira predvolilna obljuba, da malo gospodarstvo dobi svojega državnega sekretarja.

Jubilejno leto se je začelo nadvse spodbudno. Letošnjega zimskega srečanja obrtnikov in podjetnikov z družinami, ki se je tudi letos odvijalo na Kopah, se je udeležilo skoraj 1000 tekmovalcev in spremljevalcev. Pohvale za odlično izpeljan športno-družabni dogodek še kar dežujejo, zato iskrena hvala vsem udeležencem, sponzorjem in zaposlenim v zborničnem sistemu. Tudi to je dokaz, da smo vse bolj povezani in pripadni svoji stanovski organizaciji.

Čaka nas pestro leto, vpeljali bomo številne nove aktivnosti, poleg tradicionalnih dogodkov bomo organizirali še nekaj novih, vseskozi pa se bomo trudili karseda uspešno zastopati vaše interese, spoštovane članice in člani. Le številčni in povezani v močno zbornico smo lahko uspešni. Hvala za vašo podporo!

Branko Meh, predsednik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije

**obrtnik
podjetnik**

Kolofon

Letnik XLVIII, številka 2, februar 2019
Izdaja Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije,
tel. 01 58 30 500

Naslov uredništva: Celovška cesta 71, Ljubljana

Stiki z uredništvom: 01 58 30 507, faks: 01 50 54 373;

e-pošta: revija.obrtnik@ozs.si; spletna stran:

www.ozs.si/obrtnik

Odgovorna urednica: Eva Mihelič, tel. 01 58 30 559

Novinar, koordinator: Anton Šijanec, tel. 01 58 30 533

Vodja trženja: Janja Štrigl Tot, tel. 01 58 30 801

Naročnina, mali oglasi – tajnica redakcije:

Barbara Peteros, tel. 01 58 30 507

Naklada: 31.000 izvodov

Cena: 6 evrov v prosti prodaji, celoletna naročnina
60 evrov (9,5-odstotni DDV je vključen v ceni).

Transakcijski račun pri NLB d. d. Ljubljana:

02013-0253606416

**Oblikovanje, prelom revije, obdelava fotografij
in priprava za tisk:** Žiga Okorn in Barbara Filipčič,
www.uvid.si

Tisk: Salomon, d.o.o., Vevška 52, 1260 Ljubljana-Polje
ISSN 2385-9849

Najboljši servis

za obrt in podjetništvo!

OBRTNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA
SLOVENIJE

Vse na enem mestu

zastopamo • informiramo • povezujemo • svetujemo • izobražujemo • promoviramo
na 62. območnih zbornicah po vsej Sloveniji!

AKTUALNO

4-9

IZ OZS

10-31

PODJETNO

32-36

OBRTNIKOV SVETOVALEC

37

SEKCIJE

53-65

00Z

66-71

SEJMI IN POSLOVNA SREČANJA

72

IZOBRAŽEVANJE IN PRENOS ZNANJ

74-79

NAŠI ČLANI

80-84

OBRTNIKOVA BORZA

86-88

Nepozabno zimsko druženje na Kopah

Tradicionalno Zimsko srečanje obrtnikov in podjetnikov z družinami 2019, je privabilo dobrih 800 udeležencev in izvrstno uspelo. Prireditev je v sproščenem vzdušju ob športu in zabavi združila stanovske kolegice in kolege ter njihove družinske člane vseh generacij.

stran 10

OBRTNIKOV SVETOVALEC

stran 37

Skupno strokovno srečanje gradbenikov

Na velikem strokovnem srečanju zbralo skoraj 300 članov štirih strokovnih sekcij OZS, ki so povezane z gradnjo objektov. Na uvodni okrogli mizi so ugotovili, da je slovensko gradbeništvo po zadnji gospodarski krizi dobro okrevalo, žal pa še vedno primanjkuje usposobljenega kadra.

stran 56

Poročanje o embalaži do 31.3.2019

Uredba o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo, je večini obrtnikov in podjetnikov prinesle nova administrativna bremena z vpisovanjem v evidenco ARSO, vodenjem evidenc o količinah in vrsti embalaže ter poročanjem.

stran 4

Tudi o neustreznih kurilnih napravah

Sekcija dimnikarjev pri OZS je organizirala strokovni posvet. Tema posveta so bile neustrezne kurilne naprave na trdno gorivo, nepravilno kurjenje in onesnaževanje zraka.

stran 64

NASLOVNICA

fotografija: bigStockphoto

ROK ZA POROČANJE O EMBALAŽI NA ARSO JE 31. 3. 2019

Obveznost za vse, ki dajejo v promet manj kot 15 ton embalaže letno

Obveznosti, ki jih je uvedla novela Uredbe o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo, ki so začele veljati v lanskem letu, so večini obrtnikov in podjetnikov prinesle nova administrativna bremena z vpisovanjem v evidenco ARSO, vodenjem evidenc o količinah in vrsti embalaže ter poročanjem vsako leto do 31. 3. za preteklo leto.

O letnih količinah embalaže, dane v promet v preteklem letu, morajo embalerji, pridobitelji blaga ter proizvajalci in pridobitelji servisne embalaže prvič poročati letos, in sicer do konca marca.

Aplikacija za poročanje je na voljo od začetka februarju 2019, in sicer na spletni strani ARSO na povezavi **<http://okolje.arso.gov.si/embalaza>**. Do aplikacije dostopate s klikom na točko 3. Poročanje. Poročate lahko le, če ste prej vpisani v evidenco pri ARSO. Poročilo je sestavljeno iz skupnih letnih količin za vsak embalažni material posebej: papir&karton, plastika, kovina, les, steklo, drugo. V ta namen so podjetja v letu 2018 že morala voditi lastno evidenco o embalaži, dani v promet po posameznih vrstah embalaže.

SEMINARJI O POROČANJU!

OZS na temo poročanja o embalaži pripravlja več seminarjev, na katerih boste izvedeli vse o obveznostih in kako jih izpolniti, predstavljeni pa bodo tudi praktični primeri iz posameznih dejavnosti. Preverite termine na **www.ozs.si/dogodki**.

Ste preverili, ali ste tudi vi zavezanci za poročanje?

Po novem morajo podjetja, **ne glede na količino embalaže** (tudi za 0,5 kilograma) ter ne glede na to ali je embalaranje njihova redna dejavnost ali samo enkrat zaščitijo izdelek in ga dostavijo kupcu, voditi evidence, se vpisati v ARSO in v naslednjem letu poročati o embalaži. Ob tem OZS opozarja, da navedene obveznosti prinašajo tudi nesorazmerne administrativne obremenitve za izdelek, ki ga kupi podjetje v državah Evropske unije ali drugih državah (ali preko spleta) in ga uporabi pri svoji dejavnosti (aparati, stroji, orodja ...). Nove obveznosti zadevajo torej tudi vsa podjetja, ki se občasno pojavljajo v vlogi embalerja oziroma pridobitelja embalaranega blaga po definiciji iz Uredbe, čeprav embalaranje ni njihova osnovna dejavnost.

Podjetja, ki imajo obveznosti po novi Uredbi

Dolžnost vodenja evidence velja za vsa podjetja, ki prvič **dajejo embalažo na trg Republike Slovenije.**

PLASTIČNE NOSILNE VREČKE OD 1. 1. 2019 DALJE NE SMEJO BITI BREZPLAČNE

Novela Uredbe o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo in Uredbe o okoljski dajatvi za onesnaževanje okolja zaradi nastajanja odpadne embalaže določata nove obveznosti glede plastičnih nosilnih vrečk, danih na trg Republike Slovenije. Pomembno je določilo Uredbe, ki določa, da mora distributer od 1. 1. 2019 zagotoviti, da plastične nosilne vrečke na prodajnem mestu blaga ali izdelkov potrošnikom niso na voljo brezplačno. Izjema so le zelo lahke plastične vrečke, ki so namenjene le za primarno embalažo živil, ki niso predpakirana, kar pa mora biti ustrezno označeno na mestu prodaje. V kolikor uporabljate plastične nosilne vrečke, morate prodajno mesto ali mesto ponudbe plastičnih nosilnih vrečk ustrezno **opremiti s cenami vrečk.**

Razlaga pojmov:

- **plastične nosilne vrečke** so nosilne vrečke iz plastike, z ročaji ali brez, ki so na voljo potrošnikom na prodajnem mestu blaga ali izdelkov;
- **lahko plastične nosilne vrečke (LPNV)** so plastične nosilne vrečke z debelino stene **manj kot 50 mikronov**;
- **zelo lahke plastične nosilne vrečke (ZLPNV)** so plastične nosilne vrečke z debelino stene **manj kot 15 mikronov**, ki so potrebne iz higienskih razlogov ali **namenjene za primarno embalažo živil, ki niso predpakirana**, če to prispeva k temu, da se zavrže manj hrane.

Uporaba zelo lahkih plastičnih nosilnih vrečk (manj kot 15 mikronov)

Že od 1. januarja 2018 morajo distributerji, ki potrošnikom ponujajo zelo lahke plastične nosilne vrečke, voditi lastno evidenco o številu zelo lahkih plastičnih nosilnih vrečk, ki so namenjene za embalažo živil, ki niso predpakirana, potrošnikom pa jih bodo prodajali kot nosilne vrečke za neživilske proizvode ali živila, ki niso predpakirana. To so zelo lahke plastične vrečke, ki imajo oznako:

Če vrečke z navedeno oznako proda kupcem na prodajnem mestu kot nosilno vrečko za izdelke, kot na primer steklenice, baterije, nogavice, pakirana živila v škatlah, zamrznjena živila, igrače, čistila, to pomeni, da je moralo podjetje voditi evidenco že v letu 2018, o tem pa mora poročati do 31. marca letos. Še vedno pa se te vrečke lahko uporabljajo brez obveznosti za sadje, zelenjavo in meso, ki ni embalirano.

Podjetjem in trgovcem predlagamo, da so pozorni, kakšne vrečke uporabljajo. Če ne želijo dodatnih obveznosti, naj pri tem ne uporabljajo vrečk z omenjeno oznako in naj raje uporabijo druge plastične nosilne vrečke, ki morajo biti po 1. januarju 2019 plačljive. Za vse ostale plastične nosilne vrečke kupljene pri slovenskem dobavitelju ni obveznosti.

Dobava oziroma nakup plastičnih nosilnih vrečk iz tujine

Če podjetje kupuje plastične nosilne vrečke v tujini, je moralo izpolnjevati določene obveznosti že v letu 2018, ne glede na količino plastičnih nosilnih vrečk.

Proizvajalci plastičnih nosilnih vrečk in pridobitelji so od 1. januarja 2018 zavezani k vodenju evidence, poročanju in plačevanju okoljske dajatve FURS, ki se na podlagi vzpostavljene evidence sestavi za vsako trimesečno obdobje. Vključiti se morajo tudi v družbo za ravnanje z odpadno embalažo (DROE).

Kdaj je embalaža prvič dana na trg?

Dajanje embalaže v promet pomeni prvič dati na trg Republike Slovenije (ne pa tudi v tujino), in sicer za:

1. **Blago embalirano v RS, ali prvič uporabljeno blago, če je embaler tega blaga tudi njegov končni uporabnik.** Za embalažo, v katero je embalirano blago, ki ga daje embaler v promet, se štejeta tudi skupinska in transportna embalaža.

2. **Embalirano blago, pridobljeno iz tujine** (pridobljeno v drugi državi članici Evropske unije ali uvoženo iz tretjih držav) **ali prvič uporabljeno, če je pridobitelj tega blaga tudi njegov končni uporabnik.** Obveznost podjetja nastane, če je podjetje tisto, ki prvo da na trg RS embalažo, ki bo enkrat končala v odpadkih oziroma postala odpadna embalaža. Pri tem se upošteva embalaža, ki jo podjetje proda skupaj s svojimi izdelki, ali embalaža, ki ostane na dvorišču podjetja po tem, ko razpakirate izdelke iz tujine (brez predhodnega dobavitelja).

3. **Embalažo, pridobljeno iz tujine** (pridobljeno v drugi državi članici Evropske unije ali uvoženo iz tretjih držav) **ali embalažo, proizvedeno v RS**, ki ni namenjena za embaliranje, ali prvič uporabljeno, če je pridobitelj ali proizvajalec te (servisne) embalaže tudi njen končni uporabnik (9. točka 3. člena Uredbe).

Izjema velja za vračljivo embalažo ter embalažo z dolgo življenjsko dobo. Tako je v primeru, ko je za lesene palete vzpostavljeno nadzorovano kroženje, treba kot embalažo, ki je prvič dana na trg, evidentirati samo palete, ki so na trg dane prvič. V evidenci pa ni treba voditi embalaže z dolgo življenjsko dobo – na primer kartoni za igre, zaboji za orodje, kovčki za jedilni pribor ...

Kakšne so obveznosti za ta podjetja?

Ta podjetja so se morala do 31. 1. 2018 vpisati v evidenco pri ARSO. Vsa-

ko morebitno spremembo opravljanja dejavnosti ali prenehanje pa je treba sporočiti v 30 dneh od spremembe. Novi embalerji, pridobitelji embalaranega blaga ter proizvajalci in pridobitelji tako imenovane servisne embalaže pa morajo sporočiti podatke o podjetju in opravljanju dejavnosti na ARSO v 30 dneh od začetka opravljanja dejavnosti. O embalaži, ki so jo z opravljanjem svoje dejavnosti dala na trg Republike Slovenije, so morala podjetja v letu 2018 **voditi tudi lastno evidenco embalaže dane na trg**, in sicer **o masi embalaže dane v promet po vrstah embalaže in embalažnem materialu** (papir in karton, plastika, les, kovine, steklo in drugo).

Informacije o vpisu v evidenco ARSO so od lani na razpolago na njihovi spletni strani, kjer je podjetjem na voljo aplikacija Embalaža (<http://okolje.arso.gov.si/embalaza>).

Nekaj konkretnih primerov, povzetih po pojasnilih MOP (februar 2018)

- **Frizerka oziroma kozmetičarka kupi šampone ali kreme** za delo v salonu v Evropski uniji ali uvozi iz tretjih držav (velja tudi preko spleta). Frizerka se mora v 30 dneh vpisati v ARSO, embalažo je dolžna stehatati po vrstah embalaže (karton, plastika ...), voditi evidenco za leto 2018 in v letu 2019 poročati. V primeru, da šampone/kreme kupuje pri dobavitelju v Sloveniji, nima obveznosti.

- **Frizerka kupi sušilec las v Italiji za uporabo v svojem salonu** in je pridobitelj embalaranega blaga. Frizerka se mora v 30 dneh vpisati v ARSO, embalažo je dolžna stehatati po vrstah embalaže (karton, plastika ...) in v letu 2019 poročati. V primeru, da je sušilec las kupljen v Sloveniji, frizerka nima obveznosti.

- **Gostinec kupi v tujini (Evropski uniji ali tretji državi) pomivalni stroj**, ki pride zapakiran v kartonski embalaži – gostinec je v tem primeru pridobitelj embalaranega blaga. Gostinec se mora v 30 dneh vpisati v ARSO, embalažo je dolžan stehatati po vrstah embalaže (karton, plastika ...) in v letu 2019 poročati. V primeru, da je stroj kupljen v Sloveniji, gostinec nima obveznosti.

- **Gostinec uporablja kartonske škatle za pice za domov ali za dostavo, lončke za kavo za domov, folijo za zavijanje hrane za domov** – to je servisna embalaža, saj gre za pakiranje izdelkov na prodajnem mestu in obveznost o poročanju prevzame njen proizvajalec oziroma dobavitelj, če embalažo gostinci kupijo v Sloveniji. Če se ta embalaža kupi v tujini (v Evropski uniji, tretjih držav ali po spletu iz tujine), se mora gostinec vpisati v ARSO, voditi evidenco o embalaži in v letu 2019 prvič poročati.

- **Podjetje uporablja embalažo za pecivo, vrečke za rezance ipd.** za prodajo v trgovine – v tem primeru gre za embaliranje in je proizvajalec peciva zavezan za vpis v ARSO, vodenje evidenc in poročanje.

- **Podjetje naredi pohoštvo**, ki ga zaščitijo s folijo in dostavi kupcu (podjetje je zavezanec kot embaler, in poroča o masi folije, s katero je zaščitil izdelek). Podjetje se vpiše v evidenco ARSO, v letu 2018 vodi evidenco o masi uporabljene embalaže po vrstah (karton, folija ...) in poroča v letu 2019.

- **Podjetje, ki opravlja storitve kemičnega čiščenja**, je po pojasnilu ministrstva zavezanec za vpis v ARSO in poročanje, kot embaler, saj je skladno s prilogo 1 Uredbe **ošešalnik za obleke**, ki se prodaja skupaj z oblačili, **embalaža**.

- **V kemični čistilnici uporabljena folija**, ki jo na prodajnem mestu zapakira stranki, je servisna embalaža in o njej podjetje ne poroča, če je kupljena pri slovenskem dobavitelju. V kolikor to folijo kupi v Evropski uniji ali uvozi iz tretjih držav je podjetje pridobitelj servisne embalaže in se mora v letu 2018 vpisati v ARSO, voditi evidenco v letu 2018 ter poročati v letu 2019.

- **Podjetja, ki šivajo tekstilne izdelke ali imajo proizvodnjo oblačil, svoje izdelke zapakirajo v folije (na primer spodnje perilo v plastičnih paketih, folija čez kostime ...) ter jih prodajo naprej v druge trgovine.** V tem primeru je del njihove dejavnosti tudi embaliranje, zato se morajo v letu 2018 vpisati v ARSO, voditi evidenco o vrsti in masi embalaže za leto 2018 ter o njej poročati v letu 2019.

Vprašanja v zvezi z Uredbo o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo lahko še vedno pošljete na ministrstvo za okolje in prostor, na naslov gp.mop@gov.si.

• V primeru, da **šivilje kupijo bale metražnega blaga** od slovenskega dobavitelja jim ni potrebno poročati za tulce in folijo. To je obveznost embalerja, ki metražno blago navije na tulec, in obveznost pridobitelja embalaranega blaga, ki blago pridobi/uvozi iz tujine.

• **Slaščičar izdeluje kremne rezine**, nekaj jih ima v vitrini na prodajnem mestu, ki jih zapakira in proda kupcu, preostale ima v embalaži na polici v slaščičarni. Vsa embalaža, ki se uporabi za embalaranje na prodajnem mestu, je servisna embalaža. Obveznost poročanja o servisni embalaži ima njen proizvajalec oziroma tisti, ki jo pridobi/uvozi iz tujine. Če pa slaščičar v okviru dejavnosti svoje izdelke tudi embalira za svoje police ali za druge trgovine, potem se v letu 2018 vpiše v ARSO, vodi evidence in v letu 2019 prvič poroča. To velja za vsa živila (med, marmelada ...).

• **Slaščičar, ki na mestu proizvodnje pakira pecivo** in ga prodaja v trgovine, je zavezanec za poročanje kot embaler. V primeru, da to podjetje proda svoje pecivo v tej isti embalaži na svojem prodajnem mestu, pa je to servisna embalaža. V tem primeru je zavezanec za poročanje le dobavitelj (velja za nakup embalaže pri slovenskem proizvajalcu embalaže).

• **O ravnanju s servisno embalažo**, ki je namenjena pakiranju na prodajnem mestu, morajo poročati proizvajalci in pridobitelji servisne embalaže, tisti ki jo proizvedejo ali pridobijo/uvozijo iz tujine. **Proizvajalci servisne embalaže** so po pojasnilu MOP zavezani za poročanje le o proizvedeni servisni embalaži, dani na trg v RS medtem, ko ne poročajo o proizvedeni embalaži prodani embalerjem in embalaži, ki jo dobavijo v Evropsko unijo ali izvozijo v tujino. V praksi je dostikrat težko ločiti, za kakšne namene se bo uporabila embalaža.

• **V primeru pošiljanja izdelkov po pošti se za embalažo šteje material, v katerega so izdelki oviti, na primer folija, papir. Kuverte in škatle/paketi, v katere se položi izdelek, pa niso embalaža.**

VLASTA MARKOJA

Izkoristite vavčerje, pomagali vam bomo!

Slovenski podjetniški sklad, s katerim dobro sodeluje tudi naša stanovska organizacija, z letošnjim letom uvaja nov program spodbud malih vrednosti za mala podjetja. Ključna prednost novega programa je bistveno poenostavljen dostop do sofinanciranja, ki je urejen z vavčerskim sistemom in kratkim enostavnim postopkom. S tem je sklad prisluhnil predlogom in prizadevanjem obrtnikov in podjetnikov, naša zbornica pa vabi vse svoje člane, da se oglasijo Svetovalnemu centru OZS, kjer vam bomo pri pripravi dokumentacije in črpanju sredstev z veseljem tudi brezplačno pomagali.

Vavčerski sistem spodbud SPS, ki so namenjene krepitevi konkurenčnosti in kompetenc vaših podjetij, do leta 2023 slovenskim malim in srednje velikim podjetjem namenja skupaj 22,5 milijona evrov nepovratnih sredstev. Letno bo sklad tako razdelil 4,5 milijona evrov sredstev, razpise za posamezna področja pa objavljaj sproti.

Sredstva bodo namenjena za naslednje vsebine:

- Zaščita intelektualne lastnine (razpis je že objavljen v UL RS, št. 5/2019)
- Certifikati kakovosti in poslovna odličnost (razpis je že objavljen v UL RS, št. 5/2019)
- Internacionalizacija (razpis bo objavljen predvidoma februarja)
- Prenos lastništva in statusno preoblikovanje podjetij

• Digitalizacija in omogočitvene tehnologije

• Krožno / zeleno gospodarstvo

• Prototipiranje

Z vavčerji bo možno sofinanciranje upravičenih stroškov v višini 60 % oziroma največ do 10.000 evrov za posamezen odobren vavčer, skupna višina vavčerjev, ki jih lahko podjetje izkoristi v enem letu, pa je 30.000 evrov na leto. Stroški za vsa vsebinska področja vavčerjev bodo upravičeni že od začetka leta 2019, zato si dokazila o na primer izbiri izvajalca ter prejete račune in potrdila o plačilu, ki bi jih želeli uveljavljati v posameznem sklopu, shranjujete že takoj, da jih boste lahko po objavi javnega poziva in oddaji vloge tudi uveljavili za nazaj. Več informacij lahko najdete na spletni strani www.podjetniskisklad.si.

ANTON ŠIJANEC

Po pomoč v SVETOVALNI CENTER OZS

Ker si je naša stanovska organizacija v preteklosti močno prizadevala za uvedbo tako poenostavljenega sofinanciranja malih podjetij, želi sedaj svojim članom obrtnikom in podjetnikom še pomagati, da bodo lahko sredstva v čim večji meri tudi izkoristili. Zato vas vabimo, da se s svojimi vprašanji, predlogi in pobudami za oblikovanje vaših vlog obrnete na naš Svetovalni center OZS, kjer vam bodo naši svetovalci brezplačno pomagali pravilno oblikovati in oddati vaše vloge ter s tem doseči tudi čim boljše spodbude. Pokličite jih na telefonsko številko **01/5830 553** ali pa jim pišite na e-naslov svetovanje@ozs.si.

POGOVOR S PREDSEDNIKOM VLADE RS

Kaj obljublja malemu gospodarstvu?

Predsednik OZS Branko Meh in direktor OZS Danijel Lamperger sta se v začetku januarja sestala s predsednikom Vlade RS Marjanom Šarcem in njegovo ožjo ekipo. Vodstvo zbornice je Vlado RS seznanilo z aktualnimi problemi malega gospodarstva in ponudilo tudi rešitve.

»Ustrezno naj se uredi področje poklicnih bolezni, regresni zahtevki, razbremenijo naj se stroški dela, malo gospodarstvo pa naj čim prej dobi svojega državnega sekretarja,« je ključne zahteve zbornice povzel predsednik OZS

Branko Meh in izrazil upanje, da bo imela ta vlada več posluha za obrtnike in podjetnike. »Praznih obljub smo imeli v preteklosti dovolj,« je še pripomnil Meh.

Direktor zbornice Danijel Lamperger je izpostavil pomen podpornega okolja, ki ga zbornica nudi obrtnikom in podjetnikom: »Za vse te naloge, ki jih reprezentativne zbornice opravljajo tako za člane kot nečlane, bi morali dobiti vsaj neki prispevek za zastopanje. Tako bi lahko tudi slovenske zbornice delovale po vzoru zbornic iz uspešnih zahodnih držav, kot sta Avstrija in Nemčija.«

Predsednik OZS Branko Meh in direktor zbornice Danijel Lamperger sta Marjana Šarca in njegove sodelavce seznanila z aktualnimi problemi malega gospodarstva in ponudila tudi rešitve.

Med glavnimi temami pogovora je bil tudi državni sekretar za malo gospodarstvo. »Kot smo vam obljubili v predvolilnem času, si naša vlada prizadeva za to, da malo gospodarstvo dobi svojega državnega sekretarja. Imamo velik posluh za ta segment gospodarstva,« je na srečanju poudaril Šarec. Tako Šarec kot vsi drugi so se strinjali, da imamo v Sloveniji preveč birokratskih ovir in nerazumnih predpisov. Vlada RS naj bi po Šarčevih zagotovilih na tem področju že zavihala rokave in nepotrebne predpise ukinila. Mojmir Urlep, svetovalec predsednika Vlade RS, pa je dejal, da na ministrstvu za finance že iščejo rešitve za razbremenitev plač.

MIRA ČREŠNAR

BREZPLAČNA TEČAJA ANGLEŠČINE IN RAČUNALNIŠTVA

Pridobite novo znanje!

Univerza za tretje življenjsko obdobje vabi na začetni tečaj angleščine in začetni tečaj računalništva. Prijavijo se lahko posamezniki, ki imajo srednješolsko ali nižjo izobrazbo, so starejši od 45 let, so iz Ljubljane in okolice in zaposleni oziroma samostojni podjetniki.

Udeležencem bo začetni tečaj angleščine pomagal pri osnovnem komuniciranju s tujimi strankami in okrepil samozavest. Vsebine bodo prilagojene predznanju, delovnim potrebam in željam v skupini, po opravljenem tečaju pa bodo udeleženci zagotovo znali v angleškem jeziku med drugim predstaviti sebe, svoje podjetje in izdelke.

Tečaj angleščine se bo začel v torek, 19. februarja 2019, ob 16. uri na Univerzi za tretje življenjsko obdobje v Ljubljani. Potekal bo ob torkih 3 šolske ure v sku-

pnem obsegu 60 ur.

Začetni tečaj računalništva pa vključuje delo z operacijskim sistemom Windows 10, urejanje datotek in map, delo z besedili v programu Word, obdelovanje in organizacijo fotografij, uporabo družbenega omrežja Facebook in aplikacije Viber.

Tečaj se bo začel v ponedeljek, 18. februarja 2019, ob 16.15 prav tako na Univerzi za tretje življenjsko obdobje. Potekal bo dvakrat tedensko, ob ponedeljkih in sredah po 4 šolske ure v skupnem obsegu 40 ur.

Izobraževalne programe za izboljšanje temeljnih in poklicnih kompetenc zaposlenih, manj izobraženih in manj usposobljenih, Univerza za tretje življenjsko obdobje združenje za izobraževanje in družbeno vključenost izvaja v okviru projekta Pridobivanje kompetenc 2018–2022 kot partnerica v konzorciju organizacij, izbranim na Javnem razpisu za pridobivanje temeljnih in poklicnih kompetenc od 2018 do 2022.

Več informacij o tečajih dobite pri Petri Bališ (petra@balis.si, 041 779 653), ki zbira tudi prijave.

E. M.

Sodelujte pri oblikovanju zahtev obrti in podjetništva!

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije vabi k sodelovanju pri pripravi letošnjih zahtev obrti in podjetništva. Svoje predloge z obrazložitvami lahko posredujete do petka, 22. februarja.

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije že vrsto let pripravlja predloge za izboljšanje zakonodaje na področjih, pomembnih za obrt in podjetništvo oziroma zahteve slovenske obrti in podjetništva.

Ne glede na to, da realizacija zahtev ni najboljša, obrtniki in podjetniki vztrajajo in vsako leto nadgrajujejo in dopolnjujejo ta svoj manifest predlogov za izboljšanje poslovnega okolja. Letos še

posebej opozarjajo na to, da slovensko gospodarstvo potrebuje strukturne reforme, predvsem na področju trga dela, davkov, zdravstva in poslovnega okolja, zato bodo ta področja poudarjena tudi v zahtevah.

Kot običajno bo OZS zahteve slovenske obrti in podjetništva Vladi RS, predstavnikom političnih strank in zainteresirani javnosti predstavila na Forumu obrti in podjetništva, ki bo v **petek, 10. maja**, v

Portorožu (Hotel Slovenija).

Svoje predloge z obrazložitvami za letošnje zahteve slovenske obrti in podjetništva lahko posredujete **do petka, 22. februarja** na e-naslov: zahteve@ozs.si ali preko obrazca na spletni strani OZS.

Dodatne informacije v zvezi s pripravo Zahtev slovenske obrti in podjetništva 2019 dobite pri mag. Maji Rigač (maja.rigac@ozs.si, 01 58 30 807).

E. M.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD

OBRNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA SLOVENIJE

Zakoni, pomembni za obrt in malo podjetništvo

1. V javni razpravi:

- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o industrijski lastnini (do 20.2.2019)

2. Končane javne razprave:

- Uredba o načinu izvajanja gospodarske javne službe javni linijski prevoz potnikov v notranjem cestnem prometu in o koncesiji te javne službe
- Pravilnik o uveljavljanju izplačila nadomestila plače iz obveznega zdravstvenega zavarovanja na zahtevo delodajalca
- Predlog pravilnika o tehničnih pregledih motornih in priklopnih vozil
- Predlog zakona o dolgotrajni oskrbi in obveznem zavarovanju za dolgotrajno oskrbo
- Predlog zakona o varstvu okolja
- Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o delovnih razmerjih

3. V pripravi na ministrstvih:

- Predlog Pravilnika o poklicnih boleznih
- Predlog zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o integriteti in preprečevanju korupcije
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o tujcih
- Predlog pravilnika o gradbiščih

4. Obravnava v državnem zboru:

- Predlog Zakona o spremembah Zakona o Vladi Republike Slovenije
- Predlog Zakona o spremembi Zakona o državni upravi
- Predlog Zakona o poslovni skrivnosti

Nepozabno zimsko druženje na Kopah

Tradicionalno Zimsko srečanje obrtnikov in podjetnikov z družinami 2019, ki je sredi januarja potekalo v prečudovitem okolju smučišča Kope, je v veliko zadovoljstvo dobrih 800 udeležencev izvrstno uspelo. Dogodek, ki je tokrat potekal že petič po vrsti, je združil udeležence iz vse Slovenije in številne goste iz širše regije ter postal ena največjih manifestacij obrtnikov in podjetnikov pri nas. Prireditev je v sproščenem vzdušju ob športu in zabavi združila stanovske kolegice in kolege ter njihove družinske člane vseh generacij, vsem skupaj pa nedvomno ostala v lepem trajnem spominu.

Dan se je začel že zelo zgodaj, ekipe območnih zbornic so se večinoma pripeljale organizirano, ene bolj od daleč, druge bolj od blizu, več jih je na Kope prišlo že v petek, za kar cel konec tedna, nekateri v hotel ali v apartmaje, spet drugi pa v avtodome, s katerimi so oblikovali pravo malo obrtniško vasico. Ne glede na to, kako in kdaj so prišli, so vsi imeli en sam skupni cilj, da se ob dogovorjeni uri srečajo in skupaj preživijo še en lep dan v prečudoviti naravi in prijetni družbi kolegov in kolegic. Prizor v okolju zgodnjega jutra in sveže zasnežene narave je bil vsem skupaj lahko le nepozaben.

Vesela snidenja

Udeleženci so se najprej zbrali v varnem zavetju velike pokrite terase Holcer puba, kjer jih je uvodoma pozdravil

predsednik OZS **Branko Meh**, pobudnik uspešne serije zimskih srečanj OZS. Čas do začetka tekmovanja v veleslalomu so udeleženci izkoristili za sladkanje s krofi in drugimi sladkostmi ter prijetna ponovna medsebojna snidenja. Vodje ekip so se medtem odpravili po štartne številke, smučarske karte, spominske medalje in darila pokroviteljev, vse to pa so jim pripravili in hitro razdelili člani prizadene organizacijske ekipe. Ta je bila sestavljena iz zaposlenih na zbornici, vodil pa jo je podpredsednik OZS **Ivan Meh**, ki je bil tudi letos srce in motor celotnega dogajanja. Letošnjega srečanja se je udeležilo kar 36 ekip območnih obrtno-

Kljub nizki oblačnosti, ki se ni in ni hotela razkaditi, je dogodek odlično uspel.

-podjetniških zbornic in OZS, poleg njih pa tudi gosti iz Hrvatske obrtničke komore, Obrtničke komore Zagreb, Bosne in Hercegovine in Avstrije ter številni pokrovitelji, donatorji, podporniki in drugi gosti iz gospodarstva in politike.

Veleslalom

Prijavljeni na tekmovanje v veleslalomu so se nato odpravili na smučišče, na ogrevanje in ogled prog ter seveda na start, ostali pa peš ali s smučmi za njimi ob progo, kaj drugega kot navijati za vse. Letošnjega tekmovanja v veleslalomu se je skupaj udeležilo rekordnih 514 tekmovalcev, od tega jih je v petih starostnih

Na veleslalomu je skupno slavila ekipa OOO Slovenj Gradec.

kategorijah moške konkurence tekmovalo 259, v petih ženske konkurence 141, v svojih kategorijah pa je posebej tekmovalo še 60 dečkov in 54 deklic. Tekmovanje je potekalo na dveh ločenih progah za moške ter ženske in otroke, vse skupaj pa je z novo tehniko merjenja časov potekalo precej gladko in hitro. Progi sta bili primerni za vse in ne posebej zahtevni, tekmovalcem pa je še največ preglavic povzročala slaba vidljivost, saj se nizka oblačnost ni in ni hotela razkadi.

Pražen krompir

Podij terase so medtem zavzele ekipe območnih zbornic, ki so se med seboj pomerile v pripravi čim boljšega pražnega krompirja. Sodelovalo je 34 kuharjev iz sedmih OOO Ljubljana Vič, Hrastnik, Slovenj Gradec, Ptuj, Slovenske Konjice, Trebnje in Kočevje, prav slednja pa se je še posebej izkazala, saj je poleg tekmovalnega krompirja poskrbela tudi za ves potreben krompir, s katerim so ob povratku pogostili premražene smučarje. Vsi skupaj smo slavili prav vse kuharske mojstre in s slastjo pojedli več kot pol tone izvrstnega praženega krompirja.

Sproščeno druženje

Dogajanje se je nato hitro preselilo v veliki osrednji prireditveni šotor, ki so ga udeleženci napolnili do zadnjega kotička. Končno so lahko odvrgli vsa zimska oblačila in se posvetili le druženju. Tudi ansambel ni okleval in že v popoldanskih urah se je razvila neverjetna zabava s plesom, najdaljšo možno kačo, ki se je vila med vsemi mizami in veselim tunelom, kar čez celo širino šotora. Sodelovali so vsi, stari in mladi, če so le še uspeli priti zraven.

Veseli so prekinile utrujenost, pričakanje večerje in obveznost do najboljših z dopoldanskega veleslaloma. Sledila je podelitev medalj, pokalov in nagrad pokroviteljev po kategorijah, kot se spodobi, so najprej prišli na vrsto najmlajši, sledile so gospe in na koncu še gospodje ter družine in seveda zbornice ekipno, na koncu pa so otroci izžrebali še prejemnike številnih bogatih in praktičnih daril pokroviteljev dogodka. Rezultate in utrinke z dogodka si lahko ogledate na spletni strani sport.ozs.si, najboljše pa izpostavljamo v nadaljevanju.

že 50 let

OBRTNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA SLOVENIJE

POKROVITELJI

Mercedes-Benz

oblak™ DARS

Delavska
Hranilnica
Enostavno pravo izbira.

PETRE
Pokrijemo vse priložnosti

ERSTE
Card

TISKARNA
buck
www.buck.si

SPAN
center mobilnosti

ENERGIJA PLUS

OBMOČNA OBRTNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA SLOVENJ GRADEC

Abctour d.o.o. • Cvar Blaž, s.p., bar in igre Ludo • Čevljarstvo Kovačev Saša s.p. • Delalut d.o.o. • Ferročrtalič d.o.o.
• Franko plus d.o.o. • Kamnoseški izdelki umetnostne obrti Jernej Bortolato s.p. • KMS Malerič d.o.o.
• Kostroj strojegradnja d.o.o. • Kotlarstvo Godec Marko s.p. • OOO Novo mesto • OOO Slovenska Bistrica
• Pekarna Zorman, Zoran Zorman s.p. • Presta prestiž d.o.o. • Roto group d.o.o.
• Športna konfekcija Mimi, Marija Hudovernik, s.p. • Vabo d.o.o. • Vinska klet Dolc 1834
• VF Vesel Franc s.p. • Vivo catering d.o.o. • Zlatarstvo Mandić, Mojca Mandić s.p.

Obkrožite si 1. februar 2020

Po podelitvi in večerji se je zabava s plesom in glasbo nadaljevala še pozno v noč. Udeleženci so počasi odhajali domov, saj so dan začeli že zelo zgodaj, številni pa so s seboj imeli tudi svoje najmlajše, ki so bili že zelo utrujeni. Vseeno pa so obrazi žareli prav vsem, saj so preživeli čudovit dan.

Obrtniki in podjetniki so spet enkrat dokazali, da so med seboj res trdno po-

vezani in skupaj močnejši, celo nepremagljivi. Na Kopah so se srečali številni stari znanci in obudili svoja prijateljstva, med mladimi, ki so naša prihodnost, pa so se stkale nove vezi, ki se ob prijetnem spominu zagotovo ne bodo zlepa zrahljale.

Nasvidenje torej prihodnje leto, datum je že znan!

ANTON ŠIJANEC

NAJBOLJŠI PO KATEGORIJAH TEKMOVANJA V VELESALOMU

Kategorije otroci - deklice

Letnik 2012 in mlajše (do 7. leta)

1. mesto: ZALA HENDLER (OOZ Slovenj Gradec)

Letnik 2011 – 2008 (od 8 – 11 let)

1. mesto: UMA GREŠOVNIK (OOZ Slovenj Gradec)
2. mesto: MAŠA MEH (OOZ Slovenj Gradec)
3. mesto: ZARJA BREZNIK (OOZ Ravne na Koroškem)

Letnik 2007 – 2005 (od 12 – 14 let)

1. mesto: TEJA URŠEJ (OOZ Slovenj Gradec)
2. mesto: LOTI ZALOŽNIK (OOZ Slovenj Gradec)
3. mesto: ŠPELA RIJAVEC (OOZ Kočevje)

Letnik 2004 – 2001 (od 15 – 18 let)

1. mesto: ULA TURK (OOZ Zagorje ob Savi)
2. mesto: ZARJA VUK (OOZ Ptuj)
3. mesto: SARA URŠEJ (OOZ Slovenj Gradec)

Kategorije otroci - dečki

Letnik 2012 in mlajši (do 7. leta)

1. mesto: LENART PIRŠ (OOZ Ljubljana – Bežigrad)
2. mesto: TINE TAKS (OOZ Ravne na Koroškem)
3. mesto: ŽAK BRUMEC (OOZ Slovenska Bistrica)

Letnik 2011 – 2008 (od 8 – 11 let)

1. mesto: TJAŠ SGERM (OOZ Slovenj Gradec)
2. mesto: AŽBE MARKA KENDA (OOZ Tolmin)
3. mesto: MATIC BRBRE (OOZ Slovenska Bistrica)

Letnik 2007 – 2005 (od 12 – 14 let)

1. mesto: ANEJ HENDLER (OOZ Slovenj Gradec)
2. mesto: MIHA VUK (OOZ Ptuj)
3. mesto: KRISTJAN ŽUŽEK (OOZ Sevnica)

Letnik 2004 – 2001 (od 15 – 18 let)

1. mesto: LEON KLOBČIČ (OOZ Trbovlje)
2. mesto: MATJAŽ REBERNIK (OOZ Slovenj Gradec)
3. mesto: ROJ KLOBČIČ (OOZ Trbovlje)

Kategorije ženske

Letnik 2000 – 1989 (od 19 – 30 let)

1. mesto: NIKITA VRBNJAK (Zagorje ob Savi)
2. mesto: SINDI ZOREC (OOZ Ljutomer)
3. mesto: KAJA KOZAMURNIK (OOZ Slovenj Gradec)

Letnik 1988 – 1980 (od 31 – 39 let)

1. mesto: KARIN MARKA (OOZ Tolmin)
2. mesto: NINA MEH (OOZ Slovenj Gradec)
3. mesto: MARUŠA PLEVČAK (OOZ Trbovlje)

Letnik 1979 – 1970 (od 40 – 49 let)

1. mesto: NATAŠA TURK (OOZ Zagorje ob Savi)
2. mesto: BETI ŠPAJZER KLOBČIČ (OOZ Trbovlje)
3. mesto: NEVENA LETICA (Obrtnička komora Zagreb)

Letnik 1969 – 1960 (od 50 – 59 let)

1. mesto: ANDREJKA MARKA (OOZ Tolmin)
2. mesto: TANJA BASLE (OOZ Žalec)
3. mesto: MARJETA VINŠEK (OOZ Dravograd)

Letnik 1959 in starejše (od 60 let in starejše)

1. mesto: JELKA KOTAR (OOZ Litija)
2. mesto: MARJETA GUZELJ (OOZ Škofja Loka)
3. mesto: ANDREJA KRUŠIČ (OOZ Slovenska Bistrica)

Kategorije moški

Letnik 2000 – 1989 (od 19 – 30 let)

1. mesto: MATIC ČERIN (OOZ Škofja Loka)
2. mesto: ANŽE KAVČIČ (OOZ Škofja Loka)
3. mesto: JAKA MASTERL (OOZ Škofja Loka)

Letnik 1988 – 1980 (od 31 – 39 let)

1. mesto: BOŠTJAN BERNIK (OOZ Škofja Loka)
2. mesto: MARTIN KUCHAR (OOZ Škofja Loka)
3. mesto: FILIP MLINŠEK (OOZ Slovenske Konjice)

Letnik 1979 – 1970 (od 40 – 49 let)

1. mesto: BOŠTJAN LENARČIČ (OOZ Zagorje ob Savi)
2. mesto: MILAN REBERNIK (OOZ Slovenj Gradec)
3. mesto: DANIJEL LAMPERGER (OZS)

Letnik 1969 – 1960 (od 50 – 59 let)

1. mesto: MATJAŽ ČEBULJ (OOZ Radovljica)
2. mesto: BOŠTJAN TURK (OOZ Zagorje ob Savi)
3. mesto: ANTON JEROMEL (OOZ Slovenj Gradec)

Letnik 1959 in starejši (od 60 let in starejši)

1. mesto: HILMIJA HADŽIČ (OOZ Metlika)
2. mesto: FRANC GUZELJ (OOZ Škofja Loka)
3. mesto: ANTON RAVBAR (OOZ Novo mesto)

Ženske skupno

1. mesto: ULA TURK (OOZ Zagorje ob Savi)
2. mesto: NATAŠA TURK (OOZ Zagorje ob Savi)
3. mesto: KARIN MARKA (OOZ Tolmin)

Moški skupno

1. mesto: MATIC ČERIN (OOZ Škofja Loka)
2. mesto: BOŠTJAN BERNIK (OOZ Škofja Loka)
3. mesto: ANŽE KAVČIČ (OOZ Škofja Loka) in MARTIN KUCHAR (OOZ Škofja Loka)

Najhitrejša gosta

NEVENA LETICA (Obrtnička komora Zagreb) pri ženskah in
HRVOJE ČLEKOVIČ (Obrtnička komora Zagreb) pri moških

Najpočasnejša tekmovalca

SONJA HORVAT (OOZ Lendava) pri ženskah in
ANTON ŠIJANEC (OZS) pri moških

Najboljše družine

1. mesto: družina TURK (OOZ Zagorje)
2. mesto: družina ŠPAJZER (OOZ Trbovlje)
3. mesto: družina MEH (OOZ Slovenj Gradec)

Najboljše ekipe območnih zborskih

1. mesto: OOO SLOVENJ GRADEC
2. mesto: OOO ŠKOFJA LOKA
3. mesto: OOO ZAGORJE OB SAVI

Tekmovanje v pripravi praznega krompirja

Po odločitvi žirije so zmagali prav vsi.
Še enkrat hvala ekipam iz OOO Ljubljana Vič,
OOZ Kočevje, OOO Slovenj Gradec, OOO
Slovenske Konjice, OOO Ptuj, OOO Trebnje in
OOZ Hrastnik.

SKUPŠČINA OZS

Program dela v znamenju krepitev storitev za člane

Sredi minulega meseca so se na redni skupščini sestali poslanci skupščine OZS. Obravnavali in sprejeli so planske dokumente zbornice za leto 2019, se seznanili s poročili revizorja in imenovali delovno skupino za pripravo sprememb in dopolnitev statuta OZS.

Po uvodnih formalnostih so poslanci skupščine OZS pozornost najprej namenili obravnavi planskih dokumentov za letošnje leto. Po predstavitvi in razpravi so sprejeli program dela in finančni načrt ter določili višino članarine za leto 2019 v obliki, kot jo je predlagal upravni odbor zbornice.

Obsežen dokument o načrtovanih aktivnostih tudi letos priča o razvejani dejavnosti zbornice in dokazuje, da ta odlično opravlja vlogo servisa obrtnikom in malim podjetnikom.

državnega sekretarja za malo gospodarstvo.

Tudi v prihodnje bo upajala nove oblike svetovanja in izobraževanja glede na trenutne potrebe v družbi in gospodarstvu, kot so na primer: izzivi poslovanja v tujini ter prenos lastništva in vodenje družinskega podjetja. Poleg tega bo članom še naprej nudila podporo pri promociji in trženju izdelkov in storitev preko portala MojObrtnik.com in kartice ugodnosti Mozaik podjetnih, ki neprestano prinaša dodatne neposredne koristi pri poslovanju.

V program dela za letos je OZS vključila tudi nadaljevanje digitalne transformacije – tako na ravni notranjih procesov v zborničnem sistemu kot tudi na ravni približevanja novih tehnologij članom in aktivnosti, ki naj bi v zbornično mrežo pritegnile tudi mlade.

Poslanci skupščine so določili še višino in način plačevanja članarine (sklep v celoti objavljamo v tokratnem Svetovalcu). Glede na to, da je bila zadnjih pet let, od uvedbe prostovoljnega članstva v OZS, članarina enaka, občutno pa se je v tem času povečal obseg in nabor storitev za člane (dostop do storitev novoustanovljenega Centra za družin-

Predsednik OZS Branko Meh se je v imenu zbornice zahvalil udeležencem Euroskills 2108 za njihov prispevek k promociji obrtnih poklicev. Zahvalne listine so prejeli: Marjan Planinšek, Ana Sotošek, Brigita Klinar, Jernej Bortolato, Rok Verstovšek Tanšek, Tilen Meglič, Matjaž Majdič, Klemen Žvokelj in Aljaž Žvokelj. Vsi se dogodka niso mogli udeležiti, prisotni pa so na fotografiji v družbi predsednika Meha.

ske podjetništvo, nadgradnja ugodnosti Mozaika podjetnih in možnost pridobitve kartice za družinske člane in zaposlene, krepitev svetovalnega servisa, krepitev obsega izobraževalnih dogodkov, možnost brezplačne predstavitve na prenovljenem portalu MojObrtnik (...), so poslanci sprejeli sklep o povišanju članarine. Za letošnje leto bo tako članarina za člane, ki na podlagi pridobljenega certifikata opravljajo dejavnost DUO 10 evrov mesečno, za člane brez zaposlenih 20 evrov mesečno, za člane z zaposlenimi pa 30 evrov mesečno.

V nadaljevanju skupščine so se poslanci seznanili še s poročili revizorja in imenovali delovno skupino za pripravo sprememb in dopolnitev statuta OZS, priložnost pa je zbornica izrabila tudi za zahvalo udeležencem tekmovanja Euroskills 2018.

EVA MIHELIČ, SLIKE: ANTON ŠIJANEC

Program dela je poslancem predstavil direktor OZS Danijel Lamperger.

Največji poudarek pri delovanju OZS bo v letu 2019 še vedno na aktivnem zastopanju članstva, z namenom, da se obrti in malemu gospodarstvu zagotovijo takšni pogoji poslovanja, ki bodo omogočili nadaljnjo rast tega dela gospodarstva, zaposlovanje in vlaganje v razvoj ter konkuriranje na tujih trgih. OZS bo vlado ves čas opozarjala na odpravo birokratskih ovir, razbremenitev gospodarstva in na uresničitev Zahtev slovenske obrti in podjetništva, še naprej pa bo vztrajala, da se realizira pobuda, da bi obrtniki in podjetniki dobili

Vabilo delodajalcem iz vzhodne kohezijske regije

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, skupaj z nosilcem projekta Združenjem delodajalcev Slovenije in partnerjema v projektu Gospodarska zbornica Slovenije in Štajersko gospodarsko zbornico, vabi k sodelovanju v projektu Razvoj celovitega poslovnega modela za delodajalce za aktivno in zdravo staranje zaposlenih (POLET).

Kot že samo ime projekta pove, je ta namenjen promociji aktivnega in zdravega staranja zaposlenih, sledi pa usmeritvam Evropske unije na tem področju. Z namenom reševanja problematike nizke stopnje delovne aktivnosti starejših zaposlenih in visokega deleža bolniških odsotnosti zaposlenih bodo partnerji v projektu razvili **inovativen celovit poslovni model za delodajalce za aktivno in zdravo staranje zaposlenih** in ga nato v sodelovanju s podjetji, vključenimi v projekt, tudi implementirali. V podporo izvajanju aktivnosti bodo delodajalci lahko uporabljali tudi posebej za to izdelana **spletna interaktivna podporna orodja**.

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Združenje delodajalcev Slovenije, Gospodarska zbornica Slovenije in Štajerska gospodarska zbornica tako k sodelovanju vabijo podjetja, ki sodijo v Kohezijsko regijo Vzhodno Slovenijo.

Podjetje, ki bo sodelovalo v projektu, bo s tem pridobilo:

1. **Brezplačno analizo stanja** na področju aktivnega in zdravega staranja ter odsotnosti z dela v podjetju.

2. **Individualiziran program in načrt**,

ki bo vseboval že obstoječe ukrepe podjetja na področju aktivnega in zdravega staranja ter priporočene ukrepe glede na rezultate analize stanja.

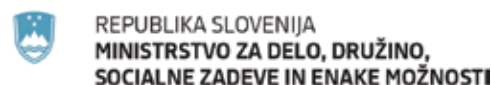
3. **Brezplačno svetovanje in strokovno podpora** pri načrtovanju, izvajanju in vrednotenju posameznih ukrepov s strani multidisciplinarnega tima strokovnjakov s področij psihologije, ergonomije, menedžmenta in promocije zdravja na delovnem mestu.

4. **Brezplačno usposabljanje in izobraževanje delodajalcev in zaposlenih** s področij aktivnega in zdravega staranja zaposlenih ter odsotnosti z dela.

5. **Dostop do strokovno-informativnih gradiv in praktičnih podpornih orodij** za pomoč pri upravljanju področij aktivnega in zdravega staranja ter odsotnosti z dela.

6. **Priporočila** za aktivno in zdravo staranje zaposlenih.

Projekt se izvaja od oktobra 2018 na podlagi Javnega razpisa za sofinanciranje projektov podaljševanja delovne aktivnosti in zmanjševanja odsotnosti z dela Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti RS, podrobnosti o projektu in pogoji so-

Naložbo sofinancirata Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada in Republika Slovenija.

delovanja v njem pa so objavljene na spletni strani **www.ozs.si** (O zbornici-Projekti-Polet).

Obrtnike in podjetnike, ki jih zanima sodelovanje v projektu, vabimo, da svoj interes potrdijo z izpolnjeno prijavnico, ki se prav tako nahaja na omenjeni spletni strani, in jo pošljejo na e-naslov: martina.cebasek@ozs.si, kjer dobite tudi vse dodatne informacije o projektu.

M. Č.

Novo vodstvo in priprave na strokovno srečanje

V Klubu mojstrov Slovenije so 10. januarja na zboru članov izvolili novo vodstvo kluba. Vodenje kluba so soglasno za nadaljnja štiri leta zaupali dosedanjemu predsedniku Marku Kajzerju, upravni odbor pa poleg njega sestavljajo še podpredsednik Joško Rozina, Anton Dremelj, Peter Muha, Klemen Avguštin, Renata Felicijan Šturbej in mag. Barbara Jančar Rozman, ki je tudi sekretarka kluba.

Marko Kajzer je ob ponovni izvolitvi izrazil zadovoljstvo, a poudaril, da ob soglasni izvolitvi občuti veliko odgovornost do članov kluba. Zaveda se, da od njega in upravnega odbora člani pričakujejo aktivno vodenje kluba, kar vključuje tako organizacijo različnih dogodkov kot tudi skrb za status in položaj mojstrov. »Prihodnje obdobje pred nas prinaša kar nekaj izzivov in tudi priložnosti. Eden večjih izzivov bo zagotovo izboljšanje odnosa ministrstev in sodišč do sodnih izvedencev in cenilcev ter urejanje njihovega položaja. Drugi ta-

kšen izziv je realizacija možnosti vpisa mojstrov na višješolske izobraževalne programe, kar je bilo obljubljen že pred časom,« je izpostavil predsednik Kajzer in zatrdil, da bodo v ospredju aktivnosti kluba še naprej tudi izobraževalni in družabni dogodki, ki jih nameravajo v prihodnje še oplemenititi in nadgraditi. Na prvem mestu velja omeniti tradicionalno spomladansko strokovno srečanje v Zrečah, člane bodo vabili tudi na strokovne ekskurzije, strokovne delavnice, okrogle mize, posvete in tematske večere z zanimivimi temami in gosti.

Dvodnevno strokovno srečanje se je v nekaj letih razvilo v osrednji in najpomembnejši strokovni dogodek Kluba mojstrov Slovenije, saj prinaša bogate izobraževalne vsebine, namenjene širokemu krogu mojstrov iz različnih dejavnosti, pomembne pa so tudi za sodne izvedence in cenilce pri dokazovanju njihovega stalnega strokovnega usposabljanja. Prav priprava letošnjega srečanja, ki bo v soboto in nedeljo, 30 in 31. marca, v Zrečah, je bila glavna točka prvega srečanja novega upravnega odbora v Sevnici, kjer jih je prijazno gostila nova članica upravnega odbora Renata Felicijan Šturbej. Renata skupaj z možem vodi sodobno vrtnarijo Terraplant na Orešju nad Sevnico, kjer se v načinu pridelave rastlin odraža njun zdrav odnos do okolja. Na 10.000 m² na kar se da naraven način pridelujeta okrasne rastline, sadike sezone zelenjave, okrasnega in sadnega drevja ter grmovnic in trajnic. Pred leti sta, da bi se bolj približala svojim strankam, odprla še cvetličarno v Sevnici, kjer je nastala tudi spodnja fotografija.

Člani upravnega odbora obljublajo, da bodo teme tokratnega strokovnega srečanja zanimive, poleg tega pa bodo kot običajno poskrbeli, da tudi spremljevalcem in spremljevalkam udeležencev srečanja ne bo dolgčas.

EVA MIHELIČ

Novi upravni odbor Kluba mojstrov Slovenije v cvetličarni Renate Felicijan Šturbej Zelena pika. Stojijo z leve: Joško Rozina, Anton Dremelj, Klemen Avguštin in Marko Kajzer, spredaj z leve: mag. Barbara Jančar Rozman Peter Muha in gostiteljica.

PRVI MEDIJ TRANSPORTA IN LOGISTIKE

Z vami na poti, v službi in doma!

**10 številk letno
samo
28,00 €**

Postanite naš naročnik!

Naročite se lahko na e-mail: transport@tehnis.si
ali pa preko spleta www.etransport.si/narocnine

www.eTransport.si

PROJEKT FINMED

Zeleno financiranje med malimi in srednje velikimi podjetji

Od jeseni 2018, ko je bila OZS s strani projektnega partnerstva sprejeta v projekt finMED, ki se sofinancira iz programa Interreg MED, projektni tim na OZS sodeluje pri projektnih aktivnostih. Glavna prizadevanja mednarodnega partnerstva, ki je sestavljeno iz petnajstih institucij iz devetih sredozemskih regij, so dejansko usmerjena v proučevanje dejavnosti in načinov financiranja, s ciljem povečati razumevanje in poznavanje mehanizmov in rešitev za financiranje inovacij v zelenih sektorjih s strani javnih in zasebnih akterjev.

Eden od prvih konkretnih korakov, ki so bili storjeni, je bilo zbiranje in priprava pregleda javnih finančnih shem za spodbujanje zelenih inovacij in pomoč tako imenovanemu zelenemu gospodarstvu, ki so v posameznih regijah oziroma partnerskih državah delujoče zadnjih 5 let. Slovenija je razvila številne finančne mehanizme, prevladujoči pa so tako imenovani dolžniški viri (najem kreditov, subvencioniranje obrestnih mer) in pa subvencije. To pa ni značilnost samo Slovenije, ampak so ti instrumenti prevladujoči tudi v drugih regijah. Nasploh se je pokazalo, da so v regijah, ki sodelujejo v projektu, javna sredstva v obliki dolžniških virov prevladujoči instrument, lastniški viri, kjer je prevladujoč privatni kapital, pa so v manjšini.

Pregled obstoječih finančnih instrumentov je partnerjem služil kot osnova za pripravo kratke ankete med podjetji o tem, kateri finančni instrumenti in sorodne olajšave oziroma spodbude za zelene inovacije so z njihove strani najbolj zaželeni in koriščene. Končni rezultati na ravni celotnega konzorcija bodo znani do sredine tega leta, za Slovenijo pa je anketa pokazala, da so bila podjetja deležna nepovratnih sredstev (skoraj 19 %), sledijo davčne olajšave (skoraj 10 %), velika večina podjetij pa ni bila deležna nikakršnih spodbud. Slaba polovica anketiranih podjetij (47,8 %) med letoma 2015–2017 ni zaprosila za kredit. Več kot polovica ni potrebovala kredita, ena petina jih ni vložila prošnje za kredit za-

voljo tega, ker so po njihovem mnenju stroški kredita previsoki, za preostale je bila ovira sposobnost zavarovanja kredita. Na vprašanje, ali so zainteresirani za alternativne oblike financiranja, kot so množično financiranje (crowdfunding, obveznice ...), jih je več kot 40 % odgovorilo pozitivno, vendar s pojasnilom, da potrebujejo več informacij in boljše razumevanje teh oblik financiranja. Ena petina pa jih meni, da so preveč tvegani.

Na podlagi rezultatov ankete v vseh partnerskih regijah bodo partnerji v projektu pripravili predloge političnim odločevalcem za pripravo sprememb obstoječih in delujočih finančnih instrumentov, da bodo le-ti v naslednjih letih čim bolj ustrezali potrebam zelenih podjetij. Vsem podjetjem, ki so sodelovali v on-line anketi se zahvaljujemo za sodelovanje. Prav tako pa že ob tej priliki najjavljamo, da bomo v okviru projekta pri-

pravili tudi različne oblike usposabljanj in delavnic, namenjenih podjetjem za seznanitev z obstoječimi in novo nastajajočimi finančnimi instrumenti za podporo zelenim inovacijam.

LARISA VODEB

- Program sofinanciranja: **Interreg MED**
- Proračun: **4,3 milijona evrov (3,7 milijona evrov iz ERDF/IPA FUNDS)**
- Trajanje: **od februarja 2018 do januarja 2022**

Ste že seznanjeni s svojimi obveznostmi na področju ravnanja z embalažo?

Novi predpisi zadevajo malone vsa podjetja, zato vas vabimo, da se udeležite naših **strokovnih delavnic**, na katerih boste izvedeli vse kar morate vedeti **o izpolnjevanju vaših obveznosti glede embalaže, ki jo kot podjetje dajete na trg**, odgovorili pa bomo tudi na vsa vprašanja, ki si jih zastavljate v vašem podjetju.

V Gorenju Surovini imamo dolgoletne izkušnje s področja zbiranja in predelave odpadkov. Naše strokovnjake odlikujejo odlično poznavanje zakonodaje in predpisov ter nenehno izpopolnjevanje strokovnih in praktičnih znanj, zato vam lahko zagotovimo **celovit servis** in brezplačno **poskrbimo za izpolnjevanje vseh obveznosti, ki vam jih nalaga zakonodaja**. Naj vaša embalaža postane naša skrb!

Delavnice bodo:

11. februarja

ob 12.00 na Območni obrtni podjetniški zbornici Gornja Radgona
prijava: natasa.lorber@ozs.si

12. februarja

ob 10.00 uri na Območni obrtni podjetniški zbornici Koper
prijava: www.oozkoper.si/

14. februarja

ob 13.00 uri na Štajerski gospodarski zbornici Maribor
prijava: www.stajerskagz.si/

Predavala bo vodja
pravne službe v podjetju
Gorenje Surovina d.o.o.,
ga. Ajda Pleterški.

Več informacij:
simona.smrekar@surovina.com
02 70 72 124.

Razpis za letovanje v počitniškem domu OZS v Stomorski na otoku Šolta v sezoni 2019

V prijaznem mestecu Stomorska na dalmatinskem otoku Šolta ima Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije (v nadaljevanju: OZS) počitniški dom s šestimi moderno opremljenimi apartmaji (dva modra, dva rdeča in dva rumena):

- Modri apartma: bivalni prostor (raztegljiva sedežna garnitura), spalnica (zakonska postelja), balkon in pogled na morje, velikost 33,9 m².
- Rdeči apartma: združena bivalni in spalni prostor (pograd in raztegljiva sedežna garnitura), balkon in pogled na morje, velikost 19,1 m².
- Rumeni apartma: združena bivalni in spalni prostor (pograd in postelja), brez balkona in pogleda na morje, velikost 18,5 m².

Vsak apartma ima svojo kuhinjo in kopalnico. V apartmajih je vsa posoda, kuhinjske krpe, brisače in posteljina z rjuhami ter prevlekami za blazine in prešite odeje.

Razpis za sezono 2019 bo trajal od 11. 2. 2019 do 25. 2. 2019. Prijave se pričnejo zbirati po objavi razpisa.

Prijava na razpis je mogoča samo z izpolnjeno prijavnico. Prijavnico pošljite po pošti na naslov: Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Celovška cesta 71, 1000 Ljubljana ali po elektronski pošti na naslov: solta@ozs.si.

Po končanem razpisu se bodo odobrili termini letovanj na podlagi zbranih točk prijavitelja, po vnaprej določenih kriterijih. O odobrenih terminih bodo prijavitelji obveščeni izključno po elektronski pošti, ki jo bodo navedli na prijavnici.

Do prijave na razpis so upravičeni:

- člani OZS in upokojeni člani OZS,
- zaposleni v OZS ali OOO in upokojenci,
- nečlani.

Kriteriji za razdelitev kapacitet so letovanje v letih 2017 in 2018. Če dva ali več prijaviteljev doseže enako število točk, se dodatno točkuje še letovanje v letih 2015 in 2016. (Točkovanje je sledeče: glavna sezona - 0 točk, predsezona in posezona - 5 točk, izven sezone - 10 točk, nekorisčenje - 15 točk).

Prijavitelju se lahko dodeli letovanje v skupnem trajanju 7 ali 14 dni oziroma dve letovanji po 7 dni.

Naslednje dodelitve so možne le v primeru nezasedenih kapacitet. Termini za tedensko letovanje so od petka do petka.

Prijavitelje, ki imajo ob prijavi dospel in zapadle finančne obveznosti do OZS, se pri določitvi cene za letovanje obravnava kot nečlane.

Neodobrene prijave se na podlagi števila doseženih točk razvrstijo v čakalno vrsto za primere odpovedi letovanj.

Po končanem razpisu se nezasedene kapacitete brez točkovanja delijo na podlagi vrstnega reda prispelih prijav.

V primeru odpovedi letovanja iz opravičljivih razlogov (bolezen - ob predložitvi dokazila, smrt v družini), se letovanje stornira in se plačana ara vrne.

Cenik najema apartmaja počitniškega doma OZS v Stomorski na otoku Šolta in termine za letovanje v letu 2019 si lahko ogledate na spletni strani www.ozs.si.

Dodatne informacije lahko dobite na telefonski številki (01) 58 30 521
ali na elektronskem naslovu solta@ozs.si.

CENIK NAJEMA APARTMAJA POČITNIŠKEGA DOMA OZS V STOMORSKI NA OTOKU ŠOLTA

ČLANI IN UPOKOJENI ČLANI OZS, ZAPOSLENI V OZS IN OOOZ TER UPOKOJENCI

DNEVNI NAJEM (3 - 6 NOČITEV):

sezona	datum	modri app (€)	rdeči app (€)	rumeni app (€)
glavna sezona	21. 6. - 30. 8.	70	60	50
predsezona	19. 4. - 21. 6.	50	40	30
in posezona	30. 8. - 25. 10.			
izven sezone	25. 10. - 19. 4.	37	27	17

TEDENSKI NAJEM (7 NOČITEV):

sezona	datum	modri app (€)	rdeči app (€)	rumeni app (€)
glavna sezona	21. 6. - 30. 8.	420	360	280
predsezona	19. 4. - 21. 6.	290	230	130
in posezona	30. 8. - 25. 10.			
izven sezone	25. 10. - 19. 4.	180	120	80

Za nečlane se cena najema apartmaja **poveča za 50 %**.

V ceno je vključeno končno čiščenje apartmaja.

Letovalec je po prejemu obvestila o dodelitvi letovanja dolžan plačati **aro v višini 20 % celotne cene letovanja**. S plačilom are se šteje, da je pogodba za najem apartmaja sklenjena.

Prijavnica

PRIJAVNICA ZA LETOVANJE

Priimek in ime prijavitelja: _____ Naslov prijavitelja: _____

Telefonska številka prijavitelja: _____ E-naslov prijavitelja: _____

Naziv podjetja: _____ Davčna številka podjetja: _____

Letovanje v letu 2015 (obkrožite): ne / da - od _____ do _____

Letovanje v letu 2016 (obkrožite): ne / da - od _____ do _____

Letovanje v letu 2017 (obkrožite): ne / da - od _____ do _____

Letovanje v letu 2018 (obkrožite): ne / da - od _____ do _____

Član OZS in OOOZ: _____

Zaposlen (obkrožite): ☐ OZS ☐ OOOZ _____

Želeni apartma (obkrožite): ☐ MODRI APARTMA

I. II.
nadstropje

☐ RDEČI APARTMA

I. II.
nadstropje

☐ RUMENI APARTMA

I. II.
nadstropje

V primeru zasedenosti zelenega apartmaja bi letoval v (navedite apartma in nadstropje): _____

Letovati želim od _____ do _____ Rezervni termin: Letovati želim od _____ do _____

Podatki o osebah, ki bodo letovale:

Zap. št. _____ Ime in priimek _____ Leto rojstva _____

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

OPOZORILO: Vsi apartmaji so kategorizirani za štiri (4) osebe, zato prosimo letovalce, da upoštevajo to številčno omejitev. Za kršitev te omejitve so predvidene sankcije: bremenitev za povzročeno škodo in izguba pravice do letovanja v tekočem in naslednjem letu.

Datum: _____

(podpis prijavitelja)

S podpisom dovoljujem, da Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije za namen izvedbe razpisa obdeluje moje zgoraj navedene podatke. Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije bo navedene podatke uporabljala v skladu z Zakonom o varovanju osebnih podatkov.

Se (predčasno) upokojiti ali ne? To je zdaj vprašanje!

Janez je lastnik manjšega podjetja. V svoji karieri je prišel do točke, ko izpolnjuje pogoje za upokojitev. Po eni strani že komaj čaka na upokojitev, da bo lahko več časa preživel z vnuki in na vikendu, po drugi strani pa razmišlja, da bi z upokojitvijo še malo počakal, da vidi, kako bo s podjetjem. Ne ve, kaj naj stori.

Pri odločanju o odlogu upokojitve so pomembni številni dejavniki, ki so podobni odločitvi za upokojitev. Najpomembnejši so osebni dejavniki, ki vključujejo posameznikovo finančno stanje, starost in zdravstveno stanje. Tem sledijo psihološki dejavniki, ki se dotikajo pričanj, ki jih ima posameznik do dela, pomena, ki ga pripisuje delu, in pričakovanj, ki jih ima do upokojitve. Slabše finančno stanje, zadovoljivo zdravstveno stanje in potreba po izpolnitvi, ki jo nudi delo, so najbolj pomembni dejavniki želje po podaljševanju delovne aktivnosti. Želja po podaljšanju delovne kariere je povezana z vlogo, ki jo ima delo v posameznikovem življenju, s stopnjo zadovoljstva z delom in s stopnjo pripadnosti organizaciji. Aristovnik in Jaklič (2013) sicer poudarjata, da zadovoljstvo z delom ni vedno ključni dejavnik dejanske upokojitve, saj mnogi zaposleni ne morejo vplivati na to, ali se bodo upokojili. A v primeru, ko se posamezniki, tako kot Janez, lahko sami odločajo med delom in upokojitvijo, je zadovoljstvo z delom eden od ključnih dejavnikov odloga upokojitve.

Podpora, podpora

Podporna delovna kultura je tista, kjer se ceni svoje zaposlene in se jih posluša, obenem pa zaposleni občutijo, da so medsebojno odvisni in avtonomni pri svojem delu. V kolikor na trgu dela obstaja pomanjkanje večšin, je večja verjetnost, da bodo starejši zaposleni delali dlje ali bili prezaposleni (Karpinska, Henskens in Schippers, 2011). Da bi povečali

Stara prijatelja na delovnem mestu.
(Foto: Manu+Claude, www.flickr.com)

verjetnost, da se bodo starejši zaposleni pripravili vrniti na delo ali na njem ostati dlje časa, je mogoče delo zanje prilagoditi na način, da lahko del časa delajo od doma, ob urah, ko jim to ustreza.

Pridobivanje večšin

Herrbach in sod. (2009) so v svoji raziskavi, opravljeni v Franciji, ugotovili, da so priložnosti za usposabljanje najbolj pomemben dejavnik, ki starejše zaposlene pritegne, da ostajajo v zaposlitvi (in ne izkoristijo možnosti predčasne upokojitve). Priložnosti za usposabljanje so bile povezane z višjo stopnjo pripadno-

sti organizaciji, manjšo verjetnostjo, da se bodo zaposlili drugje in z zmanjšano verjetnostjo za predčasno upokojitev. Z razvojem večšin lahko delodajalci spodbujajo uspešnost pri delu in zmanjšajo število bolniških odsotnosti.

Mentor ali stresor?

Nove vloge, kot so mentorska ali svetovalna, so lahko starejšim zaposlenim v veliko veselje. Če pa so zgolj priključene običajnim delovnim obveznostim, to lahko vodi do dodatnega pritiska. To bi lahko pojasnilo, zakaj se starejši zaposleni v tem primeru prej odločijo za predčasno upokojitev. Stres na delovnem mestu in visoke delovne obremenitve torej vodijo do zgodnjega upokojevanja (Bamberger in Bacharach, 2014). Pri snovanju kadrovskih praks pri upokojevanju se je treba z zaposlenimi odprto pogovoriti o zgodnjem upokojevanju in njihovih pričakovanjih.

Potreba po denarju

To je lahko pomemben dejavnik zadržanja zaposlenih na delovnem mestu. Če zaposleni meni, da se bo njegovo finančno stanje ob upokojitvi pomembno poslabšalo, obstaja večja možnost, da bo ohranjal zaposlitev tudi po točki, ko bi se že lahko upokojil. Templer in sod. (2010) so v raziskavi, opravljeni v Kanadi, ugotovili, da so bili finančni razlogi pomembni pri odločanju za ostajanje na delovnem mestu pri ženskah, pri mlajših in pri samskih udeležencih. Po drugi strani sta Wang in Shultz (2010) ugotovila, da finančni motiv ni primarni

vzgib za odločitev o ohranjanju zaposlitve.

Prijatelji v službi

Bamberger in Bacharach (2014) sta zaključila, da je spoznanje, da je posameznik cenjen in skrbno obravnavan s strani organizacije, poleg močnih socialnih vezi na delovnem mestu najbolj pomemben dejavnik zadržanja starejših zaposlenih. Stopnjo socialne vključenosti je mogoče ugotoviti z obstojem in s kakovostjo bližnjih odnosov na delovnem mestu in z intenzivnostjo, s katero se sodelavci angažirajo pri podpornem vedenju (na primer dajanje nasvetov oziroma ponujanje drugih oblik čustvene in z delom povezane podpore). Zaznavanje lastne socialne vključenosti v delo je bilo negativno povezano z odločitvijo o upokojitvi pri zaposlenih, ki so izpolnjevali upokojitvene pogoje.

Razlike med samozaposlenimi in zaposlenimi

Pri odločanju o tem, ali bodo po upokojitveni starosti še delovno aktivni ali ne, obstaja tudi razlika med posamezniki, ki so samozaposleni, in tistimi, ki niso. Samozaposleni so, kot je pokazala raziskava Templerja in sod. (2010), bolj motivirani za nadaljevanje dela, ker jih izpolnjuje in zaradi priložnosti, da svoje

Projekt »**Podaljševanje delovne aktivnosti in zmanjševanje odsotnosti z dela v KRZS – STAR-VITAL: Združeni ukrepi za vitalnost starejših delavcev**«. Naložbo financirata Evropska unija, in sicer iz Evropskega socialnega sklada ter Republika Slovenija, in sicer Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti RS. Naložba se izvaja v okviru Operativnega programa za izvajanje Evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020, v okviru 8. prednostne osi: »Spodbujanje zaposlovanja in transnacionalna mobilnost delovne sile«, 8.3. prednostne naložbe: »Aktivno in zdravo staranje«, 8.3.1. specifičnega cilja »Podaljševanje in izboljšanje delovne aktivnosti starejših, vključenih v ukrepe«.

znanje in izkušnje predajo mlajšim generacijam. Obenem so bili udeleženci, ki so imeli za seboj uspešno kariero in ki so bili zadovoljni s svojimi uspehi v karieri (samozaposleni ali zaposleni), bolj motivirani za nadaljevanje dela kot tisti, ki so bili nezadovoljni s svojimi karierami.

Načrtovanje upokojitve in odločitev o upokojitvi je torej večdimenzionalno vprašanje, ki vključuje več osebnih, družinskih, socio-ekonomskih ter z delom

in organizacijo povezanih dejavnikov. V zadnjem času se spreminja pojmovanje upokojitve, saj v Sloveniji institucionalni okvir že zdaj nudi različne možnosti dela upokojenecev, npr. začasno ali občasno delo, zaradi katerih ima tudi Janez iz začetka tega prispevka možnost, da obdobje med polno zaposlitvijo in polno upokojitvijo osmisli predvsem s prijetnimi aktivnostmi in na način, ki mu ustreza.

DOC. DR. ANA ARZENŠEK,
UNIV. DIPL. PSIH.

Nova kartica – nove možnosti prihrankov!

”MODRA KARTICA
ZA MOJE ZAPOSLENE
IN MOŽA,
FINO.”

Popuste in ugodnosti si izračunajte na mozaikpodjetnih.si

mozaik.podjetnih@ozs.si • 080 12 42

PRIZNANJE

Janku Hrastovšku Zlati ključ OZS

Srečanja obrtno-podjetniškega zborničnega sistema so v prvi vrsti namenjena spoznavanju in druženju, običajno pa je to tudi priložnost za obveščanje o pomembnih temah in dogajanju. Zadnje srečanje, ki je bilo v Postojni, pa je bilo poleg tega še slavnostno obarvano. Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije je namreč predsedniku OZS Brežice **Janku Hrastovšku** za njegovo dolgoletno uspešno delo na področju obrti in prispevek k razvoju obrtno-podjetniškega zborničnega sistema podelila Zlati ključ OZS. Izročila sta mu ga predsednik OZS **Branko Meh** in direktor OZS **Danijel Lamperger**, med prvimi pa mu je čestital tudi predsednik Državnega sveta RS **Alojz Kovšca**. Hrastovšek, ki brežiško zbornico vodi že polnih dvajset let, svojo funkcijo opravlja zelo zavzeto, ob tem pa velik pomen daje povezovanju brežiških obrtnikov in podjetnikov ter vseh institucij, ki delujejo v lokalnem okolju.

E. M.

Branko Meh, predsednik OZS, Janko Hrastovšek, predsednik OZS Brežice, Alojz Kovšca, predsednik Državnega sveta RS.

SPOT OSREDNJE SLOVENSKE REGIJE

Nadaljuje svoje delo tudi v letu 2019

Namen javnega razpisa, na podlagi katerega delujejo točke SPOT, je financiranje izvajanja brezplačnih storitev za uravnoteženo programsko podporo za zagon, rast in razvoj podjetij. Tudi letos se tako podjetnikom obetajo številni dogodki, usposabljanja in delavnice, na točkah SPOT pa so jim v pomoč podjetniški svetovalci.

Aktivnosti v okviru točk SPOT so usmerjene k povečevanju števila novoustanovljenih podjetij, predvsem

takih, ki dosegajo višjo dodano vrednost v primerjavi s slovenskim povprečjem, povečevanju stopnje preživetja novou-

stanovljenih podjetij in premagovanju ovir hitro rastočih podjetij.

Svetovalci SPOT Osrednje slovenske regije bodo pripravili več usposabljanj in delavnic, skrbeli za izmenjavo dobrih praks v Sloveniji in tujini, spodbujali mreženje in povezovanje gospodarskih subjektov, odpirali poslovne priložnosti, skrbeli za promocijo podjetništva ter svetovali in informirali.

Po vsebini bo največ delavnic in usposabljanj namenjenih spodbujanju podjetništva, ozaveščanju za prenos lastništva, krožnemu gospodarstvu, poslovni odličnosti in podjetnicam začetnicam. O vseh aktivnostih projekta SPOT vas bomo sproti seznanjali in vas obveščali o terminih delavnic in usposabljanj.

MATEJA LOPARNIK UČAKAR,
PODJETNIŠKA SVETOVALKA

Dan obrtnic in podjetnic

Letošnji dan žena bomo v Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije proslavili na prav poseben, ženski način. Vabljeni obrtnice in podjetnice ter ženske, ki doma podpirate vse štiri vogale.

Program~

▶▶▶ **četrtek, 7. marec 2019,**
▶▶ **G Design Hotel,**
▶ Tržaška cesta 330, Ljubljana

8.15 – 9.00	Dan se začne s kavico!
09.00	Uvodni pozdrav
<i>Branko Meh, predsednik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije</i>
09.15 – 10.00	Image našega podjetja
<i>dr. Andrej Pompe, strokovnjak za znamke</i>
10.00 – 10.45	Modne smernice
<i>Lorella Flego, modna strokovnjakinja, novinarka, moderatorica</i>
10.45 – 11.30	Sproščena in poslovna podoba uspešne ženske
<i>Lea Pisani, strokovnjakinja in svetovalka za celovito podobo osebnosti</i>
11.30 – 12.15	Sodobni bonton za uspešne ženske
<i>Bojana Košnik Čuk, strokovnjakinja za bonton in protokol</i>
12.15 – 13.30	Dobro kosilo
13.30 – 14.15	Uravnoteženje stresa in doseganje odličnosti s pomočjo barv
<i>Branka Urbanija, strokovnjakinja za energijsko delovanje barv</i>
14.15 – 15.00	Naučite se reševati izzive srednjih let, ker je najboljše šele pred vami!
<i>Magdalena Fabčič, tvoja vodnica skozi menopavzo</i>

Kotizacija:

- ▶▶ **150 €** (DDV ni vključen)
- ▶ članice OZS in njihove zaposlene imajo 20 % popusta – **120 €** (DDV ni vključen)

Prijava:

- ▶ Preko spletne prijavnice ali na **jana.golic@ozs.si**.
- ▶ Dodatne informacije: Jana Golič (**01 5830 553** ali **051 301 73**)

DUPOS

Druženje je ena pomembnejših dejavnosti društva

Priložnosti za druženje so zlasti upokojencem izjemno pomembne. Nič drugače ni med upokojenimi obrtniki in malimi podjetniki. Tega se zavedajo tudi v Društvu upokojenih obrtnikov in malih podjetnikov Slovenije (DUPOS), ki s svojimi dejavnostmi skrbi, da obrtniki in podjetniki, ko enkrat končajo svojo poslovno pot, še naprej lahko obdržijo stik s »sebi enakimi«.

Vodstvo društva DUPOS

Za poslovno aktivne OZS in območne zbornice skozi vse leto pripravljajo številne dogodke, od izobraževalnih, strokovnih, športnih do kulturnih in družabnih. To so tudi priložnosti za sproščene pogovore in izmenjavo izkušenj. Ko se obrtnik oziroma podjetnik upokoji, teh

Vse upokojene obrtnike in male podjetnike vabimo, da se včlanijo v društvo DUPOS. Željo za včlanitev nam posredujte po e-pošti:

dupos.je@siol.net ali po navadni pošti na naslov: Društvo DUPOS, Celovška cesta 71, 1000 Ljubljana. Sporočite nam svoje kontaktne podatke (naslov, telefon, e-naslov), da vam pošljemo potrebno dokumentacijo.

V članstvo vabimo tudi upokojene bivše funkcionarje zbornic, katerim nudimo priložnost, da svoje obsežno znanje in izkušnje pri vodenju zborničnih enot uporabijo tudi za vodenje območnega odbora DUPOS v njihovem okolju.

priložnosti ni več oziroma jih je precej manj. Običajna upokojenska društva sicer s svojimi programi aktivnosti do neke mere nadomeščajo cilje druženja tudi upokojenih obrtnikov, a so ta društva naravnana na splošni tip slovenskega upokojenca, ki ni nikoli poznal problemov obrtnika ali malega podjetnika. Pogosto se pogovori tam kaj hitro končajo na ravni vremenskega dogajanja ali pa trenutnih političnih razmer doma ali v svetu.

Nasprotno pa se v društvu DUPOS na pohodnih poteh, ob splošnem ali športno-rekreativnem druženju stanovskih kolegov in kolegic pogosto odpre prava debata o zadevah, ki so še vedno obrtno-podjetniško obarvane. Nemalokrat njihove bogate izkušnje botrujejo tudi kakšnemu predlogu za izboljšanje razmer v poslovnem okolju.

Druženje pa niso le **izleti, občni zbor, športne aktivnosti** in podobno. Če člani društva izrazijo zanimanje, so to lahko tudi različni **preventivni zdravstveni pre-**

gledi, ki lahko preprečijo različne bolezni, lahko gre za druženje ob aktivnostih, za katere kot aktivni obrtniki in podjetniki nismo imeli časa (**glasba, likovno ustvarjanje, fotografija** in podobno). Poleg tega si marsikdo želi pridobiti nova znanja; **tujih jezikov**, znanja za **uporabo pametnega telefona ali računalnika za vsakodnevno uporabo**. Preko društva DUPOS v sodelovanju z ljudskimi univerzami ali drugimi izobraževalnimi institucijami je članom vse to bližje.

Na prelomu leta, ki tudi sicer predstavlja prelomnico v bilanci in življenju posameznika, smo tudi v društvu DUPOS pripravili srečanje članov. Zbrali smo se v Novi Gorici, upravni in nadzorni odbor društva ter drugi aktivisti v društvu pa pred tem še na delovnem kosilu. S tem se je društvo minimalno oddolžilo funkcionarjem, ki brezplačno, a odgovorno in vestno opravljajo svoje delo v društvu, mnogi vse od ustanovitve društva pred desetimi leti.

JOŽE ELSERŠIČ, SLIKI: JORDAN ČEBRON

OZS in Tehnološki park Ljubljana skupaj za podporo start-upom

Na območju Alp obstaja velik potencial za razvoj inovativnega podjetništva. Vrsta dinamičnih povezav spodbuja nastajanje start-upov s potencialom hitre rasti in hitro rastočih podjetij. Hkrati pa inovativna zmogljivost alpskega prostora in splošna konkurenčnost zaostajata za tistimi v ključnih regijah Evropske unije. Ta dva razloga sta vodila v oblikovanje projekta Scale(up)ALPS, katerega namen je pospeševanje in promocija povezovanja različnih podpornih institucij za pomoč start-upom in hitro rastočim podjetjem.

Partnerji konzorcija, ki ga vodi Gospodarska zbornica iz Torina, so lokalne in regionalne skupnosti, agencije za inovacije in razvoj, gospodarske zbornice, fakultete oziroma univerze ter tehnološki parki. Slovenijo v konzorciju zastopata Tehnološki park Ljubljana, ki je član konzorcija od samega začetka, in Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, ki se je partnerstvu priključila konec lanskega leta. Ambicija projektnih partnerjev je oblikovati načrt za krepitev podpornega inovacijskega okolja za start-upe s potencialom hitre rasti, ki bo vseboval tudi priporočila za izboljšave v sodelovanju različnih deležnikov in iskarnju sinergij med njimi.

Med drugimi aktivnostmi projekta, ki se je začel izvajati konec leta 2016, izpostavljamo usposabljanja in delavnice, ki so se lotevale najbolj značilnih izzivov (finančnih, kadrovske, vodenja in upra-

vljanja), s katerimi se srečujejo start-upi s potencialom hitre rasti, kot tudi tiste, namenjene javnim institucijam, ki oblikujejo različne oblike javno-finančnih ali sorodnih shem za podporo podjetjem in start-upom.

V okviru projekta je Tehnološki park Ljubljana novembra 2018 organiziral zelo odmevno mednarodno konferenco o start-upih in hitro rastočih podjetjih v inovacijskih ekosistemih v jugovzhodni Evropi in na območju Alp. Mednarodna konferenca, na kateri so kot ključni govorniki sodelovali tudi visoki predstavniki Evropske komisije in Skupnega raziskovalnega središča (JRC), je tako osvetlila trende v razvoju podpornega inovacijskega okolja za start-upe ter ponudila predstavitev različnih uspešnih praks in shem, ki so jih razvili deležniki, delujoči na območju Alp in jugovzhodne Evrope.

Projekt je sedaj v zaključni fazi, v kateri se bodo partnerji osredotočili na diseminacijo oblikovanih dosežkov in povezovanju deležnikov ekosistema v bolj povezovalno mrežo s trajnim sodelovanjem ter na finalizacijo skupnega akcijskega načrta. Slovenska partnerja v projektu bosta spomladi pripravila dogodek, na katerega želita za skupno mizo pripeljati dinamična mlada podjetja, oblikovalce politik in različnih podpornih shem ter druge deležnike iz inovacijskega in podjetniškega podpornega okolja, da skupaj preverijo primernost obstoječih oblik podpore ter pripravijo predloge za oblikovanje takih mehanizmov podpore, ki bodo prilagojeni potrebam in izzivom mladih dinamičnih podjetij.

KONTAKTI SLOVENSKEH PARTNERJEV V PROJEKTU SCALE(UP)ALPS:

Tehnološki park Ljubljana

Mojca Cvirn (mojca.cvirn@tp-lj.si)

Splet: www.tp-lj.si

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije

mag. Larisa Vodeb (larisa.vodeb@ozs.si)

Splet: www.ozs.si (O zbornici – Projekti)

Pravne podlage za obdelavo osebnih podatkov pri komunikaciji s strankami in poslovnimi partnerji

Kontaktne podatke fizičnih oseb je treba varovati skladno s pravili varstva osebnih podatkov, ne glede na to, ali gre za osebne kontakte vaših strank ali službene kontakte vaših poslovnih partnerjev. Najprej pa je treba razjasniti, ali sploh gre za takšne vrste podatek, ki ga je treba varovati kot osebni podatek. V nadaljevanju pa se vprašamo, ali se sme obdelovati, ker za to obstaja ustrezna pravna podlaga.

Kdaj (NE) gre za varovane osebne podatke?

Osebni podatki so vsi podatki, ki posredno ali neposredno kažejo na posameznike. Osebni podatki so na primer naslov, elektronski naslov ali telefonska številka stranke, ki je fizična oseba, pa tudi službeni elektronski naslov in službena telefonska številka, zaposlenega pri poslovnem partnerju, ki z vami sodeluje. V kategorijo varovanih osebnih podatkov pa NE sodijo podatki poslovnih subjektov, ki opravljajo neko dejavnost na trgu. To velja tudi, kadar se ime in priimek (ki sta sicer osebna podatka), uporabljata kot del imena poslovnega subjekta (na primer Janez Novak, s. p.). Takšen podatek ne šteje za varovan osebni podatek, saj **kaže na poslovni subjekt in ne na posameznika**. Ob tem poudarjamo, da je **službeni kontaktni podatek zaposlenega pri poslovnem subjektu načeloma vedno varovan osebni podatek** – ta podatek kaže na zaposlenega kot posameznika, saj lahko zaposleni tudi svoj službeni telefon ali elektronsko pošto uporablja za zasebne namene. To pa ne velja, če se delodajalec odloči, da je javnost določenih osebnih podatkov zaposlenega pomembna za komunikacijo s strankami in kontaktne podatke javno objavi

(106. člen ZVOP-1).

Med podatke, ki niso varovani osebni podatki, Informacijski pooblaščenec šteje podatke o samostojnih podjetnikih, čebelarjih, kmetijskih gospodarstvih itd. Pri tem pa je treba biti še posebej previden, ko poslovni subjekti za kontaktne podatke svoje dejavnosti uporabljajo svoje sicer osebne kontaktne podatke (osebni naslov, osebni e-naslov, osebni telefon). Ti podatki imajo dvojno vlogo. Če se uporabljajo kot podatki poslovnega subjekta (na primer za komunikacijo s tem subjektom), potem ti podatki ne uživajo varstva osebnih podatkov, kadar pa se uporabljajo kot podatki posameznika, potem gre za obdelavo osebnih podatkov, za kar je treba imeti pravno podlago (na primer posameznikovo privolitve).

Kdaj se smejo obdelovati osebni podatki?

Obdelava osebnih podatkov, ki jo pokriva Splošna uredba, je vsaka dejavnost z osebnimi podatki, ki se izvaja z avtomatiziranimi sredstvi oziroma dejavnost z osebnimi podatki, ki so del zbirke ali so namenjeni oblikovanju dela zbirke. Ker je definicija obdelave osebnih podatkov izjemno široka, va-

njo sodi tudi **hramba** osebnih podatkov in njihova uporaba za različne namene.

Namen obdelave osebnih podatkov je torej lahko različen, na primer za kontaktiranje zaposlenega pri poslovnem partnerju v zvezi z izvajanjem dogovorjenega posla ali pa za komunikacijo s stranko (potrošnikom) glede izvedbe naročila izdelka ali storitve ali pa za izvajanje neposrednega trženja. **Glede na namen je treba zagotoviti ustrezno pravno podlago za obdelavo osebnih podatkov.** Informacijski pooblaščenec je pripravil kratek prikaz dopustnih pravnih podlag za obdelavo osebnih podatkov v zasebnem sektorju v infografiki.

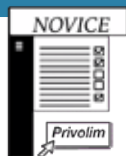
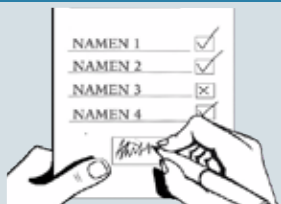
Pravne podlage za obdelavo osebnih podatkov strank, ki so fizične osebe

Kadar morate uporabiti kontakt (telefon, elektronska pošta, naslov itd.) **vaše fizične stranke (potrošnika), da ji na primer pošljete naročen izdelek ali pa jo obvestite o tem, da je njeno naročilo pripravljeno za prevzem, ne boste potrebovali njene vnaprejšnje privolitve.** Obdelava osebnih podatkov je namreč dopustna tudi takrat, »kadar je potrebna za izvajanje pogodbe, katere pogodbenca stranka je posameznik, na

Pravne podlage za zasebni sektor, ko obdeluje običajne osebne podatke
člen 6 (1) Splošne uredbe

Primeri:

PRIVOLITEV
točka (a)

Prijava na prejemanje e-novic.

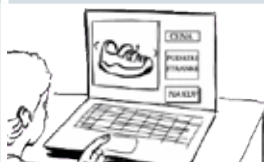
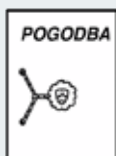

Sodelovanje v nagradni igri.

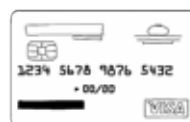

Objava osebnih podatkov na spletu.

OBDELAVA JE POTREBNA ZA SKLENITEV ALI ZA IZVAJANJE POGODBE
točka (b)

Posameznik izvede spletni nakup.

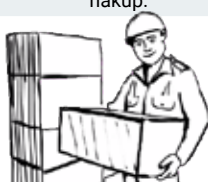

Nakup v veleblagovnici z bančno kartico.

Delo po pogodbi zunaj delovnega razmerja.

ZAKON ALI IZVAJANJE JAVNIH NALOG
točki (c) ali (e)

Podatki zaposlenih na podlagi Zakona o delovnih razmerjih.

Podatki komitentov bank na podlagi Zakona o bančništvu.

Podatki zavarovancev na podlagi Zakona o zavarovalništvu.

ZAKONITI INTERESI, KI PREVLAJAJO NAD INTERESOM POSAMEZNIKA
točka (f)

Pošiljanje obvestil za javnost na službene e-naslove novinarjev.

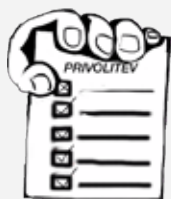

Varovanje omrežja.

Preprečevanje goljufij.

Veljavna PRIVOLITEV po Splošni uredbi

DOKAZLJIVA

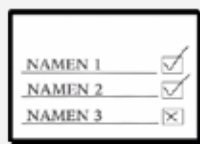
Dokazljiva je privolitev, ki omogoča, da jo lahko upravitelj kadarkoli izkaže na zahtevo nadzornega organa.

PROSTOVOLJNA

Prostovoljna je privolitev, ki:

- zagotavlja resnično izbiro in nadzor,
- NE izhaja iz razmerja ne-sorazmerne moči med upraviteljem in posameznikom (delovno razmerje, javna oblast itd.),
- NI pogoj za sklenitev pogodbe,
- jo lahko posameznik kadarkoli umakne,
- ne prinaša škodljivih posledic za posameznika, če je ne poda ali če jo umakne.

SPECIFIČNA

Specifična je privolitev, ki je podana za konkretno opredeljen namen.

INFORMIRANA

Informirana je privolitev, ki jasno pove:

- kdo je upravitelj,
- za kakšen namen se bodo podatki obdelovali,
- kateri podatki se bodo obdelovali,
- da lahko posameznik privolitev kadarkoli umakne,
- da ima pravico, da zanj ne velja odločitev, ki temelji zgolj na avtomatizirani obdelavi, vključno z oblikovanjem profilov,
- o morebitnih tveganjih pri prenosu osebnih podatkov v tretjo državo ali mednarodno organizacijo.

NEDVOUMNA

Nedvoumna je privolitev, ki je podana z izkazljivim in aktivnim dejanjem posameznika, ni domnevna.

OBDELAVA OSEBNIH PODATKOV PRI NEPOSREDNEM TRŽENJU FIZIČNIM OSEBAM

Obdelava dopustna BREZ PRIVOLITVE

POT OBVEŠČANJA	PODATKI	POGOJI	PRAVNA PODLAGA	POSEBNI POGOJI
 Navadna pošta	Ime, priimek, stalno in začasno prebivališče	Če so podatki javno objavljeni (imenik, profilna spletna stran, itd.).	72/I ZVOP-1	Jasna možnost, da lahko zahteva prenehanje pošiljanja obvestil (obvestilo o pravici do ugovora po 73. čl. ZVOP-1).
		Če so bili podatki pridobljeni v okviru zakonitega opravljanja dejavnosti (vizitke, dogodki, sejmi, nakup, itd.).	72/I ZVOP-1	
 Elektronska pošta	E-naslov	Če podjetje od kupca svojih izdelkov/storitev pridobi njegov elektronski naslov, ga lahko uporablja tudi za trženje svojih podobnih izdelkov/storitev.	158/II ZEKom-1	Jasna možnost, da brezplačno in enostavno zahteva prenehanje uporabe naslova za ta namen (pravica po drugem odst. 158 ZEKom-1).
		Če so e-naslovi posameznikov javno objavljeni na spletnih omrežjih in pri drugih ponudnikih spletnih storitev , kjer je posameznik sprejel politiko zasebnosti, ki predvideva neposredno trženje na te e-naslove.	Pogodba med ponudnikom spletne storitve in posameznikom v povezavi s 6(1f) Splošne uredbe	Možnost, da lahko zahteva prenehanje pošiljanja obvestil (obvestilo o pravici do ugovora po čl. 21 Splošne uredbe).
 Telefon	Tel. številka iz imenika	Za namen ponujanja izdelkov ali storitev po telefonu na številke iz Telefonskega imenika Slovenije .	150 ZEKom-1	Če v imeniku ni označbe, da posameznik NE želi prejemati klicev s komercialnim namenom (označba po tretjem odstavku 150. čl. ZEKom-1).
UPORABA OBJAVLJENIH KONTAKTOV ZAPOSLENIH ZA TRŽENJE PODJETJU ALI DRUGI ORGANIZACIJI				
   Navadna pošta/telefon elektronska pošta	Naslov, e-naslov, telefon	Če podjetje trži na kontakt zaposlenega, ko je kontakt javno objavljen v skladu s 106. členom ZVOP-1.	48/I ZDR, 106/II ZVOP-1 v povezavi s 6(1f) Splošne uredbe	Možnost, da lahko zahteva prenehanje pošiljanja obvestil (obvestilo o pravici do ugovora po čl. 21 Splošne uredbe).

Če posameznik že ob zbiranju ali kadarkoli kasneje ne dovoli uporabe njegovih podatkov za neposredno trženje, upravljavec njegovih podatkov ne sme uporabiti za ta namen.

UPOŠTEVAJTE PREKLICE

V drugih primerih je obdelava dopustna le na podlagi PRIVOLITVE

INFORMACIJSKI
POOBlašČENEC

*katerega se nanašajo osebni podatki, ali za izvajanje ukrepov na zahtevo takega posameznika pred sklenitvijo pogodbe» (člen 6 (1) (b) Splošne uredbe o varstvu podatkov). Na navedeni pravni podlagi lahko tudi **posredujete informacije o konkretni ponudbi, ko stranka na primer na obisku v prodajalni ali po elektronski pošti zahteva vašo ponudbo.***

Isti podatek (na primer telefonsko številko), ki ste ga zbrali v zvezi s povpraševanjem stranke, pa ne morete na isti pravni podlagi uporabiti za namen obveščanja iste stranke o svoji drugi ponudbi, ki nima neposredne zveze z opravljenim nakupom ali povpraševanjem (za namen neposrednega trženja). Pri **neposrednem trženju** veljajo posebna pravila, obdelava podatkov pa je načeloma dopustna le na pod-

lagi predhodne privolitve (o pogojih veljavne privolitve si lahko več preberete na spletni strani Informacijskega pooblaščenca). Od tega pravila so možne nekatere izjeme, na primer, ko gre za obveščanje kupca prek elektronske pošte o podobnih izdelkih ali storitvah. O pravih neposrednega trženja in o izjemah je Informacijski pooblaščenec izdelal infografiko, ki je dostopna tudi na njegovi spletni strani.

Pravne podlage za obdelavo osebnih podatkov zaposlenih pri poslovnem partnerju

Podatki, kot na primer službeni naslov elektronske pošte ali telefonska številka zaposlenega, so njegovi osebni podatki. Pri tem pa ne smemo zamenjevati podatkov zaposlenega s

podatki poslovnega subjekta (na primer info@podjetje.si), ki niso varovani osebni podatki. Osebni podatki zaposlenega so podatki iz zbirke pri delodajalcu. Ko zaposleni uporablja svoje kontaktne podatke za namen službene komunikacije, po pooblastilu delodajalca uporabi (svoj) kontakt iz zbirke pri svojem delodajalcu in ga posreduje tretji osebi (na primer poslovnemu partnerju). V tem delu gre za obdelavo osebnih podatkov zaposlenega s strani delodajalca v zvezi z delovnim razmerjem. Podlaga za takšno obdelavo podatkov je 48. člen Zakona o delovnih razmerjih, ki določa, da lahko **delodajalec zbira, obdeluje, uporablja in posreduje tretjim osebam podatke svojih zaposlenih tudi, če je to potrebno zaradi uresničevanja pravic in obvezno-**

sti iz delovnega razmerja ali v zvezi z delovnim razmerjem. Ko pa zaposleni iz drugega podjetja prejme podatek o zaposlenem pri poslovnem partnerju (ki se na primer zabeleži v elektronski predal), postane del zbirke pri drugem upravljavcu. **Takšen podatek se hrani in drugače obdeluje na podlagi tako imenovanih zakonitih interesov upravljavca** (člen 6 (1) (f) Splošne uredbe o varstvu podatkov). Po Splošni uredbi o varstvu podatkov je obdelava dopustna tudi, kadar upravljavec z obdelavo uresničuje svoj zakoniti interes in s tem pretirano ne poseže v pričakovano zasebnost posameznika. Pravna podlaga po točki (f) je v primeru poslovne komunikacije pogosto ustrezna pravna podlaga za obdelavo osebnih podatkov. Primeri so, ko se uporabi podatek skrbnika pogodbe za namen izvajanja

konkretne pogodbe ali pa kontakt iz vizitke, pridobljene na sejmu ali poslovnem srečanju v zvezi z namenom, za katerega je bil kontakt pridobljen. Pri presoji, ali bo v konkretnem primeru podlaga po točki (f) ustrezna, se je vedno treba vprašati – ali je uporaba skladna z namenom zbiranja in **ali lahko posameznik razumno pričakuje uporabo njegovih podatkov za takšen namen. Če se uporabi kontakt iz vizitke za namen poslovne komunikacije, bo verjetno takšna uporaba dopustna.** Če pa bi, na primer, podatke iz vizitke objavili na svetovnem spletu, potem se takšna obdelava verjetno ne bi mogla šteti za združljivo s prvotnim namenom obdelave osebnih podatkov, saj zaposleni pri vaših poslovnih partnerjih ne morejo razumno pričakovati obdelave za ta namen.

Članek je pripravil Informacijski pooblaščenec v sklopu evropskega projekta RAPI.D.Si, ki je namenjen izobraževanju majhnih podjetij o reformi zakonodajnega okvira s področja varstva osebnih podatkov. Vsebine so sofinancirane s strani Evropske unije v okviru Splošnega programa za pravice, enakost in državljanstvo 2014–2020.

Želite objaviti oglas za zaposlitev?

Potrebujete pomoč pri uporabi Portala za delodajalce?

Vas zanima, katere subvencije so na voljo za zaposlitev brezposelnih?

Iščete informacije o postopku za pridobitev subvencije?

Ne najdete ustreznega kadra in bi želeli zaposliti tujca?

Zavod Republike Slovenije
za zaposlovanje

Informacije o tem in še več vam lahko nudijo svetovalci Zavoda RS za zaposlovanje, ki izvajajo storitve v Kontaktnem centru preko treh kanalov:

► **telefona** – na brezplačni telefonski številki **080 20 55**, ki deluje vsak delovnik, in sicer:

- ponedeljek, torek in četrtek od 8. do 15. ure;
- sreda od 8. do 17. ure;
- petek od 8. do 13. ure.

Ker želimo zagotoviti čim boljšo odzivnost in dosegljivost, vse klicatelje v primeru zasedenosti linije pokličemo nazaj še v istem dnevu, običajno v roku ene ure.

► **elektronske pošte**, ki jo prejmemo na poštni naslov kontaktni.center@ess.gov.si – pošiljatelju odgovorimo v roku 3 delovnih dni;

► **virtualne Interaktivne Zavodove asistentke IZE**, ki je na voljo vse dni v tednu, 24 ur na dan in uporabnikom nudi pomoč pri iskanju informacij na spletni strani Zavoda ter odgovarja na splošna vprašanja s področja Zavoda.

S svojo strokovnostjo in usmerjenostjo k uporabnikom zagotavljamo kakovostne storitve, to pomeni, da prihranimo čas za iskanje potrebnih informacij iz različnih področij delovanja Zavoda.

»Vaš klic se ne plača, vaš klic se vam plača!«

V okviru projekta Izvajanje storitev za brezposelne, druge iskalce zaposlitve in delodajalce smo razvili tudi novo storitev **Priprava na zaposlitveni razgovor**, s katero zainteresirane pripravimo in usposobimo za razgovor pri konkretnem delodajalcu. Tako prispevamo k večjemu zadovoljstvu delodajalcev s posredovanimi kandidati, saj se ti bolje pripravijo na sam razgovor. Dobro opravljen razgovor namreč lahko pomembno vpliva na delodajalčevo odločitev pri izboru kandidatov.

Večkanalne storitve izvajamo v okviru projekta »Izvajanje storitev za brezposelne, druge iskalce zaposlitve in delodajalce«, ki ga sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada.

Enajsti korak:

Katero znanje naj starši pravočasno prenesejo na naslednike?

Večina staršev o prenosu odgovornosti, znanja in kredibilnosti sploh ne razmišlja. Prepričani so, da bodo potomci »čez noč« postali uspešni podjetniki, vodje, direktorji, zato vse do upokojitve vodijo podjetje sami. Kaj prinese takšno razmišljanje?

Predstavljate si sina, ki je že dvajset let zaposlen v podjetju. Opravlja najrazločnejše naloge, od vodenja proizvodnje, logistike do marketinga itd. Oče se upokoji. Sina postavi za direktorja. Ker mu ne zaupa dovolj, postane prokurist in se vse pomembnejše posle še vedno dogovarja sam. Sinu to sicer ni všeč, vendar je prepričan, da bo oče postopoma vse odgovornosti prenesel nanj. Leta tečejo ...

Zgodba: Sin se je naveličal čakati

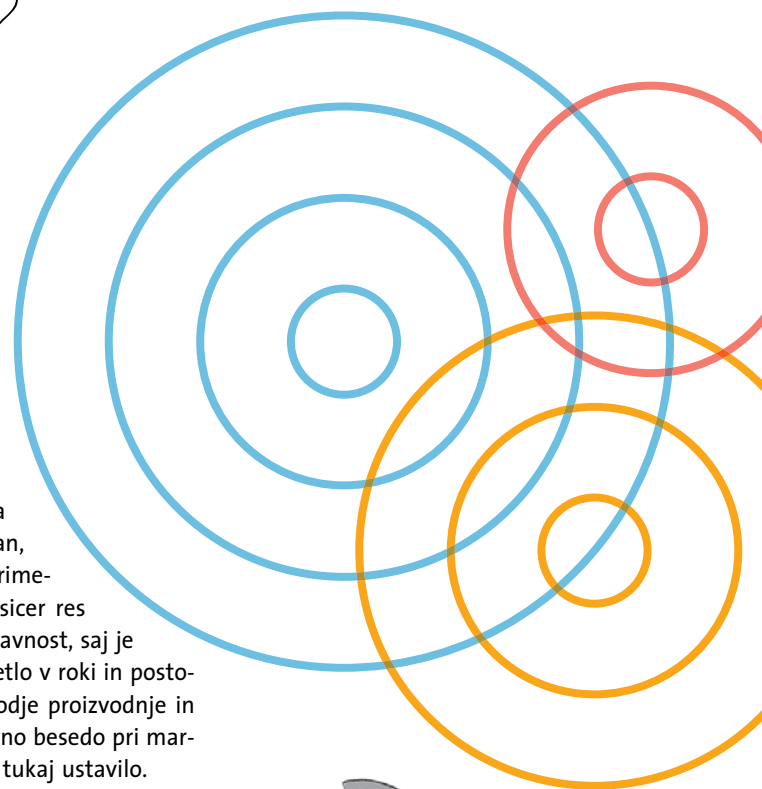
Oče je kovinsko predelovalno dejavnost prevzel od svojega očeta, ki je podjetje ustvaril v železnih časih socializma v prejšnji državi. Kljub temu, da ga je njegov oče vzorno uvajal in skozi leta vzgajal v prihodnjega vodjo ter nanj postopno prenesel odgovornost še pred svojo dokončno upokojitvijo, tega oče ni bil sposoben prenesti na tretjo generacijo. Ključen razlog je bil njegov ego. Posledično svojemu sinu ni zaupal.

Sin, ki je od malega rasel v podjetju in ves čas spremljal njun odnos in po-

stopen prenos odgovornosti z dedka na očeta, je bil prepričan, da bo v njegovem primeru enako. Oče ga je sicer res postopno uvajal v dejavnost, saj je dobesedno začel z metlo v roki in postopno napredoval do vodje proizvodnje in logistike ter imel glavno besedo pri marketingu. Vendar se je tukaj ustavilo.

Postopnega prenosa odgovornosti in uvajanja na direktorsko mesto v resnici ni nikoli dočakal. Oče je imel prevelik ego in sinu, kljub njegovi motivaciji in zagnanosti, ni zaupal. Strah ga je bilo, da bo sin ponavljal napake, ki jih je delal sam in da bo posledično podjetje zašlo v težave. Poleg tega je bil prepričan, da sinov način vodenja ni dovolj dober za nadaljnji razvoj podjetja.

Sin je očetu očital nezaupanje in njun odnos se je slabšal. Konflikt je bil iz dneva v dan večji. Sin je očetu nenehno razlagal, kako je dedek vzorno uvajal očeta v posel, slednji pa tega ne počne. Čutil se je zlorabljenega, saj je bil dober za vsa opravila, nenehno v akciji, po drugi stra-

ni pa mu oče ni zaupal dovolj. Moledoval je za prenos znanja in odgovornosti.

Oče se je upokojil. Postal je prokurist podjetja in se za vse pomembne posle še vedno dogovarjal sam. Sinu, »slamnate-mu« direktorju, je ves čas razlagal, da bo vodenje podjetja prevzel po njegovem dokončnem umiku. Leta so tekla. Konflikt je bil iz dneva v dan večji, saj sin pri poznih štiridesetih ni bil več pripravljen čakati. Nič ni kazalo, da bi se priletni oče naveličal podjetništva.

Končno mu je sin postavil ultimati. Če se do konca leta oče ne umakne, bo odšel on na svoje. Dober znanec ga je že nekaj časa nagovarjal, da bi postal direktor njegovega podjetja. Sin se je vedno bolj nagibal k tej rešitvi, saj ni zmožal več prenašati očetove nadvlade. Prepričan v svoje sposobnosti je vedno bolj razmišljal, kakšna krivica se mu godi.

Oče je bil prepričan, da sin ne misli resno. Verjetno je imel delno prav, vendar sta se tik pred novim letom zapletla v hud spor, kar je botrovalo sinovi odločitvi po odhodu. Dal je odpoved in se

preselil v pisarno znanca. Oče je ostal brez naslednika, saj hči ni bila pripravljena prevzeti podjetja. Je oče dosegel, kar si je želel? Danes ima 79 let in je naveličan vodenja podjetja. Sin se noče vrniti, saj se zaveda, da je očetov ego še vedno prevelik in bi ga do smrti nadziral na vsakem koraku ...

Naslednji mesec bom v zaključnem 12. koraku pisal o tem, kako profesionalizirati funkcije naslednikov v podjetju in kako povečati učinkovitost vodenja. Zakaj je to tako zelo pomembno, bomo govorili na delavnici **Kako postati (še bolj) uspešen podjetnik**, ki jih bomo februarja in marca pripravili na 18. OOO po vsej Sloveniji. Prijavite se na svoji zbornici. Cena za člane je zgolj 77 EUR neto/podjetje. Cena je enaka tudi, če se prijavi več članov istega podjetja.

UROŠ KAVS, INŠTITUT MOST

KAKO POSTATI (ŠE BOLJ) USPEŠEN PODJETNIK?

Februarja in marca bomo kar na 18 lokacijah po vsej Sloveniji pripravili delavnico **Kako postati (še bolj) uspešen podjetnik**. Namenjena je tako prevzemnikom družinske dejavnosti kot tudi vsem, ki bi želeli optimizirati poslovanje in obenem imeti več časa zase in družino. Za člane zbornice je cena zgolj 77 EUR/podjetje. Prijavite se na vaši lokalni zbornici, več o vsebini in lokacijah predavanj pa poglejte na most-institut.eu/dogodki.

POSLUJTE
S PREDNOSTJO.

POSLOVNI
PAKET
DOBRODOŠLICE
OD 3 €
NA MESEČ

Mi vam jo nudimo.
Ob odprtju transakcijskega računa smo za vas pripravili
števne ugodnosti za storitve, ki jih najpogosteje uporabljate.

SVET PRILOŽNOSTI.

 INTESA SANPAOLO BANK

World

www.intesasnpaolobank.si

Bank of INTESA SANPAOLO

Banka Intesa Sanpaolo, d. d., Pristaniška ulica 14, 6502 Koper, Slovenija, matična številka: 5092221000, ID za DDV: SI98026305, registrski organ: Okrajno sodišče v Kopru, osnovni kapital: 22.173.218,16 EUR, BIC: BAKOSI2X, poravnalni račun: SI56 0100 0000 1000 153.

STROŠKI PRI INVESTIRANJU

Se zavedate, da lahko zaradi neznanja izgubite več 100.000 €?

Ali tudi vi investirate oziroma varčujete? Ste seznanjeni s tem, kakšne stroške pri tem plačujete? Ne? Raziskave pravijo, da se več kot 70 odstotkov posameznikov, ki varčuje dolgoročno, nikoli ne poglobi in razume stroškov, ki nastajajo pri investiranju, varčevanju na finančnih produktih, ki jih imajo izbrane.

bigstockphoto

	10 let	Izguba zaradi stroškov	20 let	Izguba zaradi stroškov	30 let	Končna izguba zaradi stroškov
7% donos	19.671 €		38.696 €		76.122 €	
7% donos + 0,25% strošek	19.216 €	255 €	36.928 €	1.768 €	70.963 €	5.159 €
7% donos + 0,75% strošek	18.335 €	1.336 €	33.618 €	5.078 €	61.640 €	14.482 €
7% donos + 1,5% strošek	17.081 €	2.590 €	29.177 €	9.159 €	48.839 €	26.283 €
7% donos + 2% strošek	16.288 €	3.383 €	26.532 €	12.164 €	43.219 €	32.903 €

Stroški pri investiranju in varčevanju morajo biti vaša prioriteta preden se odločate kam investirati svoja sredstva. Morate poznati stroške, ki jih plačujete in biti informirani o alternativah, ki so danes cenovno ugodne in dostopne vsakemu vlagatelju. Prepričan sem namreč, da ne želite biti na koncu varčevanja razočarani, ker zaradi preplačanih stroškov in napačnih čustvenih odločitev v letih investiranja izgubite tudi do 850.000 evrov, ki bi sicer lahko bili vaši.

Stroški pri investiranju

Ena največjih napak, ki jih lahko investitor naredi, ko investira svoja sredstva, je zagotovo to, da se ne informira dovolj o tem, koliko stroškov plačuje za finančni produkt, storitev itn. Vsaka zgodba, ki je povezana z investiranjem, varčevanjem, plemenitenjem denarja ima namreč tudi določene stroške. Vprašanje je samo, kakšni so, koliko jih plačujete danes in kaj lahko naredite, da jih učinkovito zmanjšate.

Tukaj vam samo za primerjavo ponujam vpogled v praktičen izračun, če bi investirali 10.000 evrov v enkratnem znesku in bi tekom let varčevanja dosegali vsako leto 7-odstotni letni donos. V prvi vrstici imate izračunana skupna sredstva po letih varčevanja (vaša vložena sredstva + donos), vsaka nova vrstica pa nato vsebuje dodatne letne stroške – primer letne upravljalvske provizije.

Iz same tabele je tako razvidno, da je lahko višja letna upravljalvska provizija ključni strošek, ki odnese zelo veliko privarčevanih sredstev. Pri naložbi 10.000 evrov po 30. letih tako ugotovite, da ste izgubili več kot 18.000 evrov donosa. In to samo zaradi tega, ker ste plačevali 2 odstotno letno upravljalvske provizije namesto 0,75 odstotka letno. Verjamem, da vam ne more biti vseeno, da dobite po izteku varčevanja po 30. letih izplačano 43.219 evrov za razliko od 61.640 evrov. A razlika z večjimi vložki samo še raste in to žal, če se tega ne zavedate, ne v vašo korist.

Boste tudi vi na mizi pustili 850.000 evrov?

Pred leti je podjetje Dalbar opravilo zanimivo raziskavo, ki je prinesla zanimi-

ve ugotovite glede tega, kakšen je bil povprečen donos investitorja glede na donos trgov, v katerih je bil investitor prisoten s svojim kapitalom. Razlika med donosom, ki ga je bilo mogoče doseči na trgu in donosom, ki ga je dosegel povprečni investitor, je namreč zelo velika.

Dalbar ugotavlja, da je med letoma 1985 in 2015 delniški indeks S&P 500 dosegel povprečni letni donos v višini 10,35 odstotkov letno. V istem obdobju je donos povprečnega investitorja, ki je bil prisoten na tem trgu, znašal komajda 3,66%. V prvi vrsti je tale visoka razlika med enim in drugim donosom nastala zaradi preplačila stroškov (različne vstopne, upravljalvske in izstopne provizije ter dodatni stroški, ki so »skriti« v kompliciranih finančnih produktih) ter napačnih čustvenih odločitev in skokov iz trga ter nazaj na trg.

Nepoznani in previsoki stroški ter neracionalno obnašanje investitorjem odnašajo ogromno denarja. Samo za primerjavo: če bi leta 1985 imeli 50.000 evrov, ki bi jih investirali v indeks, ki sledi S&P 500, brez stroškov, bi po 30. letih prišli do več kot 1 milijona € sredstev. V nasprotnem primeru, če ste bili povprečni investitor in ste z investicijo dosegali zgolj dobre 3 odstotke na leto, pa ste v istem obdobju, v 30. letih, iz osnovnih 50.000 evrov privarčevali zgolj 148.927. To je več kot 850.000 evrov razlike! V 30. letih. Pri enaki investiciji in prevzemanju enakih tveganj na trgu.

Kako investirati, da bo stroškovno optimalno?

Vzemimo primer, da si želite investirati v tehnološke delnice, ker verjamete v razvoj tehnologije in podjetij, ki se s tem ukvarjajo. Načeloma imate več opcij, a v Sloveniji se boste v večini srečali s 4 možnostmi, preko katerih lahko investirate v tehnološke delnice:

- **Naložbeno življenjsko zavarovanje** – tukaj ste zavarovani in varčujete del sredstev, ki ostane v vzajemnih skladih, ki nalagajo svoja sredstva v tehnološka podjetja; prvi strošek vzame zavarovalnica, drugega družba za upravljanje, ki upravlja z vzajemnimi skladi – zaradi visokih stroškov in nefleksibilnosti najmanj primerna opcija.

- **Vzajemni skladi** – načeloma zelo dobri za razpršitev, primerni tudi za majhne zneske, a zelo obremenjeni s stroški – vstopna, upravljalvska in izstopna provizija precej zmanjšujejo donosnost in jemljejo preveč glede na uspešnost, ki jo dosegajo vzajemni skladi.

- **Vzpostavitev trgovalnega računa in nakup posameznih delnic** – minimalen strošek odpiranja računa, pozorni morate biti pri stroških za nakup/prodajo delnic – stroškovno zelo zanimiva opcija, a je bolj tvegana zaradi izbire posameznih delnic – če posameznik nima osnovnega znanja o investiranju in obvladovanju tveganj je bolje, da raje izbere ETF sklade.

- **Vzpostavitev trgovalnega računa in nakupi ETF skladov** – najcenejša, najbolj varna (razpršitev) in najbolj fleksibilna opcija tako za majhne kot tudi večje zneske – v povprečju imamo z dobrimi ETF skladi upravljalvske provizije med 0,03 in 0,3 odstotka na leto ter dodatno samo še strošek za nakup/prodajo. Pri tej opciji je zelo zaželeno osnovno znanje o investiranju, da se pravilno upravlja s tveganji in najde prave ETF sklade.

ETF skladi so trenutno najboljša izbira!

Industrija vzajemnih skladov, ki jo v Sloveniji dobro poznamo, ima žal dve večji slabosti – študije dokazujejo, da namreč vzajemni skladi v kar 96 odstotkih primerov ne dosegajo donosnosti trga, v katerega vlagajo. Dodatno pa, kot vemo, zaračunavajo tudi do 10-krat višje provizije od tistih, ki jih imajo najboljši ETF skladi. Torej, preprosto povedano – v vzajemnih skladih boste po vsej verjetnosti plačevali nadpovprečne provizije za podpovprečni donos.

ETF skladi so postali zelo priljubljeni zadnja leta in so s svojo stroškovno učinkovitostjo in dostopnostjo na voljo veliki množici vlagateljem – tako tistim z enkratnimi zneski kot tudi tistim, ki bi radi za svoje finančne cilje varčevali postopno mesečno. Vsekakor naj velja, da je potrebno tudi delež ETF skladov v celotnem premoženju določiti posebej in da so vsekakor zelo primerni za razpršitev premoženja, ne pa kot ena in edina samostojna naložba.

MATJAŽ ŠTAMULAK, INVESTICIJSKI IN FINANČNI SVETOVALEC, WWW.CRESUS.SI

FAKTORING

Vas mučijo dolgi plačilni roki?

Obstaja rešitev.

Zaradi dolgih plačilnih rokov lahko podjetniki na svoj prislužen denar čakajo tudi do neverjetnih 120 dni. Zato se namesto s poslom ukvarjajo z iskanjem svežih finančnih sredstev in zamudnimi obiski bančnih poslovalnic. S prodajo odprtih terjatev na Hiveterminalu lahko hitro in preprosto pridobite svež kapital iz udobja vašega doma. Člane OZS pa čaka posebna promocijska akcija – zagotovljen odkup fakture!

Kaj je faktoring in kako vam lahko pomaga pri poslovanju?

Ko vaši kupci odlašajo s plačili, dobavitelji pa želijo poplačilo računov, se podjetje hitro znajde v likvidnostnih škargah. Temu se podjetniki in obrtniki lahko preprosto izognete s prodajo odprtih terjatev oziroma faktoringom. Na ta način odstopite svoje terjatve do kupcev faktorju, denar pa na svoj račun dobite takoj.

Faktoringa se je dolga leta držal sloves, da služi kot izhod v zadnji sili in je rezerviran predvsem za velika podjetja. Nobena od teh dveh predstav o faktoringu oziroma odkupu terjatev ne drži več.

Izhodu v zadnji sili in reševanju najhujših težav faktoring ni bil nikoli namenjen. Glavna prednost te oblike kratkoročnega financiranja je, da prepreči nastanek najhujših likvidnostnih težav, saj podjetniku omogoči, da si z njegovo uporabo zagotovi predvidljiv in stabilen denarni tok ter se izogne likvidnostnim težavam, še preden bi lahko ogrozile poslovanje ali celo obstoj podjetja.

Trditev, da je namenjen le največjim podjetjem, pa tudi ne drži več. Z razvojem novih tehnologij lahko faktoring uporabljajo tudi majhna in srednje velika

podjetja ter celo samostojni podjetniki. Tako tudi manjša podjetja lahko do svežega denarja pridejo že v nekaj urah ali dneh od vnosa fakture v sistem prodaje terjatev.

Tudi kot alternativa bančnim kreditom!

Podjetniku se pri faktoringu ni treba ukvarjati z vprašanjem, kdaj in če sploh bo dobil fakturo plačano, zato se lahko posveti razvoju osnovne dejavnosti podjetja, saj si s prodajo odprtih terjatev zagotovi potrebna likvidna sredstva za rast obsega poslovanja, financiranje tekočega poslovanja, za kritje izrednih poslovnih dogodkov ter ohranjanje in povečevanje konkurenčnosti podjetja. Podjetnik bi omenjene poslovne dogodke lahko financiral tudi z najetjem kratkoročnega kredita pri banki, vendar ima faktoring več prednosti pred drugimi oblikami financiranja.

Prednosti faktoringa pred bančnimi krediti:

- manj skrbi: denar kupcu terjatve nakaže plačnik fakture in ne vaše podjetje,
- ni materialnega zavarovanja,
- hitrost in preprostost: brez papirologije in obiskov poslovalnic.

POSEBNA AKCIJA ZA ČLANE OZS – ZAGOTOVLJEN ODKUP FAKTURE!

Prvim dvestotim registriranim uporabnikom Hiveterminal zagotavlja odkup fakture in prejem denarja v **manj kot 72 urah!** Registrirajte se na **www.hiveterminal.com** ali pokličite na **01 292 60 23** in si zagotovite sveža finančna sredstva še danes!*

*Pravila in pogoji so objavljeni na spletni strani **www.hiveterminal.com**.

SPOZNAJTE FAKTORING!

Zaradi velikega zanimanja za tematiko faktoringa vas Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije v sodelovanju s podjetjema Hiveterminal in Bisnode vabi na dogodek **Kako hitro in enostavno prodati svoje terjatve ter na kaj vse morate misliti v postopku izterjave dolžnikov**.

Predavanje bo **19. februarja 2019 ob 9. uri** na sedežu na Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije (Celovška 71, Ljubljana). Predavanje je za člane OZS in njihove zaposlene ter poslovne partnerje podjetij Hiveterminal in Bisnode brezplačno.

Prijave sprejemamo do 15. februarja 2019 na elektronskem naslovu: **jana.golic@ozs.si** ali **svetovanje@ozs.si** ter na telefonski številki **01 58 30 553**.

hiveterminal

OBRTNIKOV SVETOVALEC

priloga Obrtnika podjetnika,
februar 2019

SVETOVALNI CENTER OZS

Svetovalni center OZS:

- 👍 Telefon: 01 58 30 553
- 👍 Faks: 01 58 30 583
- 👍 Elektronska pošta: svetovanje@ozs.si
- 👍 Internet: www.svetovanje.si
- 👍 Osebni obiski na naslovu Celovška 71,
1000 Ljubljana (po predhodni najavi)

**Mag. Nina
Scortegagna Kavčnik**
vodja SPKSZ:

**Minimalna plača
od leta 2019 dalje**

Vsebina februarskega Svetovalca:

- ▶ Minimalna plača od leta 2019 dalje
- ▶ Pomen odpovedi pogodbe o zaposlitvi s ponudbo nove pogodbe
- ▶ Do konca marca je treba delavce pisno obvestiti o odmeri letnega dopusta
- ▶ Obračun plače nerezidentu
- ▶ Sklep o določitvi višine in načinu plačevanja članarine OZS Od 1. 1. 2019 dalje
- ▶ Plače za zasebni sektor po kolektivnih pogodbah
- ▶ Prispevki za socialno varnost
- ▶ Povračilo stroškov

Dušan Bavec

specialist za delovno pravo in
pravo socialne varnosti:

**Obvestilo o
odmeri letnega dopusta**

**Mag. Nina
Scortegagna
Kavčnik,**
vodja SPKSZ

Minimalna plača od leta 2019 dalje

Sprememba Zakona o minimalni plači je na področju minimalnega plačila za delo prinesla veliko novosti. V letu 2019 je minimalna plača 886,63 evra, v letu 2020 bo 940,58 evra. Od leta 2021 dalje pa se bo izračunavala po posebni formuli. Največja novost pa je, da bodo od leta 2020 dalje iz minimalne plače izvzeti vsi dodatki ter plačilo za delovno in poslovno uspešnost. Višino minimalne plače določa Zakon o minimalni plači¹ (ZMinP). Pravico do plačila za opravljeno delo najmanj v višini minimalne plače ima vsak delavec, ki dela poln delovni čas ali delavec, ki ima pravico do 100-odstotnega nadomestila plače. Če delavec pol meseca dela, drugo polovico meseca pa je odsoten zaradi bolniškega staleža, ima pravico do sorazmernega dela minimalne plače (2. člen ZMinP).

V minimalno plačo se ne vštejejo povračila stroškov, ki jih je delodajalec dolžan izplačati delavcu (povračilo stroškov za prehrano med delom, povračilo stroškov za prevoz na delo in z njega, stroškov na službenem potovanju), kot tudi ne drugi prejemki iz delovnega razmerja (regres za letni dopust, odpravnina, jubilejna nagrada, solidarnostna pomoč ipd.). Vsakokratno novo višino minimalne plače bo določil minister, pristojen za delo in jo objavil v Uradnem listu RS. Se pa bo minimalna plača enkrat letno uskladila najmanj z rastjo cen življenjskih potrebščin in bo veljala za plačilo dela, opravljenega od 1. januarja tekočega leta dalje.

Obračun plače

Minimalna plača za delo, opravljeno v letu 2019, znaša 886,63 evra. Ni pa znesek minimalne plače tudi osnova za obračun

socialnih prispevkov. Le-ta se postopno povečuje in bo leta 2021 znašala 60 % povprečne letne plače v RS, preračunane na mesec (povprečna plača) (144. člen Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju² – ZPIZ-2). Ker se minimalna osnova za prispevke uvaja postopoma, v letu 2019 znaša 56 % povprečne plače, leta 2020 bo znašala 58 % povprečne plače, od 2021 dalje pa 60 % povprečne plače. Če je izplačana plača oziroma nadomestilo plače nižje od minimalne osnove, se od razlike do minimalne osnove obračunajo in plačajo vsi prispevki. Zavezanci za plačilo prispevkov za razliko med najnižjo osnovo in plačo oziroma nadomestilom plače so delojemalci in delodajalci, razen za prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje in za prispevke za zdravstveno zavarovanje, kjer so delodajalci tudi zavezanci za plačilo prispevkov zavarovanca (152. člen ZPIZ-2 in 50. člen Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju³). Če se prispevka za zdravstveno zavarovanje in prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje plačujeta od najnižje osnove za prispevke, kot je določena z ZPIZ-2, je delodajalec zavezanec za plačilo prispevka za zdravstveno zavarovanje zavarovanca od razlike med najnižjo osnovo za plačilo prispevka ter plačo ali nadomestilom plače, zavarovanec pa za del prispevka, ki odpade na plačo ali nadomestilo plače.

Ker tudi v letu 2019 minimalna plača ne dosega minimalne osnove za obračun socialnih prispevkov, mora te delodajalec obračunati od minimalne osnove. Za vsa izplačila od 1. januarja do vključno 28. februarja se za izračun minimalne osnove za zavarovance iz delovnega razmerja uporablja znesek povprečne plače preteklega leta. Za to obdobje v letu 2019 znaša 911,09 EUR (1626,95 x 56 %). Za izplačila od 1. marca dalje pa se uporablja znesek povprečne plače preteklega leta.

Primer obračuna minimalne plače za februar 2019

Delavec ima v pogodbi o zaposlitvi določeno osnovno mesečno plačo, ki je enaka minimalni plači. Minimalna plača za leto 2019 je 886,63 EUR, minimalna osnova za obračun prispevkov pa 911,09 EUR (za prva dva meseca leta 2019).

Kakšen je obračun plače za februar 2019?

Ker je znesek plače delavca enak minimalni plači, delodajalec ne potrebuje doplačevati dodatka do minimalne plače. Ker pa je znesek minimalne plače še vedno manjši od minimalne osnove za obračun prispevkov, ki znaša 911,09 EUR, mora delodajalec obračunati prispevke od zneska 911,09 EUR. Razlika med minimalno plačo in minimalno osnovo je 24,46 EUR. Povsem enak obračun plače je tudi, če ima delavec v pogodbi o zaposlitvi določeno osnovno plačo, ki je nižja od minimalne plače (npr. 600 EUR bruto).

¹ Ur. l. RS, št. 13/10 in nasl.

² Ur. l. RS, št. 96/12 in nasl.

³ Ur. l. RS, št. 72/06 in nasl.

Postavke v obračunu plač	Znesek
Prispevki delavca iz bruto plače in nadomestila (22,1 %)	201,36
za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (15,5 % od 886,63)*	137,43
za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (15,5 % od 24,46)	3,79

za zdravstveno zavarovanje (6,36 % od 886,63)*	56,39
za zdravstveno zavarovanje (6,36 % od 24,46)	1,56
za zaposlovanje (0,14 % od 911,09)	1,28
za porodniško varstvo (0,10 % od 911,09)	0,91
Prispevki delodajalca na bruto plačo (16,10 %)	146,69
za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (8,85 % od 911,09)	80,63
za zdravstveno zavarovanje (6,56 % od 911,09)	59,77
za zdravstveno zavarovanje – za poškodbe pri delu in poklicne bolezni (0,53 % od 911,09)	4,83
za porodniško varstvo (0,10 % od 911,09)	0,91
za zaposlovanje (0,06 % od 911,09)	0,55
Davčna osnova (886,63 - 196,01** - 543,32 ***)	147,30
Akontacija dohodnine (16 % od 147,30)	23,57
Neto izplačilo delavcu (886,63 – 196,01 – 23,57)	667,05
Prispevki, ki jih mora plačati delavec	196,01
Prispevki, ki jih mora plačati delodajalec (146,69 + 3,79 + 1,56)	152,04
Strošek delodajalca (bruto II)	1.038,67

* Prispevka delavca za pokojninsko in invalidsko zavarovanje in zdravstveno zavarovanje sta razdeljena na dva dela: prvi je obračunan od bruto plače in zmanjšuje plačo zaposlenega, drugi je obračunan od razlike do minimalne osnove in bremeni delodajalca.

** 196,01 = 137,43 + 56,39 + 1,28 + 0,91

*** Splošna davčna olajšava.

Delavec, ki dela celoten mesec, mora za svoje delo prejeti vsaj minimalno plačo. Lahko je delavčeva plača že po delodajalčevih merilih določena v višini minimalne plače, lahko pa je njegova plača nižja od minimalne plače. V tem primeru mora delavcu razliko do minimalne plače izplačati delodajalec.

Primer obračuna plače, nižje od minimalne in izvzetih dodatkov, za februar 2019

Delavec ima v pogodbi o zaposlitvi določeno osnovno mesečno plačo 600 EUR. Minimalna plača za leto 2019 je 886,63 EUR, minimalna osnova za obračun prispevkov pa 911,09 EUR (za prva dva meseca leta 2019).

Kakšen je obračun plače za februar 2019?

Ker je znesek plače delavca manjši od minimalne plače, mora delodajalec, da bi se plača delavca za polni delovni čas izenačila z minimalno plačo, dodati 286,63 EUR. Ker je ta znesek še vedno manjši od minimalne osnove za obračun prispevkov, ki znaša 911,09 EUR, mora delodajalec obračunati prispevke od zneska 911,09 EUR. Razlika med minimalno plačo in minimalno osnovo je 24,46 EUR. Ker je dodatek za nočno delo izvzet iz minimalne plače, ga mora delodajalec prišteti znesku minimalne plače. Tako znaša delavčeva mesečna plača z dodatkom za nočno delo 906,63 EUR.

Postavke v obračunu plač	Znesek
Prispevki delavca iz bruto plače in nadomestila (22,1 %)	201,35
za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (15,5 % od 906,63)*	140,53
za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (15,5 % od 4,46)	0,69
za zdravstveno zavarovanje (6,36 % od 906,63)*	57,66
za zdravstveno zavarovanje (6,36 % od 4,46)	0,28
za zaposlovanje (0,14 % od 911,09)	1,28
za porodniško varstvo (0,10 % od 911,09)	0,91
Prispevki delodajalca na bruto plačo (16,10 %)	146,69
za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (8,85 % od 911,09)	80,63
za zdravstveno zavarovanje (6,56 % od 911,09)	59,77
za zdravstveno zavarovanje – za poškodbe pri delu in poklicne bolezni (0,53 od 911,09)	4,83
za porodniško varstvo (0,10 % od 911,09)	0,91
za zaposlovanje (0,06 % od 911,09)	0,55
Davčna osnova (906,63 – 200,38** - 543,32***)	162,93
Akontacija dohodnine (16 % od 162,93)	26,07
Neto izplačilo delavcu (906,63 – 200,38 – 26,07)	680,18

Prispevki, ki jih mora plačati delavec	200,38
Prispevki, ki jih mora plačati delodajalec (146,69 + 0,69 + 0,28)	147,66
Strošek delodajalca (bruto II)	1.054,29

* Prispevka delavca za pokojninsko in invalidsko zavarovanje in zdravstveno zavarovanje sta razdeljena na dva dela: prvi je obračunan od bruto plače in zmanjšuje plačo zaposlenega, drugi je obračunan od razlike do minimalne osnove in bremeni delodajalca.

** 200,38 = 140,53 + 57,66 + 1,28 + 0,91

*** Splošna davčna olajšava.

Dodatki

Ker je minimalna plača plačilo za delo, opravljeno v polnem delovnem času, je vse od uveljavitve minimalne plače iz nje izvzeti dodatek za nadurno delo. Od leta 2015 dalje pa so iz minimalne plače izvzeti še dodatek za nočno delo, za delo v nedeljo ter za delo na praznike in dela proste dneve po zakonu. Tako v letu 2019 iz minimalne plače niso izvzeti dodatek za delovno dobo, plačilo za delovno in poslovno uspešnost in vsi drugi dodatki za posebne pogoje dela (za izmensko delo, za popoldansko delo ipd.). Vsi dodatki, ki so iz minimalne plače izvzeti, se prištevajo k znesku minimalne plače, ostali dodatki pa k znesku osnovne plače.

Dodatki se delavcem obračunavajo le za čas, ko delajo v

pogojih, zaradi katerih jim dodatek pripada. Višina dodatkov se lahko določi v kolektivni pogodbi, podjetniški kolektivni pogodbi, internem aktu delodajalca ali v pogodbi o zaposlitvi. Dodatki so lahko določeni v nominalnem znesku ali v odstotku od osnovne plače za polni delovni čas ali ustrezne urne postavke.

Podatki za izračun plače in nadomestila plače, ki je nižja od minimalne (veljavno v letu 2019)

Delavec ima v pogodbi o zaposlitvi določeno osnovno mesečno plačo 600 EUR. Minimalna plača za leto 2019 znaša 886,63 EUR. Osnova za obračun dodatkov je osnovna plača delavca, določena v pogodbi o zaposlitvi.

Vrsta plačne postavke	Delavec dela ves mesec				Delavec je pol meseca na bolniški			
	Ure	%	Urna postavka	Bruto znesek	Ure	%	Urna postavka	Bruto znesek
Redno delo	168		3,57	600,00	84		3,57	300,00
Nadurno delo	12		3,57	42,86	12		3,57	42,86
Dodatek za nadurno delo	12	30	1,43	12,86	12	30	1,43	12,86
Dodatek za delovno dobo	168	5	3,57	30,00	84	5	3,57	15,00
Delovna uspešnost	168	5	3,57	30,00	84	5	3,57	15,00
Doplačilo do minimalne plače				138,77				70,46
Plača	168			899,49	84			486,18
Nadomestilo za bolniško odsotnost	0	0	0	0	84	80	4,22	354,48
Skupaj plača in nadomestila	168			899,49	168			840,66

Poleg že izvzetih dodatkov pa bodo z letom 2020 iz minimalne plače izvzeti vsi dodatki, torej še dodatek za delovno dobo ter drugi dodatki (za izmensko delo, za popoldansko delo ipd.) in plačilo za delovno in poslovno uspešnost.

Podatki za izračun plače in nadomestila plače, ki je nižja od minimalne (veljavno od leta 2020 dalje)

Delavec ima v pogodbi o zaposlitvi določeno osnovno mesečno plačo 600 EUR. Minimalna plača bo v letu 2020 znašala 940,58 EUR. Osnova za obračun dodatkov je osnovna plača delavca, določena v pogodbi o zaposlitvi.

Vrsta plačne postavke	Delavec dela ves mesec				Delavec je pol meseca na bolniški			
	Ure	%	Urna postavka	Bruto znesek	Ure	%	Urna postavka	Bruto znesek
Redno delo	168		3,57	600,00	84		3,57	300,00
Nadurno delo	12		3,57	42,86	12		3,57	42,86
Dodatek za nadurno delo	12	30	1,43	12,86	12	30	1,43	12,86
Dodatek za delovno dobo	168	5	3,57	30,00	84	5	3,57	15,00
Delovna uspešnost	168	5	3,57	30,00	84	5	3,57	15,00
Doplačilo do minimalne plače				297,72				127,43
Plača	168			1.013,44	84			513,15
Nadomestilo za bolniško odsotnost	0	0	0	0	84	80	4,48	376,32
Skupaj plača in nadomestila	168			1.013,44	168			889,47

Staša Pirkmaier,svetovalka – specialistka za
delovno pravo

Pomen odpovedi pogodbe o zaposlitvi s ponudbo nove pogodbe

Zakon o delovnih razmerjih (ZDR-1, Uradni list RS, št. 21/2013) ureja tako možnost odpovedi s ponudbo nove pogodbe pri istem delodajalcu kot tudi možnost odpovedi s ponudbo nove pogodbe o zaposlitvi pri drugem delodajalcu. Med obema možnostma so pomembne razlike, ki jih bomo izpostavili v nadaljevanju.

Odpoved pogodbe o zaposlitvi s ponudbo nove pogodbe pri istem delodajalcu je ureditev, ki izhaja iz 91. člena ZDR-1, kjer je določeno, da se v primeru, ko delodajalec odpove pogodbo o zaposlitvi (v nadaljevanju POZ) delavcu iz poslovnega razloga ali iz razloga nesposobnosti in se delavcu istočasno ponudi nova pogodba o zaposlitvi, uporabljajo določbe ZDR-1, ki se nanašajo na redno odpoved POZ (82. člen ZDR-1 in naslednji).

Ta zakonska ureditev daje delodajalcu možnost, da se razbremeni obveznosti plačila odpravnine. Ponudba za sklenitev nove pogodbe o zaposlitvi mora biti v pisni obliki. Če delavec sprejme ponudbo nove POZ s strani delodajalca, mora novo POZ skleniti v roku 15 dni od prejema pisne ponudbe. V tem času (15 dni) se delavec lahko pogaja glede same vsebine ponujene nove POZ, bistveno pa je, da jo delavec sprejme (podpiše in izroči delodajalcu) v tem roku, saj drugače velja, da delavec ponujene POZ ni sprejel.

Položaj in pravice delavca so odvisne od tega, kakšno novo pogodbo o zaposlitvi delodajalec ponudi delavcu (ustrezno ali neustrezno) in od tega, ali delavec sprejme ali ne sprejme ponujene nove pogodbe o zaposlitvi. V primeru, ko delavec sprejme ponudbo delodajalca za ustrezno zaposlitev za nedoločen čas, nima pravice do odpravnine, ohrani pa pravico do pravnega varstva pred pristojnim sodiščem. V primeru, da se v sodnem sporu ugotovi nezakonitost podane odpovedi POZ, se šteje, da je bila nova POZ sklenjena pod razveznim pogojem. Navedeno pomeni, da nova POZ sploh ni vstopila v veljavo in je stara POZ še vedno veljavna, kar pomeni, da

delodajalcu pripadajo vse pravice iz stare POZ, tudi za čas veljave naknadno razvezane nove POZ.

Opredelitev ustrezne zaposlitve določa zakon, in sicer šteje za ustrezno zaposlitev tisto, za katero se zahteva enaka vrsta in stopnja izobrazbe, kot se je zahtevala za opravljanje dela, za katero je imel delavec sklenjeno prejšnjo POZ, in za delovni čas, kot je bil dogovorjen po prejšnji POZ, ter kraj opravljanja dela ni oddaljen več kot tri ure vožnje v obe smeri z javnim prevoznim sredstvom ali z organiziranim prevozom delodajalca od kraja bivanja.

Izpostaviti je treba sodno prakso, da se nova pogodba o zaposlitvi, s katero se delavcu zniža plača, šteje za ustrezno ponudbo nove pogodbe.

V primeru, ko delavec ne sprejme nove POZ za ustrezno delovno mesto za nedoločen čas ter mu preneha delovno razmerje, delavec po 108. členu ZDR-1 nima pravice do odpravnine, delovno razmerje pa mu bo prenehalo ob poteku odpovednega roka. Delavec tudi ne bo imel pravic iz naslova zavarovanja za primer brezposelnosti, saj se šteje, da je odklonil zaposlitev.

Delodajalec lahko delavcu ponudi tudi pogodbo o zaposlitvi, ki ne šteje po zakonskih določilih za ustrezno zaposlitev (na primer sprememba iz polnega v krajši delovni čas). V tem primeru ima delavec pravico do sorazmernega dela odpravnine v višini, ki jo določijo skupaj z delodajalcem.

Zakon ne določa, koliko znaša sorazmerni del odpravnine in tudi ne določa kriterijev za določitev sorazmernega dela odpravnine, kar je razumljivo glede na to, da napotuje na dogovor med delavcem in delodajalcem. Vendar pa to ne pomeni, da je ta pravica delavca nedoločljiva. Če ne pride do dogovora med delavcem in delodajalcem, mora o tej pravici odločati sodišče. Mnenja so, da se zdi primerno, da bolj kot je nova zaposlitev drugačna od prejšnje, bolj kot so pogoji, pod katerimi se opravlja delo, spremenjeni, večji sorazmerni del odpravnine bi moral pripadati delavcu.

Pomembno je izpostaviti tudi obligatorno dolžnost delodajalca, da v kolikor delavcu ne ponudi sklenitve nove POZ, mora o odpovedi POZ delavcu ob začetku teka odpovednega roka obvestiti zavod za zaposlovanje.

Kot smo že uvodoma izpostavili, zakon ureja tako odpoved pogodbe o zaposlitvi s ponudbo nove pogodbe pri istem delodajalcu kot tudi **odpoved s ponudbo nove pri drugem delodajalcu**. V tem primeru je ponudba pri drugem delodajalcu lahko dana v času odpovednega roka, in sicer bodisi s strani delavca ali s strani zavoda za zaposlovanje za novo ustrezno zaposlitev za nedoločen čas. Delodajalec se razbremeni plačila odpravnine, v kolikor delavec sprejme ponudbo in sklene novo pogodbo o zaposlitvi pri drugem delodajalcu. Opozoriti pa velja, da se drugi delodajalec v pogodbi o zaposlitvi zaveže, da bo glede minimalnega odpovednega roka in pravice do odpravnine upošteval delovno dobo pri obeh delodajalcih. Takšna zakonska ureditev delavcu zagotavlja, da bo ob morebitni odpovedi pogodbe o zaposlitvi s strani drugega delodajalca delavec lahko uveljavljal pravico do odpravnine glede na delovno dobo pri obeh.

Zaključila bi s sodbo sodišča v zadevi, v kateri je tožena stran-ka tožniku poleg odpovedi iz poslovnega razloga vročila še obvestilo, da se je s podjetjem A dogovorila, da tožnika (delavca) zaposlijo z določenim datumom pri tem delodajalcu, pri čemer do takšne zaposlitve nato ni prišlo in je vse ostalo v fazi dogovarjanja. Sodišče je zaključilo, ker do konca odpovednega roka delavcu ni bila ponujena pogodba o zaposlitvi pri drugem delodajalcu, mu je prvi delodajalec dolžan izplačati odpravnino.

Dušan Bavec,
specialist za delovno pravo
in pravo socialne varnosti

Do konca marca je treba delavce pisno obvestiti o odmeri letnega dopusta

Kljub temu, da je Kolektivna pogodba za obrt in podjetništvo (v nadaljevanju KP OP) konec lanskega leta zaradi poteka časa, za katerega je bila sklenjena, prenehala veljati, se določbe normativnega dela (členi 19 do 81) uporabljajo še 12 mesecev, torej do vključno dne 31. 12. 2019. To pomeni, da se tudi za odmero letnega dopusta za leto 2019 uporabljajo na enak način kot prejšnja leta določbe 39. člena KP OP. To velja tako za tiste delodajalce, ki so sklenili pogodbo o zaposlitvi še pred prenehanjem veljavnosti KP OP kot tudi za tiste, ki sklenejo pogodbo o zaposlitvi v letošnjem letu in se utemeljeno sklicujejo na uporabo KP OP.

Zakon o delovnih razmerjih (v nadaljevanju ZDR-1), ki velja od aprila 2013 dalje, določa, da morate delodajalci delavce najpozneje do 31. marca 2019 pisno obvestiti o odmeri letnega dopusta za tekoče koledarsko leto. Delodajalec lahko to stori na klasičen način v pisni obliki in z osebno vročitvijo obvestila zaposlenemu, lahko pa ga obvesti tudi po elektronski poti na elektronski naslov delavca, ki ga zagotavlja in uporabo nalaga delodajalec.

Seveda tozadevni presečni datum 31. marec ne velja za tiste primere, ko delavca zaposlimo po tem datumu. V takšnem primeru predlagamo odmero sorazmernega dopusta za teko-

če leto že v sami pogodbi o zaposlitvi ali pa s pisnim obvestilom čimhitreje po nastopu dela. Pri pogodbah o zaposlitvi za določen čas je obvezna sestavina pogodbe tudi način izrabe letnega dopusta, zato naj se predvideni datum izrabe dopusta opredeli že v sami pogodbi o zaposlitvi. Vsekakor bi moral biti dopust izrabljen še pred potekom časa, za katerega je bila sklenjena pogodba o zaposlitvi za določen čas.

Kriteriji in merila za odmero letnega dopusta so popolnoma enaki kot v lanskem letu, saj se v tem času ZDR-1 ni spremenil, pa tudi KP OP, se, kot omenjeno že uvodoma, uporablja v letošnjem letu v nespremenjeni obliki. Po tej KP OP odmerjajo dopust vsi člani OZS in tudi drugi delodajalci, ki niso člani OZS, v kolikor opravljajo obrtno dejavnost kot svojo glavno dejavnost, pa tudi tisti, ki so si to KP izbrali za svojo, čeprav je niso bili dolžni.

Koncept 39. člena KP OP, ki opredeljuje trajanje letnega dopusta je tak, da povzema vse kriterije iz zakona in dodaja še par dodatnih. Pri kriteriju, ki je določen v zakonu in z enako vsebino povzet tudi v kolektivni pogodbi, seveda velja, da se pri konkretni odmeri ne podvaja, ampak uporabi le enkrat.

Člani OZS s poravnano članarino lahko na spletnih straneh Svetovalnega in izobraževalnega centra OZS brezplačno pridobijo vzorec obvestila o odmeri letnega dopusta, ki je pripravljen na podlagi ZDR-1 in pa določbe 39. člena KP OP. Vzorec takšnega obvestila o odmeri letnega dopusta lahko naročijo tudi nečlani po ceni 20 evrov (brez DDV). E-naročilo oz. e-nakup se lahko opravi preko spletne strani www.svetovanje.si ali preko e-pošte: svetovanje@ozs.si. Tisti delodajalci, ki pri svojem delu uporabljate morda kako drugo kolektivno pogodbo, lahko ta vzorec uporabite kot izhodišče in si ga smiselno prilagodite za uporabo meril in kriterijev iz za vas zavezujoče kolektivne pogodbe.

Sprejeto te pisne obvestilne dolžnosti delodajalca o odmeri letnega dopusta pomeni kršitev ZDR-1, zaradi česar delodajalca lahko doleti dokaj visoka globa, predvidena v 217.b členu ZDR-1 (prej je to bil 219. člen), in sicer v višini od 750 do 2.000 € za delodajalca-pravno osebo, kot tudi za s. p.-ja oziroma posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost. Z globo od 100 do 800 € se kaznuje tudi odgovorna oseba delodajalca pravne osebe. Za manjšega delodajalca, za katerega se smatra tisti delodajalec, ki zaposluje 10 ali manj delavcev (ne glede na svojo statusno obliko) grozi sicer manjša, toda še vedno previsoka globa, v višini od 200 do 1000 €.

Poleg navedene globe pa delodajalca lahko doleti še višja globa, opredeljena v 16. točki 1. odstavka 217 a. člena ZDR-1, ki je predvidena za primere, če delodajalec delavcu ne zagotovi pravice do letnega dopusta v skladu z zakonom, zato priporočam, da se delodajalci v izogib nepotrebnim težavam s tovrstnimi obveznostmi temeljito in pravočasno seznanijo in seveda ustrezno ukrepajo.

Zdenka Bedekovič,
specialistka za poslovanje v tujini,
plače in knjigovodstvo

Obračun plače nerezidentu

V podjetju zaposlujemo tri delavce s Kosova. Ti imajo pridobljena delovna dovoljenja za zidarje za dobo enega leta in urejeno dovoljenje za začasno bivanje v Sloveniji. Kako se delavcu v času, dokler je nerezident, obračuna plača? Zanima nas predvsem dohodnina, obrazec REK-1 in preostale morebitne priloge k obrazcu.

Odgovor: Slovenska zakonodaja velja tako za zaposlene slovenske državljane kot za tujce, ki so zaposleni v Republiki Sloveniji. Tuja fizična oseba – nerezident si mora po prihodu v Republiko Slovenijo zaradi izplačevanja osebnega dohodka pridobiti davčno številko. To lahko pridobi na vsakem davčnem uradu z izpolnitvijo obrazca DR-02. Torej tuja fizična oseba – nerezident plačuje dohodnino že med letom. Ta se šteje kot dokončen davek in nima obveznosti poročanja dohodnine na letni ravni, kot to velja za rezidente. Kadar tuji fizični osebi – nerezidentu dohodek izplačuje slovenska pravna oseba ali zasebnik, se za prejemnika dohodka odtegne akontacijo dohodnine v obračunu davčnega odtegljaja na obrazcu REK. Poročanje na obrazcu REK se razlikuje, kadar je oseba rezident ali nerezident, saj se slednjemu ne obračunavajo olajšave. V primeru, ko pa izplačuje dohodek oseba, ki

ni plačnik davka v Sloveniji, kot je to na primer tuji izplačevalec, potem mora prejemnik takšen dohodek napovedati sam zaradi odmere akontacije dohodnine v Sloveniji.

Tuji fizične osebe – nerezidenti imajo za uveljavljanje ugodnosti po mednarodnih pogodbah o izogibanju dvojnega obdavčevanja za dohodke, obdavčene na viru v Sloveniji, dve možnosti, in sicer:

1. znižanje ali oprostitvev plačila davka, ko je dohodek po mednarodni pogodbi obdavčen z nižjo stopnjo oziroma oproščen davka v Sloveniji. V takšnem primeru prejemnik dohodka tuja fizična oseba – nerezident mora plačniku davka – slovenski pravni osebi ali zasebniku predložiti zahtevek pred izplačilom dohodka. Izplačevalec dohodka pa lahko izplača dohodek po nižji davčni stopnji ali ne odtegne davka le v primeru, ko prejme od davčnega organa potrjen zahtevek ali
2. vračilo preveč plačanega davka, ko je slovenski izplačevalec davka, ne glede na ugodnosti, ki jih določa mednarodna pogodba, obračunal davek po višjih stopnjah. V takšnem primeru tuja fizična oseba – nerezident lahko zahteva vračilo davka sam neposredno pri FURS-u. Če pa je bil davek obračunan od dohodka, ki je v skladu z mednarodno pogodbo oproščen davka, se prejemniku dohodka v takšnem primeru vrne celoten znesek plačanega davka.

Tuji fizične osebe – nerezidenti lahko ugodnosti uveljavljajo na obrazcih zahtevkov za uveljavljanje ugodnosti iz mednarodnih pogodb o izogibanju dvojnega obdavčevanja z obrazci KIDO. Za vsako posamezno vrsto dohodka pa je določen poseben obrazec za uveljavljanje ugodnosti (KIDO).

Zaposleni, ki so v delovnem razmerju pri delodajalcu v Sloveniji, plačujejo prispevke za socialno varnost v Sloveniji, ne glede na njihov rezidentski status. Vključitev v obvezno zavarovanje v Sloveniji je odvisna od zakonodaje, ki velja v Republiki Sloveniji, evropske zakonodaje o socialni varnosti za delavce iz držav članic Evropske unije in od bilateralnih mednarodnih pogodb s področja socialne varnosti za delavce iz tretjih držav. V Sloveniji so stopnje obveznih prispevkov za socialno varnost določene z Zakonom o prispevkih za socialno varnost – ZPSV. Skupna stopnja za zavarovanca znaša 22,10 %, medtem ko za delodajalca znaša skupna stopnja 16,10 %.

Na podlagi tretjega odstavka 39. člena Obrtnega zakona (Uradni list RS, št. 20/1994, 61/2000, 36/2000-ZPDZC, 42/2002, 31/2003-Odl. US, 18/2004, 117/2006-ZDAvP-2, 102/2007, 30/2013, 36/2013-popr.) in na podlagi 29. člena Statuta Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije z dne 22. 12. 2016, je Skupščina Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije na 2. redni seji dne 15. 1. 2019 sprejela

S K L E P o določitvi višine in načinu plačevanja članarine Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije od 1. 1. 2019 dalje

I.

Članarino plačujejo vse fizične in pravne osebe, ki so skladno z določbami Obrtnega zakona in Statuta Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije (v nadaljnjem besedilu: zbornica) člani zbornice.

II.

Člani iz 1. točke tega sklepa plačujejo članarino v višini:

- Člani, ki na podlagi pridobljenega certifikata osebno sami opravljajo dejavnost domače ali umetnostne obrti plačujejo 10,00 EUR mesečno.
- Fizične osebe, samostojni podjetniki in gospodarske družbe v katerih je edini lastnik, družbenik, ki je zaposlen in opravlja dejavnost plačujejo 20,00 EUR mesečno.
- Člani, ki zaposlujejo delavce plačujejo 30,00 EUR mesečno. Velikost podjetja – člana se določi za obračunsko obdobje na podlagi podatkov o številu zaposlenih, ki se pridobijo od pristojnih organov za zbiranje le-teh. Podatki o številu zaposlenih se pridobijo prvega dne v mesecu za katerega se obračunava članarina.

V primeru, ko za člana podatek o številu zaposlenih ni dosegljiv oziroma ni znan podjetje – član plačuje članarino v višini 20,00 EUR.

Članu, ki najkasneje do konca meseca februarja tekočega leta plača letno članarino (12 članarin za tekoče koledarsko leto) v enkratnem znesku, se prizna popust v višini enomesečne članarine.

Članu, ki se mu prizna popust pri plačilu letne članarine v enkratnem znesku, se v tem obračunskem obdobju - letu ne usklajuje število zaposlenih in posledično tudi ne mesečna članarina.

Članom, ki pristopijo v članstvo med koledarskim letom se v letu pristopa ne prizna popust za vnaprejšnje plačilo v enkratnem znesku, za obdobje do konca tekočega koledarskega leta.

III.

Član, ki mu je na podlagi četrtega odstavka 11. člena Obrtnega zakona dovoljena začasna prekinitev dejavnosti, za čas prekinitve ne plača članarine.

IV.

V primeru, ko se član zbornice včlani v članstvo tekom meseca, nastane obveznost plačevanja članarine zbornici s prvim dnevom naslednjega meseca.

V primeru, ko član zbornice preneha s poslovanjem in je izbrisan Iz Poslovnega registra Slovenije do vključno petnajstega v mesecu, za ta mesec ne plača članarine. V primeru, ko član zbornice preneha s poslovanjem in je izbrisan iz Poslovnega registra Slovenije po petnajstem v mesecu, je obvezen plačevati članarino do zadnjega dne v mesecu, v katerem je prenehal s poslovanjem.

V.

Članarina se obračunava mesečno, za kar zbornica izda račun. Plačilo članarine zapade v plačilo 15. v mesecu za pretekli mesec.

Član je dolžen poravnati članarino vse dokler je član zbornice, pod pogoji kot to določa Statut zbornice.

Člani, ki podajo izstopno izjavo po 30. 9. tekočega koledarskega leta v skladu s pravili o izstopu iz članstva, plačujejo članarino vse do konca naslednjega koledarskega leta.

VI.

Članarina zbornice se lahko zmanjša ali odpiše osebam iz I. točke tega sklepa le na podlagi pisne vloge člana za vsak primer posebej, če tako odloči Upravni odbor Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije.

O zmanjšanju ali odpisu članarine odloča Upravni odbor OZS. Predlog za zmanjšanje ali odpis članarine po tem sklepu pripravi območna obrtno-podjetniška zbornica skupaj z mnenjem, ki ga posreduje strokovni službi OZS. Odločitev o vlogi člana sprejme Upravni odbor Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije, ki je dokončna. Mnenje OOO o vlogi člana ni zavezujoče za odločitev Upravnega odbora Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije.

VII.

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije objavi višino in način plačila članarine na svoji spletni strani.

Miran Gracer

Predsednik delovnega predsedstva
Skupščine OZS

Ne spreglejte izobraževanj v Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije

13.

februar

Učinkovito komuniciranje s strankami

Po zaključeni 8-urni strokovni delavnici boste oboroženi s praktičnimi primeri in tehnikami ter nasveti za čim bolj učinkovito komuniciranje s strankami ne glede na dejavnost, ki jo opravljate!

Predavateljica: Biserka Povše Tašič, univ. dipl. novinarka

14.

februar

Vse, kar morate vedeti o letnem dopustu in regresu

Delavnica je namenjena spoznavanju obveznosti delodajalca v povezavi s temeljno in eno pomembnejših pravic iz delovnega razmerja.

Predavateljica: mag. Nina Scortegagna Kavčnik, vodja službe za pravne, kadrovske in splošne zadeve in vodja svetovalnega in izobraževalnega centra pri OZS

19.

februar

Kako postati najboljši pravnik v podjetju (brez pravne šole in čudnih trikov) – ABC poslovnega prava

Marsikateri udeleženec bo dobil znanje, s katerim bo lahko rešil podjetje tudi pred stečajem, ali pa se bo naučil, kako pravočasno dobili plačilo od dolžnika.

Predavatelj: Gregor Verbaš, odvetnik

19.

februar

Kako hitro in enostavno prodati svoje terjatve ter na kaj vse morate misлити v postopku izterjave dolžni- kov

Delavnico organizira OZS v sodelovanju z podjetjema Hiveterminal in Bisnode

Predavatelj: Klementina Zupančič Maver iz podjetja Solvis (hčerinsko podjetje Bisnode d. o. o.) in Matjaž Gačnik iz podjetja Hiveterminal.

22.

februar

Kako vodim sestanek, ki učinkuje?

Delavnica bo udeležencem ponudila odgovore in izkušnje o vodenju sestankov.

Predavatelj: Janko Lah, pedagog in trener za osebni in skupinski razvoj

5.

marec

Novosti in poglobitve zahteve spre- memb Uredbe o ravnanju z embala- žo in odpadno embalažo

Ste preverili ali imate obveznosti z naslova spremembe zakonodaje o ravnanju z embalažo?

12.

marec

Strokovni posvet na temo prodaje podjetja ž

Udeleženci boste imeli na voljo 45 minut (1 šolsko uro) za individualni posvet s strokovnjakom.

Svetovalec: Tomo Senekovič

19.

marec

S čim napolniti in kako urediti per- sonalno mapo zaposlenega?

V podjetju moramo za vsakega zaposlenega voditi personalno mapo.

V praksi je največ težav s tem, kaj mora biti v personalni mapi zaposlenega, koliko časa se listine hranijo in kaj ne sme biti v njej. Podrobnosti o personalni mapi izveste na delavnici.

Predavateljica: mag. Nina Scortegagna Kavčnik, vodja službe za pravne, kadrovske in splošne zadeve in vodja svetovalnega in izobraževalnega centra pri OZS

20.

marec

12-urni vrhunski tečaj Branje obraza

Branje obraza je sodobno poslovno orodje, ki ga najboljši na poslovnem in političnem področju uporabljajo za pridobivanje prednosti v pogajanjih pri prodaji, nabavi, za izbiro novih kadrov in določanje zaposlenih za učinkovito delo v skupinah.

Predavatelj: Veronika Plantan in mag. Uroš Plantan, mednarodno priznana vrhunska strokovnjaka za zdravljenje po načelih tradicionalne evropske medicine

Predavatelj: Veronika Plantan in mag. Uroš Plantan, mednarodno priznana vrhunska strokovnjaka za zdravljenje po načelih tradicionalne evropske medicine

Na vse dogodke se je potrebno prijaviti, podrobnejše programe dogodkov najdete na <http://www.svetovanje.si>, za dodatne informacije pa vam je na voljo Jana Golič (jana.golic@ozs.si, 01 58 30 553).

Plače za zasebni sektor po kolektivnih pogodbah širše ravni

Opomba: naslovi kolektivnih pogodb so zapisani s ključnimi besedami

1. IZHODIŠČNE PLAČE Vir: Uradni listi, KP po dejavnostih

Bruto v €	TR	I.	II.	III.	IV.	V.	VI	VII	VIII.	IX.	Uradni list RS
knjigotrska		409,42	470,84	532,26	593,67	696,02	900,74	1.064,52	1.351,11	1.555,82	
založniška		440,81	506,94	573,06	639,19	749,39	969,80	1.146,13	1.454,69	1.675,10	43/00, 77/00, 24/01, 46/01, 78/01, 57/18
časopisno informativna		451,99	519,79	587,58	655,38	768,38	994,37	1.175,17	1.491,55	1.717,55	R: 33/04, 117/04, 79/05, 95/06, 118/06, 10/07, 93/07, 35/08, 97/08, 8/10, 55/11, 17/12, 63/13, 83/16
železnice		329,59	362,55	405,40	451,54	510,86	609,74	692,14	823,98	988,77	95/07, 48/18

2. NAJNIŽJE OSNOVNE PLAČE Vir: Uradni listi, KP po dejavnostih

Bruto v €	TR	I.	II.	III.	IV/1	IV/2	V/1	V/2	VI/1	VI/2.	VII/1	VII/2	VII/3	VIII.	IX.	X.	Uradni list RS
kmetijstvo na uro		485,46 2,79	532,44 3,06	589,86 3,39	650,76 3,74	-	729,06 4,19	-	857,82 4,93	-	969,18 5,57	-	-	1.143,18 6,57	-	-	67/16, 35/17, 8/18 (OP 5) 44/18
gozdarstvo (A) na uro		690,78 3,97	709,92 4,08	727,32 4,18	772,56 4,44	-	870,00 5,00	-	1.024,86 5,89	-	1.153,62 6,63	-	-	1.365,90 7,85	1.628,64 9,36	-	16/05, podpis, 9.9.05 (ni v Ur.l.RS), 37/06, 19/08, 99/08, 30/09, 46/10, 12/13, 25/14, 44/15
gozdarstvo (B) na uro		690,78 3,97	802,14 4,61	908,28 5,22	969,18 5,57	-	1.019,64 5,86	-	1.066,62 6,13	-	1.311,96 7,54	-	-	1.555,56 8,94	1.854,84 10,66	-	
premogovništvo		433,65	533,35	574,70	635,85	-	701,50	-	834,56	-	1.027,71	-	-	1.354,27	1.596,40	-	44/96, R:73/03, 100/04, 81/05, podp. 25.7.06 (ni v Ur.l.RS), 105/07, 45/15, 88/15, 60/16
tekstil		433,26	462,84	504,60	553,32	-	614,22	-	725,58	-	817,80	-	-	-	-	-	18/14, 4/14, 25/14, 45/17
lesarstvo		462,65	505,09	556,57	616,90	-	689,49	-	805,34	-	907,13	-	-	-	-	-	58/2017, 51/18
grafična		476,09	523,71	580,84	652,25	-	742,72	-	852,21	-	966,48	-	-	1.337,83	1.613,96	-	77/17, 84/18
papirno in papirno-predelovalno dejavnost		477,38	541,78	606,33	670,77	-	783,95	-	1.014,49	1.198,94	1.521,75	-	-	1.752,32	-	-	110/13, 35/14, 52/16, 4/18 (OP 4) 2/19
nekovinske rudnine		528,21	586,90	650,93	729,18	-	821,66	-	923,04	999,51	1.122,23	-	-	1.419,24	-	-	55/13, 6/14, 24/14, 16/15, 4/16, 15/17, 29/18
kovinska industrija na uro		535,92 3,08	584,64 3,36	647,28 3,72	737,76 4,24	-	803,88 4,62	-	941,34 5,41	-	1.097,94 6,31	-	-	1.252,80 7,20	1.482,48 8,52	-	6/15, 80/15, 6/17, 66/2017 (op. 7), 82/18
elektroindustrija na uro		577,68 3,32	591,60 3,40	649,02 3,73	730,80 4,20	-	796,92 4,58	-	927,42 5,33	-	1.078,80 6,20	-	-	1.231,92 7,08	1.449,42 8,33	-	108/05, 95/06, R:71/07, 82/07, 32/08, 70/08, 47/09, 75/09, 10/10, 84/11, 104/11, 32/13, 26/15, 58/17, RV: 2/18, 84/18
kov. mat., liv. na uro		541,14 3,11	598,56 3,44	659,46 3,79	755,16 4,34	-	823,02 4,73	-	960,48 5,52	-	1.122,30 6,45	-	-	1.284,12 7,38	1.513,80 8,70	-	14/06, 87/06, 76/07, 46/08, 70/08, RV:53/09, 10/10, 70/11, 84/11, 70/12, 59/13, 78/14, 39/15, 22/17, 84/18
elektrogospodarstvo		600,00	720,00	792,00	930,00	-	1.050,00	-	1.272,00	-	1.644,00	-	-	2.370,00	2.700,00	-	41/17
gradbena		480,13	532,90	590,64	654,39	694,09	773,48	821,60	866,11	1.003,24	1.027,30	1.154,81	1.243,82	1.377,35	-	-	101/15, 15/17, 80/17, RV 30/18 5/19
trgovina		558,06	579,47	613,90	655,31	-	730,44	-	896,47	-	971,95	-	-	-	-	-	52/18, RV 67/18
gostinstvo		480,00	525,00	655,00	730,00	-	790,00	-	900,00	-	960,00	-	-	1.130,00	-	-	56/18

Bruto v €	TR	I.	II.	III.	IV/1	IV/2	V/1	V/2	VI/1	VI/2	VII/1	VII/2	VII/3	VIII.	IX.	X.	Uradni list RS
cestno potniški promet		426,30 2,45	443,70 2,55	515,04 2,96	570,72 3,28	-	638,58 3,67	-	755,16 4,34	-	852,60 4,90	-	-	-	-	-	75/17, KP za leto 2019 še ni bila podaljšana. Zneski so usklajeni v januarju 2019 v skladu s 1. odstavkom 3. točke tarifne priloge.
poštna		576,61	637,12	668,80	741,40	-	826,86	-	947,77	-	1.179,63	-	-	1.208,39	1.242,23	1.475,80	50/03, 94/04, 61/05, 84/08, 91/09, 74/14, 90/14, 6/15, 74/16, 6/17 Zneski so usklajeni v januarju 2019 v skladu z 2. tč. TP.
banke		-	-	-	676,87	-	771,65	-	964,55	-	1.205,70	-	-	1.446,82	1.736,21	-	5/11,14/13, 4/14,95/14,46/16, 24/18 Zneski so usklajeni v januarju 2019 v skladu s 1. členom TP
zavarovalstvo		362,53	416,91	471,29	507,54	-	587,30	-	725,06	-	888,20	-	-	1.123,84	1.268,86	-	24/11
komunala		503,40	548,44	606,97	710,56	-	773,60	-	1.025,79	-	1.268,97	-	-	1.629,25	1.944,47	-	43/15, 86/16, 12/7, R:45/17, R: 49/17, M+R: 63/17,68/17, R: 80/17, 3/19
drobno gospodarstvo		565,18	644,32	723,41	813,85	-	909,93	-	1.085,14	-	1.232,09	-	-	1.469,45	1.763,35	-	94/10, 58/11, RV:4/18
obrt, podjetništvo		605,26	629,23	661,69	676,87	-	717,71	-	822,75	-	962,79	-	-	1.079,49	-	-	92/13,16/14, 28/15, 82/16, 76/17
nepremičnine - 1		397,63	432,17	477,06	556,50	-	604,85	-	798,25	-	984,75	-	-	1.261,06	1.502,81	-	67/16; RV 38/17
nepremičnine - 2		423,52	460,65	508,91	594,30	-	646,28	-	854,19	-	1.054,66	-	-	1.351,67	1.611,56	-	
nepremičnine - 3		449,43	489,15	540,78	632,13	-	687,74	-	910,15	-	1.124,64	-	-	1.442,38	1.720,40	-	

Opomba: /

Okrajšave: Oznaka KP = oznake kolektivnih pogodb, zapisane v prvi koloni, so povzete iz UL RS, št. 87/04, str. 10656; TR = tarifni razred; P = v Uradnem listu objavljeni popravek; odp. = odpoved KP; če ni objavljene številke UL RS, odpoved ni bila uradno objavljena; R = razloga komisije za razlago kolektivne pogodbe; R označena s krepkim tiskom, se nanaša na (ne)uporabnost določb kolektivne pogodbe zaradi uveljavitve Zakona o delovnih razmerjih; RV = razširjena veljavnost

3. KP dejavnosti, ki ZNESKOV USKLADITVE še niso vključile v sistem plač

KP	
Zavarovalnice	59,88

Vir: Uradni listi, KP po dejavnostih

Pavšalni prispevki za zavezance, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic-pavšalisti

Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje

Glede na določila 428. člena ZPIZ-2 se do določitve novega zneska pavšalnega prispevka za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ta prispevek plačuje v znesku, ki je določen v II. oziroma VII. točki Sklepa o določitvi prispevkov za posebne primere zavarovanja. Skladno s tem Sklepom znaša mesečni znesek pavšalnega prispevka za pokojninsko in invalidsko zavarovanje **od 1.4.2017 do 31.3.2018 33,01 EUR, od 1.4.2018 dalje pa 33,90 eur**. Zavezanci plačajo polovico navedenega zneska prispevka za mesec, v katerem opravljajo dejavnost 15 dni ali manj. Prispevek plačujejo mesečno do **20.** v mesecu za pretekli mesec.

Prispevek za zdravstveno zavarovanje

Osebe, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic, so zavarovane za poškodbo pri delu in poklicno bolezen na podlagi 10. točke 17. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ). Tretja alineja 2. točke 49. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju- ZZVZZ določa, da plačujejo prispevek za poškodbo pri delu in poklicno bolezen ti zavarovanci sami. Višina tega prispevka je od 1. februarja 2014 dalje določena v znesku 0,53 % povprečne bruto plače za oktober (55. člen Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju - ZZVZZ) in 6,36 % od osnove v višini 25 % povprečne bruto plače v Republiki Sloveniji za mesec ok-

tober predhodnega koledarskega leta (55. a člen Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju- ZZVZZ).

Za obdobje od januarja 2019 dalje plačujejo osebe, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic (zavarovanci iz 10. točke 17. člena ZZVZZ), prispevek v znesku (8,88 EUR + 26,65 EUR) = 35,53 EUR. Prispevek plačujejo zavezanci mesečno do 15. v mesecu za pretekli mesec – ne glede na dejansko število dni opravljanja dejavnosti v mesecu.

Plače in drugi prejemki iz delovnega razmerja

LESTVICA ZA ODMERO DOHODNINE IN OLAJŠAVE ZA LETO 2019

Zneski olajšav in lestvica za odmero dohodnine ne bodo več objavljeni v obliki podzakonskega akta, zato je FURS pripravil priloženo obvestilo (19.12.2018):

Stopnje dohodnine

Če znaša neto letna davčna osnova v evrih		Znaša dohodnina v evrih	
nad	do		
	8.021,34		16 %
8.021,34	20.400,00	1.283,41	+ 27 % nad 8.021,34
20.400,00	48.000,00	4.625,65	+ 34 % nad 20.400,00
48.000,00	70.907,20	14.009,65	+ 39 % nad 48.000,00
70.907,20		22.943,46	+ 50 % nad 70.907,20

Pri izračunu akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve, ki ga izplača glavni delodajalec, se za davčno leto 2019 uporabijo stopnje dohodnine in lestvica preračunana na 1/12 leta:

Če znaša neto mesečna davčna osnova v evrih		Znaša dohodnina v evrih	
nad	do		
	668,44		16 %
668,44	1.700,00	106,95	+ 27 % nad 668,44
1.700,00	4.000,00	385,47	+ 34 % nad 1.700,00
4.000,00	5.908,93	1.167,47	+ 39 % nad 4.000,00
5.908,93		1.911,95	+ 50 % nad 5.908,93

Davčne olajšave:

1. Splošna olajšava

Višina skupne splošne olajšave je odvisna od višine skupnega dohodka v letu 2019:

Če znaša skupni dohodek v evrih		Znaša splošna olajšava v evrih
nad	do	
	11.166,37	6.519,82
11.166,37	13.316,83	3.302,70 + (19.922,15 - 1.49601 X skupni dohodek)
13.316,83		3.302,70

Pri izračunu akontacije dohodnine od mesečnega dohodka iz delovnega razmerja se upošteva:

Če znaša mesečni bruto dohodek iz delovnega razmerja v evrih		Znaša splošna olajšava v evrih
nad	do	
	930,53	543,32
930,53	1.109,74	275,22 + (1.660,18 - 1.49601 x bruto dohodek)*
1.109,74		275,22

*navedena je krajša različica enačbe po določilih 127. člena ZDoh-2: $(19.922,15 - 1.49601 \times \text{bruto dohodek} \times 12) / 12$

Če delojemalec ne želi, da se mu pri izračunu akontacije dohodnine upošteva povečana splošna olajšava se davčna osnova zmanjša za 275,22 eura.

2. Osebnolajšave

Namen	Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
invalidu s 100% telesno okvaro	17.658,84	1.471,57

3. Posebna osebna olajšava za rezidenta, ki se izobražuje in ima status dijaka ali študenta, znaša 3.302,70 evra.

4. Posebna olajšava za vzdrževane otroke:

	Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
za prvega vzdrževanega otroka	2.436,92	203,08
za vzdrževanega otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo	8.830,00	735,83
za drugega vzdrževanega otroka	2.649,24	220,77
za tretjega vzdrževanega otroka	4.418,54	368,21
za četrtega vzdrževanega otroka	6.187,85	515,65
za petega vzdrževanega otroka	7.957,14	663,09
Za vse nadaljnje vzdrževane otroke se višina olajšave poveča za 1.769,30 evra (mesečno za 147,44 evra) glede na višino olajšave za predhodnega vzdrževanega otroka.		

za vsakega drugega vzdrževanega družinskega člana:

Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
2.436,92	203,08

5. Olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje do 2.819,09 evra letno.

Minimalna plača	Znesek	Uradni list RS št.
Obdobje		
od 1. januarja 2019	886,63 EUR	83/2018
od 1. januarja 2018	842,79 EUR	5/2018
od 1. januarja 2017	804,96 EUR	4/2017
od 1. januarja 2016	790,73 EUR	6/2016
od 1. januarja 2015	790,73 EUR	6/2015
od 1. januarja 2014	789,15 EUR	7/2014
od 1. januarja 2013	783,66 EUR	8/2013
od 1. januarja 2012	763,06 EUR	5/2012
od 1. januarja 2011 do 31. decembra 2011	748,10 EUR	3/2011

Delavec je upravičen do plačila za opravljeno delo najmanj v višini **minimalne plače**, če pri delodajalcu v RS dela **poln delovni čas**. Minimalna plača zajema osnovno plačo, del plače za delovno uspešnost, del plače za poslovno uspešnost in dodatke, razen dodatka za delo preko polnega delovnega časa in dodatka za nočno delo, delo v nedeljo ter za delo na praznike in dela proste dneve po zakonu. V minimalno plačo niso zajeta povračila stroškov v zvezi z delom (npr. povračilo za prehrano, prevoz na delo) in drugi osebni prejemki (npr. odpravnine, jubilejne nagrade). Delavec, ki dela krajši delovni čas, ima pravico do sorazmernega dela minimalne plače.

Prispevki za socialno varnost samozaposlenih - januar 2019

Bruto zavarovalna osnova (BZO) v EUR			60 % PP**	3,5 PP***
	Prehodni davčni podračun	Referenca	976,17	5.694,33
1.626,95 EUR*				
Prisp. zavarovanca za PIZ	15,50%		151,31	882,62
Prisp. delodajalca za PIZ	8,85%		86,39	503,95
Skupaj prispevki za PIZ	SI56 011008882000003	SI19 DŠ-44008	237,70	1.386,57
Prisp. zavarovanca za ZZ	6,36%		62,08	362,16
Prisp. delodajalca za ZZ	6,56%		64,04	373,55
Prisp. za poškodbe pri delu	0,53%		5,17	30,18
Skupaj prispevki za ZZ	SI56 011008883000073	SI19 DŠ-45004	131,29	765,89
Prisp. zavarovanca za starš. var.	0,10%		0,98	5,69
Prisp. delodajalca za starš. var.	0,10%		0,98	5,69
Skupaj prispevki za starš. var.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-43001	1,96	11,38
Prisp. zavarovanca za zaposl.	0,14%		1,37	7,97
Prisp. delodajalca za zaposl.	0,06%		0,59	3,42
Skupaj prispevki za zaposl.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-42005	1,96	11,39
Skupaj drugi prisp.			3,92	22,77
PRISPEVKI SKUPAJ			372,91	2.175,23

Vir: FURS

DŠ pomeni davčna številka zavezanca

* Povprečna mesečna bruto plača za leto 2017 (PP): 1.626,95 EUR

** Minimalna osnova za prispevke samozaposlenih v letu 2018 znaša 60 % zadnje znane povprečne letne plače: 60 % od 1.626,95 = 976,16 EUR

*** Najvišja možna zavarovalna osnova: zavezanec lahko prispevke plača največ od osnove, ki znaša 3,5 PP (v skladu s petim odstavkom 145. člena ZPIZ-2): 1.626,95 x 3,5 = 5.694,33 EUR

Davčni organ bo sestavil predizpolnjen obračun prispevkov za socialno varnost (POPSV) in ga najpozneje do 10. dne v mesecu za pretekli mesec vročil zavezanec elektronsko prek portala eDavki.

Če podatki v POPSV niso pravilni in/ali popolni, ali če POPSV ni bil odložen, mora zavezanec v sistem eDavki sam predložiti OPSVZ najpozneje do 15. dne v mesecu za pretekli mesec. Prispevki morajo biti plačani najpozneje do 20. dne v mesecu za pretekli mesec.

Prispevki za socialno varnost družbenikov (zav. podlaga o4o) - januar 2019

Bruto zavarovalna osnova (BZO) v EUR			80 % PP**	3,5 PP***
	Prehodni davčni podračun	Referenca	1.382,91	5.694,33
1.626,95 EUR*				
Prisp. zavarovanca za PIZ	15,50%		214,35	882,62
Prisp. delodajalca za PIZ	8,85%		122,39	503,95
Skupaj prispevki za PIZ	SI56 011008882000003	SI19 DŠ-44008	336,74	1.386,57
Prisp. zavarovanca za ZZ	6,36%		87,95	362,16
Prisp. delodajalca za ZZ	6,56%		90,72	373,55
Prisp. za poškodbe pri delu	0,53%		7,33	30,18
Skupaj prispevki za ZZ	SI56 011008883000073	SI19 DŠ-45004	186,00	765,89
Prisp. zavarovanca za starš. var.	0,10%		1,38	5,69
Prisp. delodajalca za starš. var.	0,10%		1,38	5,69
Skupaj prispevki za starš. var.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-43001	2,76	11,38
Prisp. zavarovanca za zaposl.	0,14%		1,94	7,97
Prisp. delodajalca za zaposl.	0,06%		0,83	3,42
Skupaj prispevki za zaposl.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-42005	2,77	11,39
Skupaj drugi prisp.			5,53	22,77
PRISPEVKI SKUPAJ			528,27	2.175,23

Vir: FURS

DŠ pomeni davčna številka zavezanca

* Povprečna mesečna bruto plača za leto 2017 (PP): 1.626,95 EUR

** Minimalna osnova za prispevke za družbenike v letu 2018 znaša 80 % zadnje znane povprečne letne plače: 80 % od 1.626,95 = 1.301,56 EUR

*** Najvišja možna zavarovalna osnova: zavezanec lahko prispevke plača največ od osnove, ki znaša 3,5 PP (v skladu s petim odstavkom 145. člena ZPIZ-2): 1.626,95 x 3,5 = 5.694,33 EUR

Davčni organ bo sestavil predizpolnjen obračun prispevkov za socialno varnost (POPSV) in ga najpozneje do 10. dne v mesecu za pretekli mesec vročil zavezanec elektronsko prek portala eDavki.

Če podatki v POPSV niso pravilni in/ali popolni, ali če POPSV ni bil odložen, mora zavezanec v sistem eDavki sam predložiti OPSVL najpozneje do 15. dne v mesecu za pretekli mesec. Prispevki morajo biti plačani najpozneje do 20. dne v mesecu za pretekli mesec.

Najnižje osnove za plačilo prispevkov za delavce v delovnem razmerju

osnova	znesek PLP v eur	znesek v eur	velja za izplačila
52% PLP	1.555,89	809,06	od 1.3.2016 do 28.2.2017
52% PLP	1.584,66	824,02	od 1.3.2017 do 31.12.2017
54% PLP	1.584,66	855,72	od 1.1.2018 do 28.2.2018
54% PLP	1.626,95	878,55	od 1.3.2018 do 31.12.2018
56% PLP	1.626,95	911,09	od 1.1.2019 do 28.02.2019

DRUGI OSEBNI PREJEMKI IN POVRAČILA STROŠKOV FEBRUAR 2019

Vrsta prejema	Kolektivna pogodba za obrt in podjetništvo (KPOP) (Uradni list RS, 92/13, 28/15, 82/16)	Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uredba) (Uradni list RS, št. 140/2006 in št. 76/2008)
1. Prehrana med delom		
1.1. če delojemalec dela vsaj 4 ure na dan	4,90 EUR na dan	6,12 EUR na dan
1.2.	če delavec dela 11 ur ali več na dan, mu pripada pravica do sorazmerno višjega povračila za prehrano med delom	če je delojemalec na delu deset ur ali več, se za ta dan, poleg povračila stroškov za prehrano med delom (6,12 EUR) prišteje še 0,76 EUR za vsako dopolnjeno uro prisotnosti na delu po osmih urah prisotnosti na delu
2. Prevoz na delo in z dela		
2.1. organiziran javni prevoz	delavec je upravičen do povračila stroškov prevoza na delo in z dela najmanj v višini 70 % cene najcenejšega javnega prevoza	do višine stroškov javnega prevoza, če je mesto opravljanja dela vsaj en kilometer oddaljeno od delojemalčevega običajnega prebivališča
2.2. če javni prevoz ni organiziran oziroma ga delojemalec iz utemeljenih razlogov ne more uporabljati	najmanj v višini 0,18 EUR za vsak polni kilometer razdalje med bivališčem do mesta opravljanja dela	v višini 0,18 EUR za vsak dopolnjen kilometer
3. Dnevnica za službena potovanja v RS		
3.1. nad 6 do 8 ur nad 8 do 12 ur nad 12 ur	6,20 EUR 8,50 EUR 17,00 EUR	7,45 EUR 10,68 EUR 21,39 EUR
3.2. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 8 do 12 ur	se znesek dnevnice zmanjša za 15 %	se znesek dnevnice zmanjša za 15 %
3.3. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 12 do 24 ur	se znesek dnevnice zmanjša za 10 %	se znesek dnevnice zmanjša za 10 %
4. Dnevnice za službena potovanja v tujini so določene v Uredbi o povračilu stroškov za službena potovanja v tujini - Uredba za tujino (Uradni list RS, št. 38/94 s spremembami)		
4.1. nad 6 do 8 ur	črtana (Ur. list 51/2012)	črtana (Ur. list 51/2012)
4.2. nad 10 do 14 ur	75 % zneska po Uredbi za tujino	75 % zneska po Uredbi za tujino
4.3. nad 14 do 24 ur	cel znesek po Uredbi za tujino	cel znesek po Uredbi za tujino
4.3.1. Nemčija, Avstrija, Italija, Francija	44 EUR	44 EUR
4.3.2. Hrvaška, BiH, Srbija, Črna gora, Madžarska, Makedonija, Slovaška, Češka, Poljska, Bolgarija, Romunija	32 EUR	32 EUR
4.4. če stroški prenočevanja vključujejo tudi plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 10 do 14 ur	75 % zneska po Uredbi za tujino, zmanjšano za 15 %	75 % zneska po Uredbi za tujino, zmanjšano za 15 %
4.5. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 14 do 24 ur	90 % zneska po Uredbi za tujino	90 % zneska po Uredbi za tujino
5. Prevoz na službenem potovanju v Sloveniji		
5.1. povračilo stroškov prevoza z javnimi prevoznimi sredstvi	do višine dejanskih stroškov za prevoz z javnimi prevoznimi sredstvi	do višine dejanskih stroškov za prevoz z javnimi prevoznimi sredstvi
5.2. v primeru, da delojemalec uporablja lastno prevozno sredstvo		0,37 EUR za vsak prevožen kilometer
6. Prevoz na službenem potovanju v tujini		
7. Prenosovanje na službenem potovanju		
prenosovanje na službenem potovanju	v višini predloženega računa za prenosovanje, ki ga odobri delodajalec	do višine dejanskih stroškov za prenosovanje, če je dokumentirano s potnim nalogom in z računi

Vrsta prejema	Kolektivna pogodba za obrt in podjetništvo (KPOP) (Uradni list RS, št. 92/13, 28/15, 82/16, 76/2017)	Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uredba) (Uradni list RS, št. 140/2006 in št. 76/2008, 63/2017)
8. Terenski dodatek		
terenski dodatek	4,00 EUR na dan	4,49 EUR na dan
9. Nadomestilo za ločeno življenje		
nadomestilo za ločeno življenje		334 EUR na mesec
10. Regres za letni dopust		
regres za letni dopust	895,50 EUR	najvišji znesek regresa za letni dopust, od katerega še ni potrebno obračunati prispevkov je 70% povprečne plače v RS za predpretekli mesec
11. Jubilejne nagrade		
jubilejne nagrade	30 %, 50 % ali 70 % povprečne plače zaposlenih v RS za pretekle tri mesece delovna doba pri zadnjem delodajalcu Članu sindikata pripada dodatnih 10 %. Zahtevo za izplačilo višje jubilejne nagrade delavec uveljavlja s člansko izkaznico sindikata.	
za 10 let delovne dobe	512,28 EUR	460 EUR
za 20 let delovne dobe	853,80 EUR	689 EUR
za 30 let delovne dobe	1.195,32 EUR	919 EUR
za 40 let delovne dobe		919 EUR
12. Odpravnina ob upokojitvi		
odpravnina ob upokojitvi	v višini dveh povprečnih mesečnih plač delavca v zadnjih treh mesecih ali v višini dveh povprečnih plač v RS za pretekle tri mesece, če je to zanj ugodneje 3.415,20 EUR	4.063 EUR
13. Solidarnostna pomoč		
v primeru smrti delavca	1.707,60 EUR	3.443 EUR
v primeru smrti ožjega družinskega člana delavca	853,80 EUR	3.443 EUR
v primeru težje invalidnosti ali daljše bolezni delavca ter elementarne nesreče, ki prizadene delavca	1.707,60 EUR	1.252 EUR
14. Plačila dijakom in študentom za obvezno praktično delo		
V času praktičnega usposabljanja z delom oziroma v času obvezne prakse imajo dijaki in študenti pravico do nagrade za polni delovni čas v naslednjih zneskih:		
1. letnik - dijak	90,00 EUR	172,00 EUR
2. letnik - dijak	120,00 EUR	172,00 EUR
3. letnik - dijak	150,00 EUR	172,00 EUR
4. letnik - dijak	150,00 EUR	172,00 EUR
študent	170,00 EUR	172,00 EUR

Osnove za izračun prejemkov		
Plače v RS (vir: SURS)	Bruto plača	Povprečna plača (bruto) zadnjih treh mesecev
november 2018	1.812,73 EUR	1.707,60 EUR

Cene bencina in kilometrina (december 2018 - januar 2019)

Datum	4.12.18	18.12.18	1.01.19	15.01.19
Bencin 95 oktanov v EUR/l (www.petrol.si)	1,226	1,218	1,183	1,194
Kilometrina - 18 % od cene bencina v EUR, od 7.7.2012-Uradni list št. 51/2012	0,2207	0,2192	0,2129	0,2149

Pri obravnavi povračil stroškov v zvezi z delom je treba ločiti njihovo delovnopravno obravnavo od davčne obravnave. Pravico delavca do povračil stroškov v zvezi z delom ureja Zakon o delovnih razmerjih – ZDR (Uradni list RS, št. 42/2002 s spremembami), ki v 130. členu določa, da mora delodajalec delavcu zagotoviti povračilo stroškov za prehrano med delom, stroškov za prevoz na delo in z dela ter stroškov, ki jih ima delavec pri opravljanju določenih del in nalog na službenem potovanju. Višina povračil tovrstnih stroškov se določi s kolektivno pogodbo s splošno veljavnostjo ali z izvršilnim predpisom.

Davčno obravnavo povračil stroškov v zvezi z delom ureja Zakon o dohodnini – ZDoh-2 (Uradni list RS, št. 13/11 – UPB7), ki v prvem odstavku 44. člena med dohodke iz delovnega razmerja, ki se ne vštejejo v davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja (v nadaljevanju davčna osnova), uvršča povračila stroškov v zvezi z delom pod pogoji in do višin, ki jih določi vlada.

Če delodajalec izplačuje povračila teh stroškov v znesku, ki presega znesek, ki ga za navedena povračila določa Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja – Uredba (Uradni list RS, št. 140/06 s spremembami), se znesek posameznega povračila v delu, ki presega znesek, določen v Uredbi, všteva v davčno osnovo.

(http://www.durs.gov.si/si/davki_predpisi_in_pojasnila/dohodni-na_pojasnila/dohodek_iz_zaposlitve/povracila_stroskov_v_zvezi_z_delom_in_izplacila_drugih_dohodkov_iz_delovnega_razmerja/povracila_stroskov_v_zvezi_z_delom_in_izplacila_drugih_dohodkov_iz_delovnega_razmerja_splosno_pojasnilo/)

Obracunavanje in plačevanje prispevkov za socialno varnost: V skladu z zakonom o prispekih za socialno varnost se prispevki za socialno varnost obračunavajo in plačujejo pri jubilejnih nagradah, odpravninah in solidarnostnih pomočeh ter povračilih stroškov v zvezi z delom v delu, ki presega z uredbo vlade določen znesek teh prejemkov, ki se ne vštejejo v davčno osnovo.

Zap. 1 - KPOP: Če delavec dela pri dveh delodajalcih, mu pripada pri vsakem delodajalcu sorazmerni del povračila za prehrano med delom, ki dnevno ne sme biti nižje od 4,90 EUR.

Zap. 1 - Uredba: Povračilo stroškov prehrane med delom za vsak dan, ko je delojemalec na delu vsaj 4 ure, se ne všteva v davčno osnovo v višini 6,12 EUR. Če je delojemalec na delu več kot 10 ur, se v davčno osnovo dodatno ne všteva 0,76 EUR za vsako nadaljnjo dopolnjeno uro po 8. urah prisotnosti.

Zap. 2 - KPOP: Če javni prevoz ni organiziran oziroma ga delavec iz utemeljenih razlogov ne more uporabljati, je upravičen do povračila stroškov prevoza na delo in z dela najmanj v višini 0,18 EUR, oziroma v vsakokratni višini po Uredbi o višini povračil stroškov v zvezi z delom in drugih prejemkov, ki se ne vštejejo v davčno osnovo, za vsak polni kilometer razdalje med bivališčem, določenim v pogodbi o zaposlitvi, do sedeža delodajalca oziroma do mesta opravljanja dela. Delavec je upravičen do povračila stroškov za prevoz na delo in z dela za dneve prisotnosti na delu, od kraja bivališča, določenega v pogodbi o zaposlitvi, do sedeža delodajalca oziroma do mesta opravljanja dela. Delavec ni upravičen do povračila stroškov prevoza, če delodajalec organizira brezplačni prevoz na delo in z dela.

Zap. 2 - Uredba: Povračilo stroškov prevoza na delo in z dela se ne všteva v davčno osnovo do višine stroškov javnega prevoza, od mesta opravljanja dela do običajnega prebivališča delojemalca, ki je najbližje mestu opravljanja dela, če je mesto opravljanja dela oddaljeno od delojemalčevega običajnega prebivališča vsaj 1 kilometer. Če delojemalec nima možnosti uporabe javnega prevoza, se v davčno osnovo ne všteva povračilo stroškov prevoza v višini 0,18 EUR za vsak polni kilometer. Če ima delojemalec pravico do uporabe službenega vozila v privatne namene in mu delodajalec za tako

uporabo zagotovi tudi gorivo, se povračilo stroškov prevoza na delo všteva v davčno osnovo.

Zap. 4: Delavec je upravičen do dnevnice pod pogoji in v višini, ki ga določa Uredba o povračilu stroškov za službena potovanja v tujino - Uredba za tujino (Uradni list RS, št. 38/94, 63/94, 24/96, 96/00, 35/02, 86/04, 66/04, 73/04, 16/07, 30/09 in 51/12). V uredbi za tujino so določene dnevne še za ostale države in območja. Če je na službenem potovanju v tujino zagotovljena brezplačna prehrana, se upravičencu za pokritje morebitnih drugih stroškov obračuna 20 % pripadajoče dnevne te uredbe. Za odsotnost nad 14 do 24 ur delojemalcu pripadajo trije obroki prehrane, za odsotnost nad 10 do 14 ur dva obroka. **Za vse tiste, ki uporabljajo uredbo za tujino posredno velja davčna uredba. Sprememba oziroma dopolnitev KP za obrt in podjetništvo velja za tiste, ki opravljajo prevoze blaga in potnikov ter so napoteni na službeno pot v tujino. Za njih se uporablja "Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja" (Uradni list RS, št. 140/06 in 76/08). Ta za obračun dnevnic predpisuje tri vrste dnevnic za tujino: za službeno potovanje od 6-8 ur, za službeno potovanje nad 8-14 ur in za službeno potovanje nad 14 do 24 ur.**

Zap. 5 - Uredba: Povračilo stroškov prevoza na službenem potovanju se ne všteva v davčno osnovo do višine dejanskih stroškov za prevoz z javnimi prevoznimi sredstvi ali za najem osebnega avtomobila. Povračilo stroškov prevoza se ne všteva v davčno osnovo, če je dokumentirano s potnim nalogom, dokazili in z računi. Iz potnega naloga mora biti razvidna odobritev delodajalca za posamezno vrsto prevoza. Če delojemalec uporablja službeno vozilo, se za povračilo stroškov prevoza šteje tudi povračilo stroškov za takse, cestnine in parkirnine ter povračilo stroškov za gorivo. Če delojemalec uporablja službeno vozilo tudi v privatne namene, podjetje pa mu ne zagotavlja goriva za opravljene poti v privatne namene, je treba dejanske stroške goriva sorazmerno razmejiti. Razmejitev stroškov goriva med stroški za službene in stroški za privatne vožnje mora biti pregledna in dokumentirana z verodostojnimi dokazili.

Zap. 6: Uredba o povračilu stroškov za službena potovanja v tujino, 15. člen: »Če je v nalogu za službeno potovanje določeno, da se uporabi za službeno potovanje v tujino lastno motorno vozilo, se povrnejo stroški v višini 18 odstotkov cene litra neosvinčenega motornega bencina 95 oktanov za prevoženi kilometer.«

Zap. 8 - KPOP (terenski dodatek): Delavci so upravičeni do terenskega dodatka, če delajo na terenu zunaj sedeža delodajalca ali poslovne enote in zunaj kraja stalnega ali začasnega bivališča delavca ter če sta na terenu organizirana prehrana in prenočišče. Šteje se, da je delavec, če dela in biva na terenu od 12 ur do 24 ur, upravičen do treh obrokov prehrane. V primeru, ko delodajalec delavcu ne zagotovi treh obrokov prehrane, mu pripada povračilo stroškov za delo na terenu v višini znižane dnevnice, in sicer : če je zagotovljen en obrok prehrane v višini 60 % dnevnice, če sta zagotovljena dva obroka prehrane, pa v višini 30 % dnevnice.

Zap. 11 - KPOP: Delavcu pripada jubilejna nagrada za 10, 20 in 30 let. Nekateri zneski jubilejnih nagrad presegajo zneske kot so navedeni v Uredbi. Kadar so zneski jubilejnih nagrad izplačani nad zneski kot so v Uredbi, se razliko obdavči.

Zap. 12 - KPOP: Odpravnina ob upokojitvi se izplača v višini, določeni v 132. členu Zakona o delovnih razmerjih.

Za zasebnika

Fizični osebi, ki opravlja dejavnost, se na podlagi 57. člena Zakona o dohodnini (Zdoh-2) priznajo kot odhodek stroški, ki se nanašajo izključno na zavezanca, do višine, določene z Uredbo o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja, in sicer stroški v zvezi s službenimi potovanji, stroški prehrane med delom, stroški prevoza na delo in z dela, stroški dela na terenu.

Ustrezno ozadje pomembno za zaščito dokumentov

Ministrstvo za notranje zadeve je Sekcijo fotografov pri OZS ponovno opozorila na pomen ustreznega ozadja fotografij za izdajo identifikacijskih dokumentov. Ozadje je namreč ključno za zaščito osebnega dokumenta.

Ministrstvo za notranje zadeve je ob kontroli vlog in izdelanih potnih listin in osebnih izkaznic ugotovilo, da visok odstotek fotografij, ki so predložene vlogi za izdajo potnega lista ali osebne izkaznice, nima ustreznega ozadja.

Od sredine decembra leta 2016 dalje namreč potni listi vsebujejo tako imenovano terciarno fotografijo, to je barvno sliko imetnika, ki je vsebovana na tretji strani potnega lista. Terciarna fotografija predstavlja pomemben zaščitni element. Sestavljena je iz imena, priimka in serijske številke potnega lista, ki se kon-

tinuirano ponavljajo čez vso sliko in so razporejeni po posebnih krivuljah, ki so matematično določene in edinstvene za vsakega imetnika potnega lista posebej. Optični bralniki lahko prepoznajo algoritem zapisa in s tem potrdijo originalnosti terciarne podobe imetnika oziroma pristnost dokumenta. Zapis podatkov, ki sestavljajo terciarno sliko, mora segati na področje celotne fotografije, to je del, ki zajema obraz in del, ki zajema ozadje. Če fotografija, ki je predložena vlogi, nima ozadja, se zaščita lahko implementira samo na področje obraza. S tem se

zmanjša območje zaščite, kar ni sprejemljivo.

Ministrstvo za notranje zadeve zato poziva fotografe, ki fotografirajo za osebne dokumente, naj pri tem dosledno spoštujejo zahteve Pravilnika o izvrševanju zakona o osebni izkaznici in Pravilnika o izvrševanju zakona o potnih listinah, ki so strnjeno zapisane tudi v zloženki s primeri ustreznih fotografij, ki je dostopna na naslovu http://www.mnz.gov.si/fileadmin/mnz.gov.si/pageuploads/SOJ/word/PRIMERNA_FOTOGRAFIJA.pdf.

E. M.

IZOBRAŽEVANJE NA TEMO GDPR IN RAVNANJA Z EMBALAŽO

Sekcija fotografov pri OZS v **četrtek, 14. februarja ob 14. uri** organizira izobraževanje, na katerem se bodo udeleženci seznanili z določbami uredbe GDPR, ki je na področje varstva osebnih podatkov prinesla spremembe v obveznostih in pravicah oseb, in s spremembami Uredbe o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo.

Podrobnosti GDPR bo predstavila odvetnica **Vanja Šisernik**, udeleženci seminarja bodo prejeli tudi osnutek privolitve, primer

popisa zbirke in opomnik v nekaj točkah na kaj morajo biti pozorni, o embalaži pa bo govorila **mag. Katarina Železnik Logar** iz IVD Maribor.

Dogodek je za člane OZS in njihove zaposlene brezplačen, za druge udeležence je cena 70 evrov (DDV je vključen). Prijavite se lahko preko spletne prijavnice na www.ozs.si/dogodki ali pri sekretarki sekcije fotografov Adrijani Poljanšek (adrijana.poljansek@ozs.si), pri kateri dobite tudi dodatne informacije o dogodku.

Nove ugodnosti – nove možnosti prihrankov!

**”S TO KARTICO
PRIHRANIM TOLIKO,
DA VAM RAJE
NE POVEM!”**

Popuste in ugodnosti si izračunajte na mozaikpodjetnih.si

mozaik.podjetnih@ozs.si • 080 12 42

SEKCIJA ZA PROMET

Prevozniki spodbodli ministrstvo

Vrh OZS je sredi januarja obiskal Ministrstvo za infrastrukturo RS. Obisk je bil sicer redne narave, vsebina pa vseeno precej bolj izredna, saj so prevozniki vedno bolj naveličani čakanja na rezultate dogovorov, ki so jih z ministrstvom sklenili v preteklem obdobju. Če bo vse ostajalo le pri dogovorih in obljubah, to prevoznikov dolgo ne bo več zadovoljevalo.

Prevozniki za ureditev razmer v cestnem transportu prizadevno delajo, oblikujejo in državi predlagajo premišljene ter dodelane predloge, ki so z njo tudi v naprej usklajeni, zato je treba razumeti, pa to velja predvsem za državo, da niso in ne bodo pripravljeni v nedogled čakati, da bodo ti postali tudi konkretni ukrepi, ki bodo izboljšali razmere in pogoje dela v panogi.

Problematika izvajanja GJS - IJPP

Mala prevozna podjetja so se pred leti z veliko težavo vključila v sistem izvajanja gospodarske javne službe (GJS) - javni prevoz potnikov (JPP). Zanje to še vedno pomeni zgolj preživetje in skrb za potnika, nikakor pa ne usmerjenost k pridobivanju dobičkov na račun subvencioniranih prevozov. Ves čas so bila tudi edina, ki so morala vedno in brez težav pristajati na nižje cene, dodatne administrativne zahteve, opravljanje

prevozov na relacijah, ki niso rentabilne in podobno. Bila so lahko le vesela, da so vključena v sistem GJS. Tudi z uvedbo integriranega JPP se razmere niso dosti spremenile.

Problematico izvajanja GJS-IJPP so zato prevozniki ministrstvu za infrastrukturo podrobno opisali že 26. 7. 2017. Prvi med najbolj perečimi problemi je dvojni strošek strojne opreme, saj morajo prevozniki hkrati uporabljati tako staro kot novo strojno opremo za zaračunavanje vozovnic, v praksi pa stroški opreme lahko tudi trikrat presegajo vrednost prodanih vozovnic. Problem bi lahko bil rešen, pa še vedno ni. Drugi problem je neposredna sklenitev pogodb o izvajanju javne službe GJS-IJPP tudi za male prevoznike. Ti od države pričakujejo zaščito, drugače bodo končali le še kot podprevozniki in izvajali le nerentabile prevoze. Pričakujejo tudi izvedbo t.i. čiščenja linij, s katerim bi v GJS ukinili vse nerentabilne linije, ki večjim prevoznikom s t.i. jalo-

vimi kilometri le zagotavljajo doseganje kvot, dejanske mobilnosti pa potnikom ne zagotavljajo. Zahtevajo tudi, da zaradi transparentnosti upravljavec prevozov ostane v izvajanju ministrstva.

Ostala nerešena problematika

Prevozniki so s konkretnimi datumi, roki in vsebino ministrici navedli še vrsto drugih neizvedenih ukrepov. Izpostavili so varovana parkirišča, male in intermodalne logistične centre, dogovorjene

Vodstvo OZS januarja na Ministrstvu za infrastrukturo RS

ODVETNIŠKA DRUŽBA V PODORO PREVOZNIKOM

Sekcija za promet pri OZS je v podporo svojim članom sklenila pogodbo o sodelovanju z Odvetniško družbo Gregorin - Štifter in Gregorin o.p., d.o.o. iz Celja.

Odvetniška družba bo članom sekcije za promet zagotavljala pravno zastopanje v prekrškovnih in kazenskih zadevah, na področju civilnega, gospodarskega, delovnega, izvršilnega, pogodbenega prava, članu dvakrat letno nudila brezplačni ustni pravni nasvet in druge medsebojno dogovorjene storitve.

Pokličete jih lahko na telefonski številki 040 / 477 857 in 03 / 493 02 03 v času njihovih uradnih ur od ponedeljka do petka od 8.00 do 15.00 ure ali jim pišete na e-naslov info@gregorin-stifter.si, več informacij lahko najdete tudi na spletni strani www.gregorin-stifter.si.

JUNIJA NA SEJEM TRANSPORT&LOGISTIKA V MÜNCHEN

Sekcija za promet bo na sejmu Transport&Logistika v Münchnu, ki bo potekal od 4. do 7. junija 2019, organizirala skupinski nastop svojih članov, zadnja dva dni sejma, od 6. in 7. junija 2019, pa bo sekcija organizirala tudi skupinski ogled sejma.

finančne spodbude za pnevmatike višjega energijskega razreda, nadgradnjo vozil s spojlerji, predelavo in nakup vozil na dvogorivni sistem ter nakup električnih avtobusov. Poleg tega pa še ureditev lokalnega prometa, uzakonitev vključitve postavke stroška cestnine v račun o opravljeni storitvi, prenovo izobraževanja voznikov, nujni sklic mešane komisije z Italijo, pobudo za ponovno uvedbo napisov na vozilih, problematiko zastojev na mejnih prehodih in pred karavanškim predorom, dolgotrajno pridobivanje delovnih dovoljenj za tujce, boj proti nelojalni konkurenci ter druge. Ponovno pa so se zavzeli tudi za ustanovitev delovne skupine za obravnavo predlogov za spremembo zakonodaje in sklic sestanka med ministrstvom, prevozniki in sindikati.

ANTON ŠIJANEC

S sekcijo v raj obdelovalnih strojev!

Sekcija kovinarjev pri OZS se je odločila, da svoje člane marca povabi na strokovno ekskurzijo v podjetje Hermle AG, v Nemčijo. Naslov ni naključen, saj večina pravih mojstrov meni, da ravno oni izdelujejo najboljše stroje za obdelavo kovin na svetu. Na poti v Gosheim, kjer podjetje domuje, pa boste obiskali tudi Svet BMW.

Če torej vprašate mojstre, ki s stroji izdelujejo zelo natančne dele, kje je zanje sveto mesto, vam bodo pogosto odgovorili, da je to Gosheim v južni Nemčiji, kraj, ki nekaj posebnega ponuja v vseh pogledih, predvsem pa kraj, kjer izdelujejo stroje za obdelavo kovin Hermle, za katere mnogi pravijo, da so najboljši na svetu. Oglejte si torej njihovo spletno stran www.hermle.de in se odločite za strokovno ekskurzijo s sekcijo kovinarjev ter res neposredni vpogled v sam vrh visoke tehnologije obdelave kovin.

Program ekskurzije

Odhod bo v četrtek, 21. marca 2019 v zgodnjih jutranjih urah. Prvi dan se boste na približno polovici poti najprej ustavili v bavarski prestolnici in si ogledali BMW Welt (www.bmw-welt.com) ter popoldan nadaljevali s potjo do Gosheima. Drugi dan boste že v jutranjih urah obiskali podjetje Hermle AG in ogledu namenili celo dopoldne. Po ogledu se boste odpravili naprej in druženje nadaljevali še z obiskom slikovitega mesta Tübingen.

Več o strokovni ekskurziji in pogojih udeležbe bo kmalu objavljeno na straneh sekcije kovinarjev, člani pa boste prejeli še dodatno e-vabilo. Za vse informacije lahko pišete sekretarki sekcije Valentini Melkič (valentina.melkic@ozs.si). Vabljeni in ne zamudite priložnosti za prijetno strokovno druženje!

ANTON ŠIJANEC

VABILO ČLANOM VSEH SEKCIJ

BREZPLAČNO OBIŠČITE SEJME IFAM, INTRONIKA, ROBOTICS IN ICT4INDUSTRY V LJUBLJANI!

Venček visokotehnoloških B2B strokovnih sejmov, ki bo v organizaciji sejemске hiše ICM potekal od 12. do 14. februarja 2019 na ljubljanskem gospodarskem razstavišču si člani OZS lahko ogledate tudi brezplačno. Odbor za znanost in tehnologijo pri OZS vas namreč vabi na ogled svojega razstavnega prostora in vam v ta namen zagotavlja tudi povabilo s katerim boste lahko pridobili brezplačno vstopnico.

Odbor za znanost in tehnologijo pri OZS se v okviru skupne razstavne površine s člani OZS in številnimi partnerskimi organizacijami predstavlja na specializiranem strokovnem sejmu Intronika, ki bo potekal hkrati s sejmi Ifam, Robotics in ICT4Industry od 12. do 14. februarja 2019 na GR v Ljubljani.

Sklop B2B strokovnih HiTech sejmov za industrijo in podjetništvo predstavlja nepomembnejša domača in tuja podjetja, ki nudijo opremo in storitve v podporo sodobni avtomatizirani proizvodnji. Več informacij o sejmihi lahko najdete na naslovu www.icm.si.

V kolikor vas tematika zanima, vas vabimo, da si sejme ogledate in obiščete tudi razstavni prostor odbora za znanost in tehnologijo, ki skupaj s partnerji razstavlja v dvorani C.

Za brezplačno vstopnico se oglasite sekretarki odbora Valentini Melkič na e-naslov valentina.melkic@ozs.si, nazaj pa vam bo poslala povezavo za brezplačno prijavo na sejem.

ANTON ŠIJANEC

SKUPNO STROKOVNO SREČANJE GRADBENIKOV

Zelo uspešno strokovno srečanje gradbenikov

Konec januarja se je na svojem velikem strokovnem srečanju zbralo skoraj 300 članov štirih strokovnih sekcij OZS, ki so povezane z gradnjo objektov, predstavnikov stroke, izobraževanja in države. Na uvodni okrogli mizi so ugotovili, da je slovensko gradbeništvo po zadnji gospodarski krizi dobro okrevalo, žal pa še vedno primanjkuje usposobljenega kadra. Poleg številnih zelo uporabnih strokovnih delavnic, predavanj priznanih strokovnjakov gradbene stroke in izvedbe aktivnosti evropskih projektov so ob dogodku pripravili tudi uspešen B2B strokovni sejem s ponudbo izdelkov podporne industrije. Izostalo ni tudi prijetno strokovno druženje in povezovanje, ki je potekalo med odmori, ter slavnostna večerja s plesom in podelitvijo novih Znakov odličnosti v gradbeništvu.

Kako do usposobljenega kadra, uvodna okrogla miza Strokovnega srečanja gradbenikov.

Nova lokacija srečanja v GH Bernardin v Portorožu se je izkazala za zelo uporabno, zagotavljala je predvsem dovolj prostora za dobro obiskano plenarno uvodno okroglo mizo, številne dogodke strokovnih sekcij, ki so potekali vzporedno, medsebojno druženje med odmori, slavnostni večerni dogodek in seveda nemajhen B2B strokovni sejem.

Na enem mestu so se tako z lahko srečali člani strokovnih sekcij gradbincev, slikopleskarjev, fasaderjev in črkoslikarjev, kleparjev in krovcev ter inštalaterjev-energetikov, torej vsi, ki se znotraj OZS ukvarjajo z gradnjo objektov. Na B2B strokovnem sejmu se je predstavilo kar 35 podjetij, ki so dobavitelji gradbenih, kleparsko krovskih,

slikopleskarskih, fasaderskih in inštalaterskih materialov in opreme, predstavljajo pomembno vlogo pri kakovostni izvedbi storitev in s svojimi prispevki veliko pomagajo tudi pri izvedbi dogodka. Generalni pokrovitelj letošnjega skupnega strokovnega srečanja pa je bila tovarna gradbenega materiala Xella Porobeton Si.

S skupnim srečanjem ter uspešnim sodelovanjem in medsebojnim povezo- vanjem so lahko zato zelo učinkovito zaokrožili obsežno temo gradbeništva, ki je hkrati tudi ena naših najpomemb- nejših gospodarskih panog.

Kako torej do kadra?

Osrednji dogodek uvodnega plenar- nega dela je bila zelo dobro obiskana okrogla miza Kako zagotoviti usposo- bljen kader za izvajanje del na gradbe- nih objektih, kjer so predstavniki zbor- nice, strokovnih sekcij, gradbene stroke, šolstva, zavoda za zaposlovanje in resor- nega ministrstva ugotovili, da v grad- beništvu za več usposobljenega kadra potrebujemo več kadrovskih štipendij, več promocije, višje plače in ne nazadnje tudi več zaupanja in spodbude staršev.

Branko Meh, predsednik OZS, je iz- postavil pomen poklicnega izobraževa- nja: »V obrti in podjetništvu se že vrsto let soočamo s hudim pomanjkanjem usposobljenega kadra. Ponovno smo uvedli vajeniški sistem, vendar smo nad rezultati razočarani. Premalo mladih se odloča za vajeništvo. Tudi straši bi mo- rali podpirati svoje otroke, ki se želijo poklicno izobraziti.« Ob tem je poudaril, da imajo tudi dijaki s poklicno izobrazbo možnost nadaljevati šolanje vse do dok- torata, državo pa pozval, da zniža pri- spevke na plače, saj si delavci zaslužijo dostojne plače.

Franc Meža, podpredsednik Sekci- je gradincev pri OZS, se je podrobneje dotaknil področja plač: »Če bi želeli več kadra v gradbeništvu, bi moral delavec mesečno zaslužiti vsaj 1000 do 1200 evrov. Ta denar je težko zagotoviti, saj trg namreč postavlja ceno, strošek za delodajalca pri takšni plači pa je dobrih 2000 evrov.« Boji se, da na dolgi rok še ne bo bistvene spremembe na področju vpisa za gradbene poklice. »Sem zago- vornik tega, da dobimo kader v lokal- nem okolju. Država bi morala zagotoviti kontinuiteto infrastrukturnih projektov. Tako bi se tudi mladi v večji meri odločali za tovrstne poklice,« je poudaril.

»Trend na področju poklicne izobraz- be je pozitiven. Trenutno se za gimnazijo odloči 32 odstotkov otrok, kar je precej manj kot pred leti. Problem je v tem,

ker imamo vsako leto manj številčne srednješolske generacije. Z gospodarsko krizo je začelo število vpisov za gradbene poklice upadati. Ustavil se je pred tremi leti, trenutno se odloči za te poklice 1,8 odstotka dijakov. Ocenjujemo, da se bo vpis počasi le stopnjeval,« pa je podatke strnila **Elvira Šušmelj,** generalna direkto- rica Direktorata za srednje in višje šol- stvo ter izobraževanje odraslih z ministr- stva za izobraževanje, znanost in šport.

Gvido Jager, ravnatelj Srednje grad- bene, geodetske in okoljevarstvene šole Ljubljana, je povedal, da se je vpis v za- dnjih desetih letih prepopolnil: »V letu 2008 smo imeli 903 dijakov, danes jih ima- mo le še 408. Velika gradbena podjetja so že v osemdesetih letih izobraževala dijake iz držav nekdanje Jugoslavije. Jaz v tem še vedno vidim potencial. Na našo šolo se je v zadnjih letih vpisalo veliko tujcev. Mi bi morali ustvariti pogoje, da te ljudi obdržimo.« Prepričan je tudi, da gradbe- ništvo v Sloveniji ima perspektivo in da je to stabilna dejavnost. »Potrebujemo pozitivno informacijo, da se splača graditi kariero v gradbeništvu,« je še poudaril in gradbincem svetoval, da uvedejo kadro- vske štipendije in s tem mladim sporočijo, da so vredni in zaželeni v stroki.

»Imamo ugodne napovedi na po- dročju zaposlovanja. V naslednjih šestih mesecih bodo zelo iskani kadri v gradbe- ništvu, kar je pokazala tudi anketa med delodajalci. Pogosto so težave z iskanjem kadrov na področjih, kjer so slabše pla- čani poklici in fizično ter tehnično zah- tevni,« je napovedi na področju zaposlo- vanja predstavila **Lucija Pavlin** iz Zavoda RS za zaposlovanje. **Anka Rode** iz službe za zaposlovanje tujcev na Zavodu RS za zaposlovanje pa je pojasnila, da 10 od- stotkov vse delovne aktivne populacije predstavljajo tujci. »Gradbeništvu med vsemi panogami potrebuje največ tujih delavcev, kar dokazuje tudi veliko število izdanih delovnih dovoljenj.«

Nova gradbena zakonodaja

Po prvem odmoru je sledilo zelo ak- tualno predavanje Obveznosti izvajalcev del glede na novo gradbeno zakonoda- jo, ki ga je izvedla **Aleksandra Velkovrh,** gradbena inšpektorica višja svetnica na Inšpektoratu RS za okolje in prostor.

Novo gradbeno zakonodajo je predstavila Aleksandra Velkovrh.

Odmore so udeleženci izkoristili za medsebojno povezovanje.

Na uspešnem B2B strokovnem sejmu je sodelovalo kar 35 podjetij.

Na strokovnem srečanju so potekale uspešne delavnice in posveti.

Vsa predavanja na strokovnem srečanju so bila zelo dobro obiskana.

Med poudarki nove gradbene zakonodaje velja na prvem mestu izpostaviti, da morajo gradbena podjetja imeti v svojih vrstah po novem zaposlenega, ki je vpisan v imenike vodij del, to velja za vse, razen za izvajalce enostavnih zaključnih gradbenih del. Podrobnosti o pogojih in vpisu lahko dobite na sekciji. Pomembno je tudi, da morajo vodji del za izvajanje novogradenj poleg izobrazbe imeti vsaj enega od naslednjih izpitov; mojstrski izpit (OZS), delovodski izpit (GZS), strokovni izpit (IZS).

Podjetja morajo imeti tudi zavarovano odgovornost iz svoje dejavnosti po pogojih iz novega gradbenega zakona, imeti sklenjene pisne dogovore o izvajanju del, kar velja tudi za izvajanje vzdrževalnih del, kadar je predmet novogradnja, pa mora izvajalec od pooblaščenega geodeta prevzeti zakoličbo objekta

in voditi gradbeni dnevnik za vsak dan izvajanja del, investitor mora na predpisnem obrazcu 8 dni pred začetkom del obvezno prijaviti tudi začetek gradnje. V pomoč lahko člani na sekciji brezplačno dobite vzorce pogodb.

Za vse novogradnje, razen za nezahtevne objekte, se po novem na podlagi izjav in dokumentacije, ki jo pripravi izvajalec del, obvezno pridobiva tudi uporabno dovoljenje, ki je pogoj za hišno številko. Novo pa je tudi to, da se uporabno dovoljenje izdaja brez tehničnega pregleda, razen pri zahtevnih objektih, kjer je tehnični pregled po končani gradnji še vedno obvezen.

Novi gradbeni zakon je obsežna tema, ki jo morate izvajalci gradbenih del res dobro preučiti. V pomoč pri tem je smiselno obiskati tudi predavanje ali izobraževanje, kot je bilo to na sreča-

nju, zato spremljajte delo sekcije in se kakšnega podobnega v prihodnosti tudi udeležite.

Dogajanje po sekcijah

Strokovne sekcije so se v petek popoldan razdelile in vsaka zase obdelale številne strokovne teme.

- Člani Sekcije gradbincev pri OZS so tako uvodoma poslušali predavanje Sodobne rešitve in možnosti tehnologije betona **Andreja Petelina**, u.d.i.g., spoznali Celovito ponudbo gradbenih rešitev Xella porobeton SI z **Miloš Kmetičem** iz Xella poroben SI, spoznali orodje 4BUILD gradbene kalkulacije za pripravo predračunov in obračunov z **Andrejem Potočnikom** in **Goranom Čopom** iz podjetja Hermes, spoznali Uporabo tekočih membran za preprečevanje puščanja z **Olgo Rodman** iz TKK Srpenica, spoznali program Wienerberger Opekarne Ormož s **Kajo Bahor** in se za konec poglabili še v Vpis v imenik vodij del z **Jankom Rozmanom**, sekretarjem svoje strokovne sekcije.

- Člani Sekcije slikopleskarjev, fasaderjev in črkoslikarjev pri OZS so uvodoma predstavili evropske trende sodelovanja v panogi z Erasmus+ projektom Innovative WBL Painting Talents In Paint in izvedli delavnico vrednotenja vsebin projekta, s katero so ocenili dosedanj napredek ter oblikovali svoje predloge za še bolj kvalitetno sodelovanje in izboljšavo posameznih projektnih aktivnosti. Poslušali so tudi strokovna predavanja Okoljske oznake ter predstavitev Helios Spektra Active Air podjetja Helios TBLUS, Uporaba akrilnih tesnilnih mas in lepil za zaključna dela podjetja TKK in predstavitev Capatect konoplja; mobile Spectrum podjetja Caparol, v soboto so spremljali še predstavitev Beton look tehnike z izvedbo na fasadi in v interjerju podjetja JUB ter spoznali Varno uporabo odrov ALTEC za delo na višini podjetja Imexa. Za konec so izvedli še redno skupščino svoje sekcije ter se posvetili Slikopleskarskim normativom in predstavitvi predloga cenika slikopleskarskih del.

- Člani Sekcije kleparjev in krovcev pri OZS so s predavanjem Varno delo na soncu **mag. Ane Benedičič** iz Splošne bolnišnice Celje ter **Martina Kurenta** in **Tanje Urdih Lazar** iz Kliničnega inštituta

za medicino dela, prometa in športa UKC Ljubljana spoznali, kako se zaščititi in varno delati na odprtem in izpostavljeni soncu, v nadaljevanju pa so spoznali še BMI strešne kritine z **Martinom Krštincem** iz podjetja Bramac iz Škocjana, Tesnjenje objektov in trajnost vgrajenih materialov z Leonom Šturmom iz Graminta, Nova Gorica, spoznali program Wienerberger Opekarne Ormož s **Tomažem Streharjem** in Trajne obrnjene ravne strehe z **Mileno Kirn** iz podjetja Fibran, Novo mesto.

• Člani Sekcije inštalaterjev-energetikov pri OZS pa so se najprej posvetili Trendom na področju TČ z izzivi pri obdelavi sistemske vode z **Borisom Gojkoškom** iz KRA-GO Maribor, obdelali so zanimivo in uporabno temo Vzorci pogodb in obrazcev z odvetnikom **Borutom Tiranom**, spoznali Obnovljive vire in prodajni program Vaillant, ter za konec še Toplotne črpalke Hitachi z **Vasjo** in **Juretom Rusjanom** iz podjetja Prealpi, Šempeter pri Gorici.

Poleg svojih so vsi udeleženci strokovnega srečanja so lahko v soboto spremljali tudi predavanje Gradbeni odpadki, ravnanje z gradbenimi odpadki in odpadki, ki vsebujejo azbest, zbiranje in predelava gradbenih odpadkov s **Katarino Železnik Logar** iz IVD Maribor, predstavitev Nepovratna sredstva EKO sklada za podjetja s **Patricijom Božičem**, energetskim svetovalcem EKO sklada in spoznali tudi Požarno smernico SZPV 407 za potrebe vgradnje dimovodnih in kurilnih naprav z **Jožetom Kaplarjem** iz Slovenskega združenja za požarno varstvo.

Tudi za spremljevalke naših gradbincev je bilo ves čas dobro poskrbljeno, poleg socialnega programa in bolj splošnih podjetniških tem so lahko spremljale tudi dve predavanji namenjeni samo njim, značilnosti Prehrane zdrave ženske so obdelale z **Mariem Sambolcem**, dr. Felgoodom, temo Ko je čas za spremembo pa s **Primožem Škobernetom**, mentorjem za življenje.

Program strokovnega srečanja gradbincev se je zaključil z zelo sproščujočo delavnico, na kateri so se ponovno zbrali vsi udeleženci. Ob temi Joga smeha, delavnica interaktivnega zabavnega predavanja o smehu kot orodju za preživetje,

jih je voditeljica in motivatorica **Simona Krebs** popeljala skozi zelo aktiven program spoznavanja smeha kot orodja za sproščanje, s katerim si lahko v stresnih trenutkih, ki so pri delu obrtnikov in podjetnikov lahko zelo pogosti, učinkovito pomagata.

Sodelujoči so s tem nasmejani in zadovoljni, predvsem pa popolnoma spro-

Strokovno srečanje se je zaključilo s sproščujočo delavnico Joga smeha.

ščeni sklenili letošnje zelo uspešno, dobro obiskano in vsebinsko izredno pestro veliko strokovno srečanje gradbenikov naše stanovske organizacije.

ANTON ŠIJANEC

MOJSTRSKI IZPITI ŽE KONEC FEBRUARJA!

Vse bodoče mojstre, še posebej pa tiste s področja gradbeništva, ki so naprej vezani tudi na obvezo vpisa v imenike vodij del po novi gradbeni zakonodaji, opozarjamo, da naj ne zamudijo prvega letošnjega pristopnega roka k mojstrskim izpitom, ki bo že 22. februarja 2019. Mojstri boste namreč lahko vodje posameznih del po novem Gradbenem zakonu in si s tem zagotovili tudi nujni vpis v obvezne imenike.

Zato vas OZS ponovno vabi k vpisu na mojstrski izpit. V okviru 21. razpisa v letu 2019 je kot prvi pristopni rok sicer določen 5. marec 2019, vendar je rok za oddajo popolnih vlog že 22. februarja 2019!

Za pridobitev naziva Mojster se velja odločiti, ker ta prinaša srednjo strokovno izobrazbo, ker daje možnost nadaljevanja šolanja na višjih strokovnih šolah, ker boste lahko kot mentor v obratovalnici izobraževali dijake, ker boste izpolnjevali kvalifikacijski pogoj za opravljanje nekaterih obrtnih dejavnosti, ker boste z njim lahko vpisani v Imenik vodij del, ki se na OZS vodi na podlagi Gradbenega zakona in ker boste lahko uporabljali blagovno znamko Mojster, ki predstavlja znak kakovosti obrtnih izdelkov in storitev.

Ne odlašajte torej preveč in za vse dodatne informacije čim prej pokličite Suzano Kljun na 01/5830 574 ali pa ji pišite na suzana.kljun@ozs.si, podroben razpis pa si lahko ogledate tudi na spletni strani www.ozs.si.

A. Š.

SKUPNO STROKOVNO SREČANJE GRADBENIKOV

Slavnostna podelitev znakov odličnosti v gradbeništvu

Vrhunec slavnostnega večera Strokovnega srečanja gradbenikov, ki je ob večerji in plesu potekal v restavraciji GH Bernardin, je bila podelitev Znakov odličnosti v gradbeništvu, ki jih podeljuje OZS. Tokrat so zlate znake prvič prejela štiri podjetja, ostala štiri pa so svoj status odličnosti že obnovila.

Znak odličnosti v gradbeništvu lahko prejmejo podjetja iz gradbene dejavnosti, ki izpolnjujejo najvišja merila poslovne odličnosti, dosegajo uravnotežene rezultate poslovanja, delujejo družbeno odgovorno in stremijo k razvoju ter visoki kakovosti izdelkov in storitev.

Ob tem je slavnostni govornik **Branko Meh**, predsednik OZS, izrazil zadovoljstvo, da lahko ponovno sodeluje na strokovnem srečanju gradbenikov in je hkrati zelo vesel dejstva, da se v zavest obrtnikov in podjetnikov vedno bolj in bolj vrača potreba po stanovskem povezovanju. To po njegovih besedah dokazuje dejstvo, da se strokovnih in drugih srečanj naše stanovske organizacije udeležuje vedno več članov in tudi tokratno strokovno srečanje gradbenikov, z izjemno visoko udeležbo, ni izjema.

V nadaljevanju sta skupaj s **Francem Mežo**, podpredsednikom Sekcije gradbincev pri OZS, odličnim podjetjem v gradbeništvu podelila zlate znake odličnosti, prvič so jih prejeli:

Pečarstvo Horvat, Jurij Hrovat, s. p. iz Mengša za dejavnost pečarstva, s katero kot družinsko podjetje delujejo že od leta 1955. **Jure Hrovat**, ki je pečarstvo prevzel po svojem očetu, si je od malega nabiral izkušnje in pri tem prepoznal tudi moč znanja in novih idej. Danes v podjetju dela že tretja generacija, pohvalijo pa se lahko z več kot 60-letno tradicijo izdelovanja vseh vrst kaminov, lončenih in krušnih peči, štedilnikov, piz-za peči, vrtnih kaminov in letnih kuhinj.

Podjetje Kampo, d. o. o. iz Ljubljane za dejavnost proizvodnje in montaže notranjih vrat, požarno odpornih vrat in akustičnih oblog. Uspešno zgodbo podjetja, ki jo danes vodi **Marko Kajzer**, je pred več kot pol stoletja z mizar-sko de-

lavnico začel njegov oče Anton Kajzer. Sledijo tradiciji in ustvarjajo z odličnostjo narejene mizar-ke izdelke, ki z vrhunskim dizajnom dvigujejo splošno kulturo bivalnega okolja.

Podjetje Tigrad, d. o. o. iz Ljubljane za dejavnost gradbeništva. Začetki podjetja, ki ga vodi **Valentin Jesenko**, segajo v osemdeseta leta prejšnjega stoletja, ko je dejavnost začela prejšnja generacija. So specializirano podjetje za izvedbo vseh vrst gradbenih del. Ukvarjajo se z gradnjo cest in drugih objektov, transportom ter letnim in zimskim vzdrževanjem cest. Predelujejo tudi gradbene odpadke, od leta 2013 pa so za svoje stranke bolj dostopni v Logatcu.

Podjetje DA-BO Mont, d. o. o. iz Zgornjega Dupleka za izvajanje strojno inštalacijskih del na gradbenih objektih. Ekipo družinskega podjetja s 25-letno tradicijo, ki jo vodi **Bojan Dajčman**, sestavljajo izkušeni strokovnjaki s področij njihovega delovanja od kakovostnega svetovanja, investicijskega in projektne-

Marko Kajzer, Franci Eder, Jože Gominšek, Rajko Markovič in Andrej Dajčman, prejemniki zlatih znakov odličnosti v gradbeništvu v družbi podeljevalcev Branka Meha, predsednika OZS in Franca Meže, podpredsednika Sekcije gradbincev pri OZS.

ga načrtovanja do profesionalne izvedbe zahtevnih poslovnih in industrijskih objektov, individualne stanovanjske gradnje, najzahtevnejših energetskih projektov in adaptacij.

Preostale štiri zlate znake so prejela podjetja, ki so prestala že drugo ocenjevanje za znak odličnosti in s tem svoj status odličnosti tudi prvič podaljšala. Prejeli so jih podjetje **Proslík, d. o. o.** iz Maribora za dejavnost slikopleskarstva in fasaderstva, podjetje **Krov storitve, d. o. o.** iz Celja za dejavnost krovstva in tesarstva, podjetje **RM Kop, d. o. o.** iz Izole za dejavnost zemeljskih in pripravljalnih del ter podjetje **MG Inštalaterstvo, d. o. o.** iz Doba pri Domžalah za dejavnost strojnih inštalacij.

ANTON ŠIJANEC

Akrilamid in transmaščobne kisline

Lani sta bili sprejeti dve novi uredbi v povezavi z akrilamidom in transmaščobnimi kislinami. Sekcija za gostinstvo in turizem je informacije o uveljavitvi uredb članom že posredovala po elektronski pošti, povzemamo pa jih tudi v nadaljevanju.

Akrilamid v gostinskih obratih

Akrilamid nastaja iz v nekaterih živilih naravno prisotnih sestavin (asparagin, glukoza, fruktoza) kot stranski produkt, kadar se ta živila pripravljajo pri temperaturah, višjih od 120 °C in pri nizki vsebnosti vlage. Večinoma nastaja v pečenih ali ocvrtih živilih z visoko vsebnostjo ogljikovih hidratov (na primer pečen, pražen krompir, pomfrit, toast, kruh). Proces nastajanja se začne, ko se živilo zlato-rumeno zapeče. **Čim bolj je barva intenzivna, tem več akrilamida je prisotnega v živilu.** V surovih živilih in kuhanih živilih akrilamid ne nastaja.

Kaj moramo vedeti?

Uredba (ES) 2017/2158 o blažilnih ukrepih in referenčnih ravneh za zmanjšanje prisotnosti akrilamida v živilih nosilcem živilske dejavnosti, ki proizvajajo izdelke iz krompirja ter kruh in fine pekovske izdelke nalaga **uporabo blažilnih ukrepov** (ukrepi iz dela A Priloge II).

Inšpektorji Uprave RS za varno hrano ponekod že opozarjajo na nove obveznosti, zato gostincem svetujemo uporabo blažilnih ukrepov in namestitve **barvne lestvice** na vidna mesta v prostore, kjer pripravljajo živila. Blažilne ukrepe in barvno lestvico **so prejeli člani sekcije po elektronski pošti**. Hkrati morajo gostinci svoje zaposlene usposobiti in jih seznaniti z novostmi glede akrilamida. V ta namen so člani prejeli osnutek obrazca z vsebino usposabljanja, vse navedeno pa lahko dobijo tudi na svoji OOZ ali pri sekretarki sekcije za gostinstvo in turizem Vlasti Markoja (vlasta.markoja@ozs.si).

Nosilci dejavnosti, ki se pri notranjem nadzoru sklicujete na Smernice dobre higienske prakse za gostinstvo:

1. Uporabljajte blažilne ukrepe, ki so navedeni v dokumentu in so povzeti po uredbi ter so učinkoviti glede na fazo delovnega postopka.

Prva dva sta ustrezno zapečena. Tretji je nesprejemljiv, ker je preveč zapečen. Barvna lestvica daje smernice za optimalno kombinacijo barve in nizkih ravni akrilamida. Gostinci naj jo obesijo na vidno mesto v prostorih, v katerih se pripravljajo živila. (vir: <https://goodfries.eu/sl/rules>)

2. V prostore, kjer termično obdelujete hrano, na vidno mesto namestite barvno lestvico.

3. Usposobite zaposlene.

Nosilci dejavnosti, ki imate lastne HACCP načrte:

1. Dopolnite načrt v poglavju »Analiza dejavnikov tveganja«, z akrilamidom pri kemijskem tveganju.

2. Uporabljajte blažilne ukrepe, ki so navedeni v dokumentu in so povzeti po uredbi ter so učinkoviti glede na fazo delovnega postopka.

3. V prostore, kjer termično obdelujete hrano, na vidno mesto namestite barvno lestvico.

4. Usposobite zaposlene.

Sprejet tudi nov pravilnik o vsebnosti transmaščobnih kislin v živilih

V lanskem letu je stopil v veljavo tudi Pravilnik o največji dovoljeni vsebnosti transmaščobnih kislin v živilih (Uradni list RS, št. 18/18, 23/18). Iz UVHVVR smo prejeli informacijo, da se na ravni EU pripravlja uredba, ki bo urejala področje transmaščob. Zaenkrat od UVHVVR nimamo navodil za gostince. Lahko pa na kratko povzamemo določila iz Pravilnika.

Določbe omenjenega pravilnika se uporabljajo za vsa rastlinska olja, maščobe in maščobne emulzije ter živila, ki vsebujejo takšna olja, maščobe in maščobne emulzije (1. člen).

Pravilnik govori o tem, da največja dovoljena vsebnost transmaščobnih kislin v živilih iz 1. člena tega pravilnika ne sme preseči 2 g na 100 g skupne vsebnosti maščob v živilu.

Sekcija za gostinstvo in turizem meni, da se rastlinska olja in rastlinske maščobe v gostinstvu sicer uporabljajo bolj kot podporno tehnološko sredstvo pri izvedbi toplotne obdelave in redko kot prav sestavina živil (sem uvrščamo predvsem pekovske izdelke), ki bodo toplotno obdelane oziroma če so že uporabljena kot sestavin, je to praviloma **v manjših deležih in je to težko merljivo.**

Zato gostincem priporočamo, da:

- Maščobo dodajajo hrani tik pred serviranjem in je ne pregrevajo dalj časa ali celo večkrat.

- Namesto cvrtja naj tam, kjer je to možno, uporabljajo alternativne postopke toplotne obdelave (na primer dušenje ali pečenje na žaru).

VLASTA MARKOJA

VZDRŽEVALCI TEKSTILIJ

Vabljeni na strokovno srečanje!

V Sekciji vzdrževalcev tekstilij pri OZS so v načrtih za delo v ospredje postavili zakonodajo, izobraževanje in informiranje. Vse troje bo do izraza prišlo že na strokovnem srečanju, ki bo 8. in 9. marca v Ankaranu. O izzivih v dejavnosti in položaju obrtnikov in podjetnikov, ki se ukvarjajo s pranjem in nego tekstilij smo se pred dogodkom pogovarjali s predsednikom Sekcije vzdrževalcev tekstilij pri OZS Gašperjem Pancetom.

Čeprav je Gašper Pance precej dobro spoznal delovanje OZS in sekcije vzdrževalcev tekstilij že v obdobju, ko je vodila sekcijo mama Nada, je v vlogi predsednika pogled na delovanje sekcije in organizacije vseeno nekoliko drugačen. Zato je izredno vesel, da ima ob sebi člane upravnega odbora in sekretarko sekcije, ki imajo bogate strokovne in organizacijske izkušnje in se nanje lahko zanese. »Sekcija deluje struktu-

dajno, izobraževanjem in informiranjem. »To so najpomembnejša področja za uspešno delo v poslovalnicah, ki so med seboj zelo prepletena. Prepričani smo, da je sekcija tista, ki mora člane oskrbeti s tem, kar potrebujejo. Pa naj bo to informiranje o spremembah zakonodaje, tehnološkem napredku in trendih ali pa izobraževanje,« poudarja predsednik sekcije.

Informacije so ključne

»Člani morajo biti obveščeni. Nekdo, ki šele vstopa v dejavnost je vesel vsake informacije, ki mu je na voljo. Zato smo lani izdali priročnik, ki je dragoceno gradivo za vsakogar v dejavnosti; začetnika ali nekoga, ki želi podrobnejše informacije. Poleg tega so izredno dober vir informacij strokovne ekskurzije, strokovne in praktične delavnice, ki jih organizirajo dobavitelji strojev, opreme in izdelkov za nego. Taka izobraževanja so zelo kakovostna, udeležijo pa se jih lahko tudi zaposleni. Dve ali tri delavnice nameravamo pripraviti že spomladi. Ne nazadnje pa je tudi strokovno srečanje, ki je edini takšen dogodek namenjen vzdrževalcem tekstilij, dobra priložnost za pridobivanje koristnih informacij,« pravi Pance in dodaja, da bi morali vzdrževalci tekstilij prepoznati prednost vrednost tega, da v sekciji dobijo vse na enem mestu.

Kot predvideva Pance, naj bi do srečanja zaživel tudi spletni forum sekcije, ki naj bi v prihodnje postal mesto za izmenjavo izkušenj in dobrih praks, vezanih na dejavnost.

V sekciji se zavedajo, da morajo informirati in ozaveščati tudi potrošnike, saj ti nemalokrat od izvajalca storitev pričakujejo nemogoče. Pance: »Ljudem

je treba predstaviti našo dejavnost. Povedati jim moramo, kaj je čiščenje, kaj lahko pričakujejo, ko prinesejo oblačila v čiščenje in jih seznaniti tudi z zakonodajo.«

Znanje za napredek

Glede na to, da trenutno v Sloveniji za vzdrževalce tekstilij ni formalnega izobraževanja, si sekcija prizadeva krepiti sodelovanje s Srednjo poklicno in strokovno šolo Bežigrad – Ljubljana, Centrom RS za poklicno izobraževanje in Naravoslovnotehniško fakulteto. Želi si, da bi izobraževalni program, ki je v pripravi, zaživel in bi v podjetja prihajali mladi izobraženi ljudje, ki bi imeli široko znanje o tehnologiji, materialih, sredstvih za čiščenje in nego ter na ta način prispevali k razvoju dejavnosti in posameznega podjetja.

Priložnost za razpravo o tem področju bo že na strokovnem srečanju, ko bo med drugim govor o izobraževanju tekstilnih programov in tudi o praktičnem usposabljanju dijakov in študentov v podjetjih.

Sicer pa bo na strokovnem srečanju pozornost namenjena še varnosti pri delu, požarne varnosti, varstva okolja, ravnanju z embalažo in reševanju reklamacij z mediacijo. Člani sekcije in drugi udeleženci bodo spoznavali novosti v tehnologiji pranja in čiščenja, na srečanju pa bo obilo priložnosti tudi za druženje, ter izmenjavo mnenj in izkušenj z ostalimi udeleženci in razstavljalci. »V sekciji smo se potrudili in pripravili zanimiv program strokovnega srečanja. Pridružite se nam in bodite del najpomembnejšega dogodka vzdrževalcev tekstilij v Sloveniji!« je sklenil Pance.

EVA MIHELIČ

Gašper Pance, predsednik Sekcije vzdrževalcev tekstilij pri OZS

rirano in organizirano, zato delo lahko teče nemoteno. Tudi doma, v podjetju. Funkcija je namreč precejšen izziv, tako na osebni ravni kot na ravni organizacije dela v podjetju. Ni preveč obremenjujoče, treba pa se je navaditi preklapljanja med domačim poslom in sekcijo,« je pojasnil Pance.

Na začetku mandata so si zadali cilje, ki so povezani predvsem z zakono-

PROGRAM STROKOVNEGA SREČANJA

Hotel & resort Adria Ankaran (Steklena dvorana)

petek, 8. marec 2019

- 9.40 – 9.55 **Registracija in jutranja kava**
- 10.00 – 10.05 **Pozdravni nagovori**
Gašper Pance, predsednik Sekcije vzdrževalcev tekstilij pri OZS
Branko Meh, predsednik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije
- 10.15 – 10.45 **Izobraževanje tekstilnih programov in vloga delodajalcev**
mag. Frančiška Al-Mansour, ravnateljica Srednje poklicne in strokovne šole Bežigrad – Ljubljana
- 10.45 – 11.15 **Praktično usposabljanje študentov tekstilstva – priložnost za študente in podjetja**
dr. Mirjam Leskovšek, organizator praktičnega usposabljanja, Naravoslovnotehniška fakulteta
- 11.15 – 11.45 **Predstavitve Kartice Mozaik podjetnih in portala Moj obrtnik**
- 12.00 – 13.45 **Odmor za kosilo**
- 13.45 – 14.45 **Nizko temperaturno pranje**
Klavdija Martić, Ecolab d.o.o
- 14.45 – 15.45 **Primus Softwash – ekstremna nega**
Marco Treggiari, Sabina Vermesse in Jože Eder
- 15.45 – 16.45 **Predstavitve nove generacije Elektroluxove opreme za pralnice perila**
Edvard Bezjak
- 17.00 – 17.30 **Odmor za osvežitev**
- 17.30 – 18.30 **Ko vas obišče delovni inšpektor**
Nina Scortegagna Kavčnik, vodja pravne in kadrovske službe pri OZS
- 20.00 **Skupna večerja in druženje**

sobota, 9. marec 2019

- 9.00 – 10.30 **Pregled obveznosti s področja varnosti pri delu, požarne varnosti, varstva okolja ter novosti glede embalaže**
mag. Katarina Železnik Logar, IVD Maribor
- 10.30 – 11.00 **Izvensodno »reševanje reklamacij«**
Alternativni načini reševanja sporov: Mediacija.
Kaj je mediacija?
Matija Pance
- 11.00 – 12.30 **Okrogla miza: Reševanje reklamacij v praksi**
Matija Pance
- 12.30 – 12.50 **Predstavitve priročnika za kemično čiščenje in pranje**
Jože Zupan
- 12.15 – 13.00 **Inovativno mokro čiščenje**
Jan Querengaesser
- 13.15 **Zaključek srečanja**

KOTIZACIJA

- za člane Sekcije vzdrževalcev tekstilij pri OZS kotizacijo krije sekcija
- drugi udeleženci – 69 evrov (DDV ni vključen)
- doplačilo za kosilo in večerjo – vsi udeleženci

PRIJAVA

- Prijave na srečanje pošljite do **20. februarja 2019** na naslov: adrijana.poljansek@ozs.si

REZERVACIJA NOČITEV:

hotel@adria-ankaran.si ali

05 66 37 300

(sklicujte se na strokovno srečanje vzdrževalcev tekstilij).

DODATNE INFORMACIJE

Adrijana Poljanšek, sekretarka sekcije:
adrijana.poljansek@ozs.si

POKROVITELJI DOGODKA SO:

- ECOLAB, d. o. o.
- PRALNA TEHNIKA, d. o. o. – PRIMUS
- BE-GRE, d. o. o. – ELECTROLUX

DIMNIKARJI

Ali predpise na področju varovanja okolja in zdravja ljudi krojijo prodajalci neustreznih kurilnih naprav?

Sekcija dimnikarjev pri Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije je 23. januarja organizirala strokovni posvet. Tema posveta so bile neustrezne kurilne naprave na trdno gorivo, nepravilno kurjenje in onesnaževanje zraka. Na posvetu so ključne informacije udeležencem ponudili Inštitut Jožef Stefan, Oddelek za geografijo Filozofske fakultete v Ljubljani, Ministrstvo za okolje in prostor, Tržni inšpektorat, Inšpektorat za okolje in prostor, Agencija Republike Slovenije za okolje, Gozdarski inštitut Slovenije in Slovensko Zavarovalno Združenje.

Na podlagi predavanj in okrogle mize, ki je povzela celotno problematiko, so udeleženci oblikovali ključne misli in sklepe, ki jih navajamo v nadaljevanju. Sekcija dimnikarjev pri Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije ob tem opozarja, da področje malih kurilnih naprav, nad katerim že stoletja bdi dimnikarska dejavnost, zahteva resne spremembe.

Ena ključnih ugotovitev, ki v času priprave nove Uredbe o malih kurilnih napravah močno kliče po odgovornosti, je tudi ta, da se z novim predpisom več kot očitno želi za nazaj legalizirati že vgrajene neustrezne kurilne naprave, ki bi jih sicer prodajalci zaradi neizpolnjevanja predpisa iz leta 2013 morali zaradi stvarne napake sprejeti nazaj. Hkrati pa se do uveljavitve Evropske uredbe, ki bo dokončno uredila trg kurilnih naprav v Evropi, želi kljub neustreznosti kakovosti zraka v Sloveniji omogočiti prodajo neskončnih zalog neustreznih kurilnih naprav zastarele tehnologije (tudi iz držav nekdanje skupne države). Te nove-stare neustrezne kurilne naprave bodo okolje obremenjevale vsaj nadaljnjih 15 let, uporabnikom pa bodo zaradi večje porabe in potrebnih prihodnjih prilagoditev (prigradnja filtrov, popravil, servisov itd.) na dolgi rok povzročale večje stroške, kot pa, če bi že sedaj vgradili sodobno kurilno napravo na lesno biomaso preko subvencije Eko Sklada. Na ta račun se pod pretvezo reševanja energetske revščine nekaterim dolgoročno zagotavlja posel na račun slabšanja kakovosti zraka in nevednosti državljanov, namesto da bi

se povečala dostopnost subvencij za vgradnjo sodobnih specialnih kotlov na lesno biomaso. Pri tem pa je zlasti treba upoštevati tudi posledice za zdravje ljudi, ki niso le finančne narave.

Poudarjamo, da je po sedaj veljavnih predpisih dopustna samo vgradnja tistih centralnih kurilnih naprav na lesno biomaso, ki se po standardu SIST EN 303-5 uvrščajo v razred 5.

Sklepi posveta

1. Naloga dimnikarskih družb je, da s strokovnimi dimnikarskimi storitvami pri obratovanju kurilnih naprav zagotavljajo varstvo okolja, varstvo zdravja, požarno varnost, učinkovito rabo energije in kakovost zraka. Uporabnik dimnikarskih storitev je v tem delu odgovoren za izbiro strokovne dimnikarske družbe, pravilno vgradnjo naprav, redno izvajanje dimnikarskih storitev in redno vzdrževanje naprav, dimnikar pa za strokovno izvajanje dimnikarskih storitev.

2. O kurilnih napravah, ki že na podlagi dokumentacije ne dosegajo predpi-

Zbrane dimnikarje je na strokovnem posvetu v Zrečah pozdravil tudi predsednik OZS Branko Meh.

sanih emisij, dimnikar skladno s predpisi seznanjeni Inšpektorat RS za okolje in prostor. O kurilnih napravah, za katere ni informacije o emisijah ali niso preizkušene, pa dimnikar seznanjen Tržni inšpektorat RS. Omenjeni predpisani določili, ki sta predpogoj za doseganje ciljev na področju emisij, **dimnikarji ne morejo izvajati brez sodelovanja in podpore pristojnih državnih institucij (IRSOP, MOP, TIRS)**, kar je za zmanjšanje obremenjevanja okolja zaradi obratovanja kurilnih naprav treba vidno izboljšati.

3. Pri razumevanju predpisov za izvajanje dimnikarskih storitev v povezavi s predpisom, ki določa dovoljene emisije iz malih kurilnih naprav, so **med pristojnimi državnimi institucijami zaznana različna stališča**. Navedeno onemogoča učinkovito izvajanje dimnikarskih storitev na terenu, povzroča zmedo pri prodaji in vgradnji kurilnih naprav, vodi v neenakopravno obravnavo državljanov RS in

povzroča zmedo v širši javnosti. **V ta namen se pristojnim državnim institucijam (IRSOP, MOP, TIRS) predlaga nujno poenotenje, da bodo dimnikarske družbe, uporabniki, trgovci in izvajalci del vedeli, kako ravnati.**

4. Potrošniki s strani državnih institucij o ključnih zahtevah za male kurilne naprave **niso ustrezno in pravočasno seznanjeni. Potrošniki so zato žrtve** nevednosti ali nepoštenih praks trgovcev in izvajalcev del, navedeno pa ima ob strokovni izvedbi prvega pregleda za posledico negativni zapisnik po vgradnji kurilne naprave, kateremu sledijo možni nadaljnji zapleti, potencialni inšpekcijski postopki in nepotrebna nejevolja uporabnikov, ki je pogosto neutemeljeno usmerjena proti tistim dimnikarjem in dimnikarskim družbam, ki upoštevajo pravila stroke. **Za vgradnjo ustreznih kurilnih naprav ter redno izvajanje preventivnih dimnikarskih storitev se zato predlaga aktivno osveščanje javnosti s strani državnih institucij, prav tako pa naj se informiranje nadaljuje v sodelovanju s Sekcijo dimnikarjev pri OZS ter Slovenskim zavarovalnim združenjem.**

5. Osnutek novega predpisa, ki določa dovoljene emisije iz malih kurilnih naprav, neposredno vpliva na državljane Republike Slovenije in kakovost zraka, posledično pa tudi na ravnanje izvajalcev del, projektantov, serviserjev, trgovcev in dimnikarskih družb. Kljub širokemu vplivu je **osnutek predpisa zapisan nerazumljivo**, zaznane pa so tudi večje zahteve po dopolnitvah. Že uveljavljenih predpisanih emisij, ki so bile za centralne kurilne naprave na trdno gorivo sprejete že leta 2013 in veljajo za vgradnjo kurilnih naprav od 31. 12. 2015 dalje, nov osnutek predpisa ne nadaljuje. **Osnutek celo za nazaj (retroaktivno) predlaga višje emisije**, s čimer se dimnikarjem otežuje izvajanje tega predpisa, prav tako pa se dopušča vgradnjo emisijsko manj ustreznih malih kurilnih naprav. Dodatno osnutek predpisa **v nasprotju z evropskim pravnim redom uvaja vzporeden način dokazovanja ustreznosti kurilnih naprav samo za Slovenijo, kar vodi v nelojalen, neenoten in nenadzorovan trg**, prav tako pa dodatno zapleta delo dimnikarjem in razumevanje potrošnikov. Večjim kurilnim napravam

na tekoče in plinasto gorivo, nad 1 MW nazivne moči, osnutek predpisa brez vsakršne utemeljene razlage ukinja neodvisne dimnikarske storitve. Tako **imajo večje kurilne naprave manj zahtev po redni preventivi** kot tako imenovane hišne kurilne naprave do 50 kW. Zato se predlaga, da predpis za centralne kurilne naprave na trdno gorivo **nadaljuje že sprejete emisijske vrednosti iz 31. 12. 2015**, za enosobne kurilne naprave **zapisati sklic na evropske standarde**, za večje centralne kurilne naprave (do 5 MW – tekoče gorivo, do 10 MW – plinasto gorivo) je tako kot za hišne kurilne naprave treba **ohraniti neodvisne dimnikarske storitve**, dovoljevati samo vgradnjo takšnih kurilnih naprav, ki so skladne z evropskimi predpisi, predvsem pa zagotoviti razumljiv predpis.

6. Ob sprejemanju predpisa o emisijah iz malih kurilnih naprav naj se upošteva, da **neustrezne kurilne naprave**, ki so pogosto cenejše in tudi brez subvencije, **vodijo v večjo porabo goriva in večje onesnaženje**, na dolgi rok pa posledično **povzročajo večjo finančno in nefinančno škodo. Zato se predlaga, da se za reševanje energijske revščine zagotovijo bolj dostopne in/ali višje subvencije ter se tega vprašanja ne rešuje parcialno, z dopuščanjem vgradnje kurilnih naprav zastarele tehnologije** – kot bi to bilo lahko razumeti tudi iz trenutnega osnutka predpisa.

7. Subvencijo Eko Sklada bi bilo treba vezati tudi na **zapisnik o prvem pregledu dimnikarske družbe** in s tem preprečiti subvencioniranje nepravilne vgradnje kurilnih naprav.

8. **V izobraževalne namene naj se zagotovijo programi in sredstva** (lahko tudi preko Eko Sklada), ki bodo na voljo zainteresiranim organizacijam (NVO, stanovske organizacije) za izobraževanje javnosti o pravilni rabi biomase ter o ozaveščanju problemov, ki jih nepravilna raba lahko povzroča.

9. Razprava je potrdila, da je **emisije iz kurilnih naprav je mogoče dosegati ob sočasnem upoštevanju naslednjih zahtev**: vgradnja preizkušenih in certificiranih kurilnih naprav, neoporečna vgradnja kurilnih naprav, uporaba kurilnih naprav skladno z navodili proizvajalca, kurjenje tiste vrste lesnega goriva (drva, peleti, sekanci itd.), za katerega je kurilna naprava

O neustreznih kurilnih napravah na trdno gorivo, nepravilnem kurjenju in onesnaževanju zraka je tekla beseda tudi na okrogli mizi, ki jo je Sekcija dimnikarjev pri OZS pripravila v okviru posveta.

dejansko preizkušena, kurjenje ustrezno suhega lesnega goriva, redno opravljanje strokovnih dimnikarskih storitev ter sprotna odprava pomanjkljivosti iz zapisnikov dimnikarja.

10. Varno, učinkovito in neoporečno obratovanje kurilnih naprav je odvisno od učinkovitosti **delovanja dimnikarske panoge**. Ker trenutna zakonodaja tega ne zagotavlja, je treba **Zakon o dimnikarskih storitvah s podzakonskimi akti izboljšati** na način, da se uporabnikom prepreči povzročanje škode zaradi **izogibanja izvajanja storitev** in se po drugi strani prepreči **nestrokovno opravljanje dimnikarskih storitev ter nelojalna konkurenca**. V predpisih je nadalje treba bolj določno **opredeliti postopek izbire in menjave dimnikarske družbe** za obdobje 3–5 let. V sodelovanju s Sekcijo dimnikarjev pri OZS zagotoviti **strokovni nadzor** nad dimnikarji in dimnikarskimi družbami. Za zahtevnejše dimnikarske storitve (prvi/izredni pregledi, prve meritve, meritve na trdno gorivo ipd.) zagotoviti ustrezno usposobljenost dimnikarjev, zagotoviti finančno vzdržnost za strokovno delovanje dimnikarskih družb in začeti postopke za predpisano **dopolnilno usposabljanje dimnikarjev**.

11. Ministrstvo za okolje in prostor naj z Agencijo RS za okolje in drugimi deležniki, vključujoč raziskovalno sfero, izvede **meritve na terenu**, s katerimi bi **kvantitativno** pokazali pozitivne spremembe – **znižanje izpustov iz malih kurilnih naprav na les/biomaso in nižje onesnaženje zraka z delci**, ki ga povzročajo ti viri.

SIMON DOVRTEL

Prvi izvozni pogovor presegel pričakovanja

Območna obrtno-podjetniška zbornica Kranj je minuli mesec v okviru evropskega projekta Connect SME Plus pripravila Izvozni zajtrk. Na dogodku je beseda tekla o izvoznih izzivih malih in srednje velikih podjetij. Svoje poglede in izkušnje s področja mednarodnega poslovanja sta z udeleženci delila izvozni strokovnjak in svetovalac ABA mag. Miran Breznik ter direktor zimske divizije Elana mag. Leon Korošec.

V okviru projekta Connect SME Plus se je novembra lani začela Čezmejna šola internacionalizacije, v katero je vključenih 25 slovenskih malih in srednje velikih podjetij ter 22 avstrijskih. Njim so znotraj projekta namenjene številne aktivnosti, ki spodbujajo mednarodno poslovanje, nekatere od njih pa so namenjene širšemu krogu obrtnikov in podjetnikov, ki jih zanima mednarodno poslovanje in bi se radi širili na tuji trg.

Podporo pri širjenju posla na tuje trge podjetniki dobijo na tako imenovanih točkah help desk, ki delujeta na OOO Kranj in na SGZ v Celovcu ter na različnih dogodkih.

Eden takšnih je bil tudi nedavni Izvozni zajtrk, na katerem sta o poslovanju na tujih trgih govorila **mag. Leon Korošec**, direktor zimske divizije Elana, in **mag. Miran Breznik**, izvozni strokovnjak in svetovalac ABA. Korošec je predstavil

zgodbo Elana in poudaril, kako pomembno je pri prodaji, da podjetja poznajo svoj »zakaj«; da vedo, zakaj delajo, kar delajo. Udeležence je spodbujal, naj kupcem povedo svoje zgodbe in naj bodo pri tem avtentični.

Preden se podjetja podajo na tuj trg, morajo dobro poznati svojo zgodbo in

Svoje poglede in izkušnje s področja mednarodnega poslovanja sta z udeleženci izvoznega zajtrka na OOO Kranj delila izvozni strokovnjak in svetovalac ABA mag. Miran Breznik ter direktor zimske divizije Elana mag. Leon Korošec.

vedeti, kaj je tisto, zaradi česar domači kupci kupujejo in potrebujejo njihov izdelek. O tem je nekaj več spregovoril mag. Miran Breznik, ki je poudaril, da morajo podjetja pred vstopom na tuji trg preveriti, ali ta ista atraktivnost, ki obstaja doma, obstaja tudi na tujem trgu. »Vstop na novi trg namreč predstavlja investicijo in slabo je, če podjetje izbere napačen trg, četudi je vse drugo naredilo prav,« je opozoril Breznik in s tem sklenil prvi izvozni pogovor oziroma zajtrk, kot so ga poimenovali organizatorji.

Udeležba na dogodku, ki ga je povezoval **Primož Kristan**, vodja projekta Celje International, je presegla njihova pričakovanja. Tudi za v prihodnje, letos v okviru projekta načrtujejo namreč še dva takšna dogodka, obljublajo zanimive goste in že sedaj v svojo družbo vabijo vse podjetnike, ki razmišljajo o poslovanju na tujem.

EVA MIHELIČ

Projekt Connect SME Plus je sofinanciran iz evropskega čezmejnega programa Interreg Slovenija–Avstrija. Cilj projekta je pospeševanje čezmejne in globalne povezljivosti malih in srednjih podjetij v obmejnem območju, ki imajo tržno zanimive in inovativne proizvode ali storitve. OOO Kranj v projektu nastopa v vlogi vodilnega partnerja, projekt pa izvaja skupaj s še štirimi projektnimi partnerji: kranjskim podjetjem NETS, d. o. o., Slovensko gospodarsko zvezo v Celovcu, FH JOANNEUM (Univerzo uporabnih znanosti) iz Gradca ter avstrijskim podjetjem Trinitec IT Solutions & Consulting GmbH.

Več o projektu najdete na spletni strani www.connect-smeplus.eu/home/sl, dodatne informacije pa so na voljo na: 04 28 18 314 ali connect@oozkranj.com.

Projekt Connect SME Plus je sofinanciran iz Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR) v okviru Programa čezmejnega sodelovanja Interreg V-A Slovenija–Avstrija 2014–2020.

Gostilna Turk podjetniški uspeh leta

Primorsko-notranjski medij Radio 94 je v Jamskem dvorcu v Postojni prvo soboto v letu 2019 pripravil 24. prireditev Ona ali on – dejanje leta po izboru poslušalcev. Tudi letos so v sodelovanju z gospodarsko ter obrtno-podjetniško zbornico podelil še priznanji za gospodarski in podjetniški uspeh leta. Slednje je pristalo v rokah Gostilne Turk iz Hotedršice, kjer stavijo na tradicijo.

Tokrat so v celem letu izpostavili dvajset imen, pet v vsakem četrtletju, in decembra v sodelovanju s poslušalci izglasovali štiri finaliste. Zmagovalca sta bila po več letih znova dva – pesnica in pravljica Anja Štefan iz Cerknice ter postojnski policist **Mihael Bezjak**. Slavnostni govornik na prireditvi je bil predsednik Vlade RS **Marjan Šarec**.

V sodelovanju z Gospodarsko zbornico Slovenije ter Obrtno-podjetniško zbornico Slovenije so podelili priznanji za gospodarski in podjetniški uspeh leta. Razveselili so se ju v družbi Mineralke iz Cerknice, kjer uspešno proizvajajo in predvsem izvažajo negorljive mineralne plošče, in v Gostilni Turk iz Hotedršice, kjer stavijo na tradicijo.

Gostilna Turk je prava tradicionalna družinska gostilna, ki je že devetdeset let v lasti družine Turk – Zelenc. V priljubljeni gostilni z rustikalno podobo se recepti prenašajo iz roda v rod, ob odlični hrani pa sta njihova glavna aduta prijetno okolje in domačnost. **Izidor Zelenc**, nosilec dejavnosti Gostilne Turk ter podpredsednik OOO Logatec, je ob prejemu priznanja za Radio 94 povedal: »Še več pozornosti bomo posvetili turistom, ki se mimo nas vozijo na Bovško. Kulinarčno znanje, ki se prenaša iz roda v rod, nadgrajujemo s sodobnimi trendi in prisegamo na domače sestavine.«

Slavnostnega dogodka so se udeležili tudi direktor Obrtno-podjetniške zbornice Slovenija **Danijel Lamperger** ter člani upravnega odbora OOO Logatec na čelu s predsednikom **Bogdanom Oblakom**.

Gostilna Turk izhaja še iz časa, ko je bila Hotedršica vas na meji med Jugoslavijo in Italijo. Že ob vstopu v go-

stilno, ki je ohranila rustikalno podobo, se vam bo pogled ustavil na starih fotografijah, ki pričajo o dinamični preteklosti vasi in gostilne. Lahko posedite v sobi s krušno pečjo in popijete kavo, ali pa stopite naprej, v Štefkino sobo, ki je namenjena gostom, ki se bodo poskusili katero od njihovih specialitet. Recepti za pripravo hrane se prenašajo iz roda v rod, vedno pa ponudbo dopolnjujejo s kulinaricnimi novostmi. Poudarek njihove kuhinje je na domači hrani. Nič nenavadnega ni, če si boste naročili krožnik, poln dobrot, ki so zrasle na bližnjih njivah, travnikih in gozdovih. Prijetno okolje, domačnost sta ob hrani glavna aduta gostilne. Nudijo malice in nedeljska kosila, specializirani so za catering ponudbo ter praznovanja okroglih obletnic, porok in drugih priložnosti. Pri njih lahko tudi prenočite. Vabijo vas, da se v osrčju Notranjske, na ravnici, ki zasije iz globokih smrekovih in bukovih gozdov, prepustite njihovemu razvijanju.

Družbena odgovornost je sestavni del njihovega poslovanja in delovanja, zato so že vrsto let aktivno prisotni v lokalnem okolju in kot sponzorji podpirajo kulturne, športne, humanitarne in druge projekte ter skušajo dvigniti zavest o pomenu družbenega okolja. Podjetje ima zdravo rast in razvoj. Nosilec dejavnosti Izidor Zelenc je podpredsednik OOO Logatec in član gospodarskega strateškega sveta Občine Logatec. Dejaven je tudi panožno kot poslanec sekcije za gostinstvo in turizem pri krovni Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije ter podpredsednik sekcije za gostinstvo, živilstvo in turizem pri logaški obrtni zbornici. Kot aktiven funkcionar se zavzema za sodelovanje lokalne skupnosti

Priznanja podjetniški uspeh leta, ki ga je v okviru prireditve Ona ali on 2018 podelil Radio 94, se je razveselila družina Turk – Zelenc.

z gostinci in živilci ter s tem razvojem turistične ponudbe na Logaškem. Dejavni je tudi v Turističnem društvu Hotedršica in Smučarskem klubu Javornik. Kot eden izmed prvih logaških sommelierjev je poznavalec druženja vina in jedi.

V delovanje gostilne je vpeta celotna družina. Opaziti je, da ženske držijo pokonci tri vogale, pri njih pa še kakšnega več – ker morajo poleg družine skrbeti še za dom in gostilno. Tudi za podmladek jim ni bati, saj pridno skrbijo za nove družinske člane.

Skratka, tam na ovinku v Hotedršici, kjer nas dostikrat nesejo kolesa in štejemo avtomobile na parkirišču, so Turki na preži in s kulinaricnimi dobrotami čakajo na vas!

Podpredsedniku logaške zbornice in uveljavljenem logaškemu gostincu Izidorju Zelencu iskrene čestitke!

DEJAN ŠRAML, SLIKA: VALTER LEBAN

ŠKOFJA LOKA

Pester začetek leta

V OOO Škofja Loka tudi po »veselem« decembru, v katerem so za člane pripravili različne dogodke, nadaljujejo izobraževalne in družabne aktivnosti. V januarju so za podjetnike in obrtnike izvedli dobro obiskano izobraževanje o pripravi davčnega obračuna za preteklo leto, frizerke so se seznanile z novimi modnimi smernicami, avtoserviserji pa so se odpravili na strokovno ekskurzijo na Češko.

Sekcija avtoserviserjev pri OOO Škofja Loka je v sodelovanju s Turiistično agencijo Alpetour organizirala prvo strokovno ekskurzijo v letošnjem letu. Obiskali so tovarno avtomobilov Hyundai na Češkem. Tako kot velja za vse velike stvari, se je tudi zgodovina koncerna Hyundai začela iz malega. Chung Ju-Yung, oče »Chaebola«, ki je leta 1940 v Seulu odprl popravilnico avtomobilov, si zagotovo ni mogel predstavljati, da se bo njegova zakotna delavnica še za časa njegovega življenja razvila v eno od 25 največjih podjetij na svetu. Kmalu po 2. svetovni vojni, natančneje leta 1947, se je delavnica pridružilo gradbeno podjetje Hyundai Engineering & Construction Co., do leta 1960 pa je Hyundai že prerasel v eno največjih korejskih podjetij. Svojo dejavnost je razširil še s številnimi drugimi gospodarskimi vejami (ladjedelništvo, proizvodnja elektronike in polvodnikov itd.).

V okviru strokovne ekskurzije so si škofjeloški avtoserviserji ogledali nji-

Škofjeloški obrtniki pred tovarno Hyundai v Nošovicah ...

hovo podjetje v Nošovicah na Češkem. Gre za doslej največjo naložbo tujega podjetja na Češkem. Podjetje je v regiji ustvarilo več kot 10.000 mest, tako preko lastnega zaposlovanja kot tudi preko zaposlovanja pri svojih dobaviteljih, letno pa izdelajo 350.000 avtomobilov.

Prvi dan je sledil še postanek v mestu Olomuc, sledila je vožnja v Brno, kjer so si po namestitvi v hotelu končno privoščili večerjo v pivnici. Drugi dan so si po zajtrku najprej ogledali mesto Brno, nato pa obiskali Tehniški muzej. Sledil je še ogled muzeja traktorjev Zetor, ki so zaradi preproste uporabe in poceni vzdrževanja med slovenskimi kmeti zelo priljubljeni. Po neuradnih

ocenah naj bi bilo v Sloveniji v uporabi okrog 20.000 traktorjev te znamke.

V popoldanskem času so se počasi odpravili proti Sloveniji, si zvečer še privoščili večerjo v Restavraciji Vnucek v Limbušu, nato pa smo se polni lepih vtisov srečno vrnil domov.

Aktivnosti se bodo v OOO Škofja Loka nadaljevale tudi v naslednjih mesecih. Že v tem mesecu pripravljajo posvet glede zaposlovanja in dela tujcev ter seminar, kjer bodo predstavljeni koristni nasveti strokovnjaka, s pomočjo katerih bodo naši člani postali še bolj uspešni podjetniki in obrtniki. Vabijo pa tudi na strokovno ekskurzijo v Romunijo (od 15. do 18. marca), ki jo pripravlja njihova sekcija lesarjev v sodelovanju z agencijo Potovanja Pisanec.

P. D., SLIKI: MILAN GOGALA

... in na ogledu mesta Olomuc.

Zbornica znova tkala mrežo prijateljstev

Sredi minulega meseca je v Večnamenski športni dvorani v Podčetrtku potekala druga prireditev OOO Šmarje pri Jelšah pod naslovom Od znancev do prijateljev. V še večjem številu kot lani so se zbrali podjetniki in obrtni ki šestih občin – Bistrica ob Sotli, Kozje, Podčetrtek, Rogaška Slatina, Rogatec in Šmarje pri Jelšah.

Kot je v svojem nagovoru poudaril predsednik OOO Šmarje pri Jelšah **Aleš Seidl**, so se zbrali »bogatejši za leto doseženih ciljev, pridobljenih izkušenj, usvojenih znanj in sklenjenih prijateljstev. Že lani smo začeli tkati vezi znanstev, ki nas lahko vodijo do novih prijateljstev, in tudi letos je naša želja plesti nove mreže, saj le povezani skupaj dosegamo višje cilje. Podjetniki in obrtniki vseskozi stremimo k povezovanju s partnerji, strankami in zaposlenimi, zavedamo pa se tudi, da potrebujemo podporo institucij, ki vplivajo na naše okolje, na našo državo.«

Zato so v svojo sredino med člane povabili tudi lokalne odvetnike, velike zaposlovalce, mnoge manjše podjetnike, ki še niso člani, ki so bili veseli povabila, nanj pa so se odzvali tudi **Zdravko Počivalšek**, minister za gospodarski razvoj in tehnologijo, **Marko Drofenik**, generalni direktor Direktorata za regionalni razvoj na MGRT RS, **Jasna Junkar**, načelnica Uprave enote Šmarje pri Jelšah, županja Občine Kozje **Milenca Krajnc**, župan Občine Podčetrtek **Peter Misja**, župan Občine Šmarje pri Jelšah **Matija Čakš** in podžupanja **Nina Anderlič Petek**, župan Občine Rogaška Slatina **mag. Branko Kidrič** ter **Dragutin Ulama**, podpredsednik Obrtne zbornice Krapinsko-zagorske županije, s katero OOO Šmarje pri Jelšah že vrsto let sodeluje in vzdržuje dobre prijateljske odnose.

Zbrane sta poleg predsednika nagovorila župan Peter Misja v imenu vseh županov in minister Zdravko Počivalšek, ki sta si bila enotna o pomembnosti lokalnih podjetnikov in obrtnikov, ki zagotavljajo poseljenost okoliških gričev in produktivnost območja. Pozdravila sta

medsebojno sodelovanje obrtnikov in institucij ter zagotovila nadaljnjo podporo. Počivalšek pa je še posebej izpostavil zagotovilo ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo, da bo omogočalo lažje delovanje majhnih in srednjih podjetij preko povratnih in nepovratnih evropskih sredstev.

V nadaljevanju programa so sledile čestitke in podelitev priznanj kar 64 jubilejantom, ki so v letu 2018 obeležili okrogle obletnice svojega delovanja, pet pa jih je prejelo priznanje za družinsko obrt. sicer Za 40 let družinske tradicije v obrti je priznanje prejela **Milanka Virant Levstik**, ki od leta 2000 vodi frizersko dejavnost, ki jo je leta 1978 začela njena mama **Minka Virant**. Milanka je tudi predsednica sekcije frizerjev in kozmetikov pri OOO Šmarje pri Jelšah.

Prav tako za 40 let družinske tradicije v obrti je priznanje prejela **Tanja Golob**, ki je sledila poti mame **Danice Vrbovšek** in še danes v Šmarju pri Jelšah vodi družinski frizerski salon.

Tudi **Zvonimir Blažun** je prejel priznanje za 40 let družinske tradicije v obrti. **Frido Blažun** je oboževal vse, kar je povezano z avtomobili in to ljubezen je prenesel tudi na svojega sina Zvonimirja, ki se ni ustrašil sprejeti izziva, ki mu je bil naložen ob izgubi očeta, saj je njihova avtomehanična delavnica v Rogatcu odprta že vse od leta 1978.

Priznanje za 50 let družinske tradicije v obrti je prejel **Erih Zdravec**. **Alojz Pevec** je med prvimi v tem delu Slovenije, ki se je začel ukvarjati z izolaterskimi storitvami za centralne kurjave. Pri vodenju podjetja se mu je vmes pridružila tudi hči Nika, ki je zaradi potreb po strokovnem

Predsednik OOO Šmarje pri Jelšah Aleš Seidl je uvodoma med drugim poudaril: »Že lani smo začeli tkati vezi znanstev, ki nas lahko vodijo do novih prijateljstev, in tudi letos je naša želja plesti nove mreže, saj le povezani skupaj dosegamo višje cilje.«

izobraževanju zavila v Ljubljano in tam spoznala Eriha, ki je kot novi družinski član z veseljem priskočil na pomoč pri delu in leta 1994 prevzel družinsko obrt.

Za 60 let družinske tradicije v obrti je priznanje prejel **Dušan Tajnšek**, vnuk **Hedvike** in **Jožeta Bariča**, ki ta sta leta 1958 odprla moško in žensko frizerstvo, kar je bil v tistih časih prvi salon od Šentjurja do Rogaške Slatine. Kmalu se jima je pri delu pridružila hči **Majda**, ki je v času vodenja razširila ponudbo in z letom 2015 štafetno palico predala sinu Dušanu, ki danes ponosen vodi družinski salon s tako častitljivo tradicijo.

Po uradnem delu, ki ga je popestril tudi zbor obrtnikov, se je zbrana družba preselila med stojnice v obliki gastronomske tržnice s ponudniki vrhunske kuhinje in bogate ponudbe pijač, kjer so ob zvokih ansambla 5ka preživeli prijetne ure ob klepetu, sproščenem druženju in v zgodnjih urah jutra zadovoljni ugotovili, da prav tovrstni dogodki dodajo piko na »i« našemu življenju, ki je drugače vse preveč vpeto v hitenje in doseganje poslovnih ciljev.

ALENKA RATEJ, SLIKI: FOTO ZORIN

Na dogodku Od znancev do prijateljev so se zbrali podjetniki in obrtniki iz občin Bistrica ob Sotli, Kozje, Podčetrtek, Rogaška Slatina, Rogatec in Šmarje pri Jelšah.

GORNJA RADGONA

Znova so potrdili pripadnost zbornici

Na sedežu OOO Gornja Radgona je tik pred iztekom leta 2018 potekal 3. dan odprtih vrat. Na zbornici se je oglasilo veliko aktivnih in upokojenih obrtnikov in podjetnikov, gostov in občanov, ki so poklepetali o aktualnem dogajanju, uspehih v minulem letu, izmenjali izkušnje in izrazili pričakovanja do zbornice v prihodnje.

Del gostov na dnevu odprtih vrat OOO Gornja Radgona.

Tudi po zamenjavi vodstva OOO Gornja Radgona nadaljuje svoje ustajene aktivnosti. Tako so se obrtniki in podjetniki, člani radgonske OOO iz vseh štirih občin, ki jih pokriva (Apače, Gornja Radgona, Radenci in Sveti Jurij ob Ščavnici), ob izteku minulega leta srečali na dnevu odprtih vrat zbornice. Na zbornico je prišlo veliko aktivnih obrtnikov in podjetnikov, ki so lahko izrazili svoje želje in videnja dela zbornice v prihodnje, ter upokojenih obrtnikov, ki so obujali spomine na preživeta leta v

okviru zbornice. Seveda ni manjkalo niti zaposlenih pri obrtnikih in podjetnikih, občanov, poslovnih partnerjev, prijateljev in gostov.

Člani vodstva zbornice, na čelu s predsednikom Brankom Novakom, podpredsednikom Aleksandrom Krajncem ter sekretarko Natašo Lorber, so lepo sprejeli vsakega obiskovalca, z njim poklepetali o aktualnih dogajanjih, dosežkih v letu 2018, izmenjali izkušnje in želje. Vsak obiskovalec je prejel koledar, na katerem so se predstavili uspešni obrtniki in podjetniki, zraven pa tudi katalog vseh članov zbornice. Župani z območja OOO Gornja Radgona so obljubili podporo obrtnikom in podjetnikom tudi v prihodnje. Zgodba zase in vsekar poseben gost je bil najstarejši živeči (upokojeni krojač) obrtnik, Franc Pintarič, ki se je na zbornico pripeljal kar s kolesom, čeprav je že proslavil 92 let življenja.

Vodstvo OOO Gornja Radgona, ki je veselo vsakega obiskovalca, ocenjuje, da je množičen obisk potrdil zvestobo in pripadnost članov in upokojencev.

In zato bodo tudi v prihodnje pripravljali podobna srečanja in druženja, ki se bodo vrstila skozi vse leto, dan odprtih vrat pa bo še naprej predstavljal vrhunec ob izteku koledarskega leta. Ob tokratnem dnevu odprtih vrat so se na OOO Gornja Radgona tudi uradno poslovili do dosedanjega predsednika OOO Vlada Rojka in tudi sekretarke Majde Horvat, ki je polnih 29 let skrbela, da je delo na zbornici potekalo nemoteno.

O. B.

Predsednik in sekretarka OOO Gornja Radgona, Nataša Lorber in Branko Novak.

V SLOVO

FRANC SMRTNIK

V 83. letu starosti nas je zapustil Franc Smrtnik, tesar-ski mojster in dolgoletni član Območne obrtno-podjetniške zbornice Ljubljana Vič. Leta 1972 je začel na svoje in je bil med ustanovitvenimi člani takratnega Obrtnega združenja in aktiven član današnje območne obrtno-podjetniške zbornice na Viču. Svojo strokovno pot je štiri leta izpopolnjeval v Nemčiji in nato vse do upokojitve opravljal mojstrska dela tesarskega mojstra. Živel je v Notranjih goricah,

kjer smo ga srečevali tudi zadnja leta. Vsem žalujočim, ženi Slavki, hčerki Martini in Silvi ter sinovoma Franciju in Matiji, iskreno sožalje.

*Stanovski kolegi
OOO Ljubljana Vič*

Iščejo najemnika planinskega doma Obrtnik

Že več kot 30 let Društvo obrtnikov Maribor z različnimi aktivnostmi skrbi za povezovanje in druženje obrtnikov, podjetnikov in drugih občanov na območju občine Maribor. Na skrbi ima tudi gospodarjenje s planinskim domom Obrtnik na Tojzlovem vrhu, ki pa je trenutno zaprt, saj iščejo novega najemnika.

Obrtniki iz okolice Maribora so se vedno radi družili na Tojzlovem vrhu, ne nazadnje so bili prav oni in obrtna podjetja pred dobrimi 50. leti tisti, ki so zgradili dom na južni strani Tojzlovega vrha. Leta 1956 so ga začeli graditi na pobudo Obrtne nabavno-prodajne zadruga oziroma planinskega društva Obrtnik, ki se je pozneje preimenovalo v planinsko društvo Kozjak, odprt pa je bil 1. maja 1961. Zaradi težav z upravljanjem doma je planinsko društvo Kozjak s soglasjem PZS leta 1988 vrnilo lastništvo doma na Društvo samostojnih obrtnikov Maribor, pod pogojem, da je dom ohranil značaj planinske postojanke. Dom je bil v slabem stanju, zato so ga obrtniki po

prevzemu sanirali, poskrbeli za obnovo oken, sanitarij, vodovodne napeljave in centralnega ogrevanja v tem obdobju pa se je zamenjalo kar nekaj najemnikov.

Dom je priljubljena pohodniška točka in postaja številnih planinskih poti, ki vodijo čez Kozjak, od Maribora do Dravogradu, pa tudi Gozdne učne poti Tojzlov vrh. Zato je prav škoda, da ponovno zaprt sameva. Društvo obrtnikov Maribor namreč išče novega najemnika, ki bo domu spet vdihnil življenje in poskrbel za lačne in žejne pohodnike. Dodatne informacije o domu in možnosti najema zainteresirani dobijo pri Janezu Šauperlu (janez.sauperl@siol.net, 041 409 653).

E. M.

LJUTOMER

Srečanje upokojenih obrtnikov

V Domu obrtnikov v Ljutomeru so se na tradicionalnem prednovoletnem družabnem srečanju zbrali upokojeni člani OOOZ Ljutomer.

Zbranih je bilo 37 nekdanjih obrtnikov, ki so se z veseljem spominjali aktivnih poslovnih let in obdobja, ko je bila tudi po njihovi zaslugi leta 1986 zgrajena sodobna poslovna zgradba na Starem trgu v Ljutomeru. Prisotne je nagovoril novoizvoljeni predsednik OOOZ Ljutomer Ivo Ozmec in ob tej priložnosti predstavil tudi novega sekretarja Ljutomerske zbornice **Damjana Štiblerja**.

»S svojim delom ste dokazali, da si zaslužite spoštovanje, zato je prav, da se na skupnem srečanju dobimo vsaj enkrat v letu. Mlajša generacija obrtnikov in podjetnikov se vam mora za-

hvaliti za doseženo, saj ste med drugim postavili temelje uspešne organizacije, ki si je pridobila sloves po vsej Sloveniji,« je poudaril Ozmec. Hkrati je predlagal udeležencem, da naj v okviru OOOZ ustanovijo klub in se s tem še aktivneje vključijo v delovanje zborničnega sistema, obenem pa prostore Doma obrtnikov uporabljajo v večji meri, kot doslej.

N. Š.

Ivo Ozmec (desno) in Damjan Štibler v druženju z upokojenimi obrtniki.

SEJMA IPM IN CHRISTMASWORLD 2019

Po navdih in nove ideje

Kdor želi biti seznanjen celostno ponudbo in o večini novosti na vrtnarsko cvetličarskem področju v Evropi zagotovo obišče sejem IPM v Essnu vsaj na dve ali tri leta. Podobno velja tudi za seznanitev s ponudbo na področju velikonočnega in božično novoletnega okrasja ter raznovrstnih ostalih dekorativnih predmetov. Sejem Christmasworld v Frankfurtu je za to odlična priložnost.

Ob dejstvu, da se sejma časovno dopolnjujeta in ju je mogoče obiskati zaporedoma, je Sekcija cvetličarjev in vrtnarjev pri OZS v sodelovanju s turistično agencijo ABCtour po dveh letih spet organizirala ogled obeh sejmov, ki se ga je udeležila manjša skupina članov sekcije.

Poudarek letošnjega sejma IPM v Essnu je bil na trajnosti in podnebnih spremembah, kar so organizatorji napovedali že z naslovom *We Gardeners Can Do Climate!*, ki so ga nadeli sejmu. Sledili so mu tudi razstavljalci, ki so obiskovalcem predstavili številne izdelke, ki so trajnostni in primerni za podnebne spremembe. Predstavljene so bile okolju prijazne embalažne rešitve, organska gnojila in substrati, poštene trgovske prakse, rastline za čiščenje zraka in rastline prijazne do insektov in drugo. Kot že vrsto let so na posebnem prostoru predstavili 58 novosti in v sedmih od osmih kategorij izbrali najboljše in jih nagradili s priznanjem IPM Innovation 2019.

Na svoj račun so vsekakor prišli tudi cvetličarji. Ti so si poleg splošne ponudbe razstavljalcev lahko ogledali navdihujoče ideje za letošnjo pomlad in poletje, ki so vsak dan v živo nastajale na predstavah vrhunskih cvetličarjev/cvetličnih kreatorjev z res pestro mednarodno udeležbo. Vse skupaj se je nadaljevalo z razstavo cvetličnih trendov, umetelno izdelanimi cvetličnimi kreacijami kot tudi izdelki za vsakdanjo rabo, kar je sodilo v nov koncept stojnice nemške cvetličarske asociacije FDF s cvetličnimi galerijami, trend saloni, cvetličnimi saloni in odprtimi delavnicami za obiskovalce sejma.

Za razliko od sejma v Essnu, kjer je poudarek na »zelenem programu« razstavljalci na sejmu Christmasworld predstavljajo predvsem raznovrstne dekorativne izdelke, ki si kasneje utirajo pot v cvetličarne, darilne butike, trgovske centre, pa naj bodo to umetne jelke, okrasni lonci, dekorativni papirji ali pa sveče, okraski, steklovina ... res množična ponudba primerna predvsem za prijetno krasitev notranjih prostorov, ki si jo je bilo letos mogoče ogledati v petih ogromnih dvoranah frankfurtskega sejmišča. Predstavljeni so bili trendi 2019/2020, ki so jih podobno kot pretekla leta pripravili vrhunski oblikovalci. Na posebnem prostoru so bili izpostavljeni izbranimi izdelki, ki so jih na sejmu predstavljali razstavljalci in so ustrezali štirim različnim razpoloženskim stilom – vse skupaj podprto z barvnim

Obema sejma je bila skupna pestra ponudba steklenih posod za gojenje rastlin in okrasnih posod iz nepremočljivega papirja (foto: MR).

Delček predstavitev trendov 2019/20 na Christmasworld (foto: Pietro Sutera), še več fotografij pa najdete na uradni spletni strani sejma na <https://christmasworld.messefrankfurt.com>.

kombinacijam (izbranim barvam Pantone®).

Obema sejmom je skupno, da med potrošniki vse bolj krepita zavest o okolju in trajnosti, kar se je odražalo tudi na razstavljenih izdelkih, ki temu tudi sledijo.

M. R.

Sempervivum – nagrajena novost v kategoriji trajnic na sejmu IPM (foto: MR).

Spet nove možnosti prihrankov!

”VEČKRAT ME JE
REŠILA MOŽNOST
PLAČILA NA
OBROKE.”

foto: Bigstockphoto > oblikovanje: Uvid.si

..... in več kot 100 odličnih partnerjev na vaši poslovni poti!

PRIJAVNICA:

za poslovno kartico Diners Club Mozaik Podjetnih.

Ime in priimek:

Tel., GSM:

E-naslov:

C1042

S podpisom soglašam, da OZS in Erste Card, d. o. o., navedene podatke obdeluje z namenom posredovanja ponudbe za poslovno kartico Diners Club Mozaik Podjetnih in s tem namenom z menoj vzpostavi stik na navedeni telefonski številki oziroma elektronskem naslovu.

Podpis
prosilca:

X

Izpolnjeno prijavnico pošljite po pošti na naslov **OZS, Celovška cesta 71, 1000 Ljubljana** ali skenirano na e-naslov **mozaik.podjetnih@ozs.si** oziroma jo oddate osebno na **OZS** ali **00Z**. Dodatne informacije dobite na **080 12 42**.

OBRNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA SLOVENIJE

OBRтна POT

Skupaj s člani je tokrat predstavitev poklicev pripravila OOOZ Ljubljana Vič

Konec lanskega leta je Območna obrtno-podjetniška zbornica Ljubljana Vič sodelovala v projektu promocije poklicev na srednji poklicni in strokovni ravni Obrtna pot. Obrtna pot, ki jo organizira Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije s pomočjo območnih obrtno-podjetniških zbornic, predstavlja inovativen pristop k sistemski promociji obrtnih poklicev. Z Obrtno potjo v posameznih regijah želimo zagotoviti možnost, da si učenci osnovnih šol v spremstvu predstavnikov šol ogledajo obrtne poklice, ki jih zanimajo in to v realnem delovnem okolju.

Obrtno-podjetniški zbornični sistem si že dalj časa prizadeva, da bi čim več otrok privabil v izobraževalne programe na srednji poklicni in strokovni ravni, saj se mladim prav tukaj odpirajo velike možnosti za zaposlitev. Obrtna pot je inovativen pristop k promociji obrtnih poklicev. Z Obrtno potjo v posameznih slovenskih regijah želimo učencem osnovnih šol čim bolj približati posamezen obrtni poklic. Naše izkušnje so pokazale, da je realno delovno okolje tisto, ki otroke spodbuja k večjemu zanimanju za srednje poklicno in strokovno izobraževanje. Velik odziv obrtnikov in podjetnikov pa kaže, da se v obrti in malem gospodarstvu odpirajo velike možnosti za zaposlitev.

Novembra in decembra lani se je desetih obiskov obrtnih delavnic, ki jih je pripravila OOOZ Ljubljana Vič v sodelovanju s svojimi člani udeležilo 75 učencev

Center
Republike Slovenije
za poklicno
izobraževanje

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ŠOLSTVO IN ŠPORT

višjih razredov osnovnih šol. Obratovalnice so obiskali v skupinah od 5 do 10 otrok, ki jih je že vnaprej zanimal določen poklic. Obisk v obratovalnici je trajal okoli ene ure in je vključeval ogled proizvodnje ali opravljanja storitev s praktičnimi primeri.

Učenci so tokrat obiskali podjetja:

- AH ŠPAN d.o.o.- poklic avtoserviser
- AVTO HIŠA VIČ d.o.o. - poklic avtoserviser
- AVTOCENTER ŽGAJNAR d.o.o.- poklic avtoserviser
- AVTOHIŠA KLEMENČIČ d.o.o. - poklic avtoserviser
- GALERIJA GRAD d.o.o.- poklic slaščičar
- KOZMETIKA ALESSA URŠA HORVAT s.p. – poklic kozmetik

- MIZARSTVO JANEZ ROTAR S.P. – poklic mizar
- POHIŠTVO ERJAVEC d.o.o. - poklic mizar
- ROK KANC s.p. – poklici natakár, kuhar, hotelir
- TEMA d.o.o. - poklic mizar

MAG. PETER GRABNER

Pri avtoserviserju

VTISI OSMOŠOLCEV IZ OŠ DOBROVA

V podjetju Špan mi je bilo zelo všeč, saj so podrobno razkazali vse prostore podjetja. Pokazali so mi tudi tisto, kar ne bi mogel videti, če bi pripeljal na popravilo svoje vozilo. Vodič je bil zelo prijazen in je odgovarjal na naša vprašanja. *Jan Lampret, 8.b*

Bilo je zelo zanimivo. Rad bi bil avtoserviser, skrbi me le plača. Obisk priporočam tudi drugim učencem. *Jernej Rihar, 8.b*

Meni je bilo na ogledu zelo všeč, ker je bilo veliko avtomobilov. Poslopje je zelo veliko. Imajo tudi oddelke z motorji in s kolesi. Vse je zelo čisto. *Niko Dolinar, 8.b*

Obisk avtoservisa Špan mi je bil zelo všeč. Predstavitve je bila originalna in strokovna. Zelo so mi bili všeč tako avtomobili kot osebje, najbolj pa se mi je vtisnila v spomin menjava gum. Pranje avtomobilov se mi zdi zahtevno. *Nik Vidmar, 8.b*

Obisk podjetja Špan mi je bil zelo všeč. Navdušila me je celotna zgradba in vsak poklic je bil zanimiv. Videli smo, kako poteka opravljanje poklicev v tako velikem podjetju. Osebje je bilo zelo prijazno. Všeč so mi bili vsi avtomobili. Videl sem tudi vsa skladišča in bilo je odlično. Sedaj se bom morda lažje odločil, kam bi šel po osnovni šoli. *Urh Jarc, 8.b*

Pri hotelirju in natakárju

VTISI OSMOŠOLKE OŠ DOBROVA

V ponedeljek, 17. decembra 2018, smo imeli učenci možnost, da gremo na ogled poklicev v gostišče in hotel Gorjanc. Če povem na kratko: ogled gostilne, ki ima dolgoletno tradicijo in modernega hotela mi je bil zelo všeč, pa ne zaradi okusne pogostitve na koncu, ampak smo se veliko novega naučili, ko smo poslušali lastnika, ki je govoril o vsakodnevem delu z zaposlenimi in gosti. Še posebej všeč mi je bilo v hotelu, ker sem videla veliko novih stvari (pohištvo, moderna tehnologija, pristop do ljudi). *Erika Maček, 8.a*

VAJENIŠTVO

Ključna je dobra povezava med delodajalci, zbornico in šolami

Vajeniška oblika izobraževanja se od šolske oblike izobraževanja razlikuje v tem, da se večji del izobraževanja izvede pri delodajalcu. Zgled dobrega sodelovanja med vsemi deležniki je Šolski center Škofja Loka, kjer je trenutno vpisanih največ vajencev v Sloveniji.

Vajeniška oblika izobraževanja se od obstoječe tako imenovane šolske oblike izobraževanja razlikuje samo v tem, da se večji del izobraževanja izvede pri delodajalcu. V vajeniški obliki izobraževanja se namreč vsaj 50 % izobraževalnega programa izvede kot praktično usposabljanje z delom

pri delodajalcih (okvirno 56 tednov v treh letih), medtem ko je ta delež v šolski obliki izobraževanja nižji in znaša povprečno 22 % oziroma 24 tednov praktičnega usposabljanja z delom pri delodajalcih.

Za uspešno izobraževanje v vajeniški obliki pa je ključna dobra povezava med delodajalci, zbornico in šolami, ki izvajajo vajeniške programe izobraževanja. Primer dobrega sodelovanja v vajeništvu je prav gotovo posvet, ki je potekal v organizaciji Šolskega centra

Posvet o vajeniškem sistemu so pripravili v Šolskem centru Škofja Loka, za katerega lahko rečemo, da je vzorčen model uvajanja vajeniškega sistema izobraževanja.

V ŠOLSKEM LETU 2019/2020 SE BODO DIJAKI V VAJENIŠKI OBLIKI LAHKO IZOBRAŽEVALI V PROGRAMIH:

- **Mizar** na Šolskem centru Novo mesto, Šolskem centru Slovenj Gradec, Šolskem centru Nova Gorica in Šolskem centru Škofja Loka;
- **Kamnosek** na Srednji gradbeni, geodetski in okoljevarstveni šoli Ljubljana;
- **Oblikovalec kovin – orodjar** na Strokovnem izobraževalnem centru, Srednji poklicni in strokovni šoli Bežigrad, Šolskemu centru Škofja Loka, Šolskem centru Novo mesto, Šolskem centru Nova Gorica in na Tehniškem šolskem centru Maribor;
- **Gastronomske in hotelirske storitve** na Srednji šoli Izola in Srednji šoli za gostinstvo in turizem Radenci;
- **Steklar** na Šolskem centru Rogaška Slatina;
- **Papirničar** na Strokovnem izobraževalnem centru, Srednji poklicni in strokovni šoli Bežigrad (program se bo izvajal samo v vajeniški obliki);
- **Slikopleskar – črkoslikar** na Šolskem centru Kranj in Srednji gradbeni šoli in gimnaziji Maribor;
- **Strojni mehanik** na Šolskem centru Novo mesto, Šolskem centru Škofja Loka, Šolskem centru Velenje in Šolskem centru Krško – Sevnica;
- **Zidar** na Šolskem centru Kranj, Šolskem centru Novo mesto in Srednji gradbeni, geodetski in okoljevarstveni šoli Ljubljana;
- **Elektrikar** na Šolskem centru Kranj in Šolskem centru Velenje;
- **Mehatronik operater** na Šolskem centru Novo mesto, Srednji tehniški šoli Koper in Strokovnem izobraževalnem centru, Srednji poklicni in strokovni šoli Bežigrad, ter
- **Klepar – krovec** na Šolskem centru Ptuj.

Škofja Loka, na katerem so sodelovali delodajalci, ki usposablajo vajence, Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije in Gospodarska zbornica Slovenije. V Šolskem centru Škofja Loka je v tem trenutku vpisanih največ vajencev v Sloveniji.

Srečanje je bilo namenjeno izvedbenim in vsebinskim temam, saj z vajeniškim sistemom izobraževanja precejšen del usposabljanja in tudi strokovno teoretičnih vsebin prevzema delodajalec. Da bi izobraževanje v šoli in usposabljanje z delom v realnem delovnem okolju potekalo kar se da dobro, morajo biti vsebine in obveznosti deležnikov jasno porazdeljene. Na posvetu so bili predstavljeni strokovni moduli za izobraževalna programa oblikovalec kovin – orodjar in strojni mehanik, analiziran je bil načrt izvajanja vajeništva, ki je osnova za izvajanje vajeniškega sistema, pojasnjena je bila organizacija in izvedba vmesnih preizkusov, odprla se je diskusija na temo zaključnih izpitov, predstavljena pa je bila tudi prva evalvacija vajeništva, ki jo je za vajence generacije 2017/2018 opravil Center RS za poklicno izobraževanje.

Sicer pa lahko delodajalce, pri katerih so na voljo vajeniška učna mesta, kandidati najdejo na spletnih straneh OZS, na spletni strani Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport RS ter na spletni strani www.mojaizbira.si.

Poudariti velja še to, da ima v primeru omejitve vpisa v izobraževalni program na izbrani šoli, kjer se bo izvajal program tudi v vajeniški obliki, kandidat, ki bo v roku predložil vajeniško pogodbo (**najpozneje do začetka izbirnega postopka 18. junija 2019**), pri vpisu prednost pred kandidati, ki se bodo v ta program prijavili v šolsko obliko izvedbe izobraževalnega programa. Kandidat s pravočasno dostavljeno vajeniško učno pogodbo bo namreč iz izbirnega postopka izvzet.

MITJA KORUNOVSKI

MOJSTRSKI IZPITI

Približuje se rok za vpis na mojstrski izpit!

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije vabi k vpisu na mojstrski izpit. Ne spreglejte datuma 22. februar, ko poteče rok za oddajo popolnih vlog za pristopni rok na začetku marca.

Mojstri predstavljajo v okviru slovenskega poklicnega in strokovnega izobraževanja eno najpomembnejših ciljnih skupin. So vrhunski strokovnjaki na svojih strokovnih področjih, podkovani s praktičnimi in strokovno-teoretičnimi znanji, ob enem so usposobljeni za samostojno vodenje podjetja in so v večini primerov tudi delodajalci. Mojstri predstavljajo tudi pomemben kamenček v mozaiku poklicnega izobraževanja, saj svoja znanja mentorji prenašajo na sodelavce in dijake pri praktičnem usposabljanju z delom.

Pridobljen mojstrski naziv pomeni tudi odlično priložnost za večjo zaposljivost v izbranem poklicu, za podjetje pa konkurenčno prednost v dejavnosti, saj blagovna znamka »Mojster«, ki jo lahko uporabljajo mojstri, dodatno poudari odličnost izdelkov ali storitev.

Več o mojstrskih izpitih najdete na spletni strani www.ozs.si (Za člane-Izobraževalni center-Mojstrski izpiti), za dodatne informacije pa lahko pokličete Suzano Kljun na telefon 01 58 305 74.

S. K.

ZAKAJ SE ODLOČITI ZA PRIDOBITEV NAZIVA MOJSTER?

- ker prinaša srednjo strokovno izobrazbo,
- ker daje možnost nadaljevanja šolanja na višjih strokovnih šolah,
- ker boste lahko kot mentor v obratovalnici izobraževali dijake,
- ker boste izpolnjevali kvalifikacijski pogoj za opravljanje nekaterih obrtnih dejavnosti,
- ker boste lahko vpisani v Imenik vodij del, ki se na OZS vodi na podlagi Gradbenega zakona,
- ker boste lahko uporabljali blagovno znamko MOJSTER, ki predstavlja znak kakovosti obrtnih izdelkov in storitev.

SOFINANCIRANJE ŠOLNIN ZA DVIG IZOBRAZBENE RAVNI

Javni razpis je podaljšan do leta 2022

Prijava na razpis za sofinanciranje šolnin za izobraževanje do V. stopnje je možna do konca septembra 2022. Posameznik lahko pridobi povrnjenih do 2500 evrov.

Javni štipendijski, razvojni, invalidski in preživninski sklad Republike Slovenije je v Uradnem listu RS št. 58/2018 objavil podaljšanje Javnega razpisa za sofinanciranje šolnin za dvig izobrazbene ravni I. (DIR). Razpis je namenjen povečanju vključenosti v vseživljenjsko učenje ter izboljšanju kompetenc, ki jih odrasli potrebujejo zaradi potreb na trgu dela, večje zaposljivosti in mobilnosti ter osebnega razvoja in delovanja

v sodobni družbi.

Skupna vrednost razpoložljivih sredstev v okviru razpisa je nekaj več kot 4,5 milijona evrov, posamezen prijavitelj pa je **upravičen do sofinanciranja šolnine do 2500 evrov.**

Na razpis za sofinanciranje stroškov izobraževanja se lahko prijavijo tisti, ki:

Predmet javnega razpisa je sofinanciranje stroškov izobraževanja posameznikom:

– so pred programom, za katerega uveljavljajo šolnino na tem javnem razpisu, imeli zaključeno največ srednjo poklicno izobrazbo ali manj;

– so pred oddajo vloge zaključili izobraževalni program (najpozneje do 30. 9. 2022);

– so poravnali šolnino med 1. 1. 2014 in 30. 9. 2022 za:

OBJAVLJEN JE RAZPIS ZA PRIDOBITEV ŠTIPENDIJE ZA DEFICITARNE POKLICE ZA ŠOLSKO LETO 2019/2020

Dobra poklicna odločitev za 100 evrov mesečne štipendije!

Javni štipendijski, razvojni, invalidski in preživninski sklad je 11. januarja 2019 na svoji spletni strani in na portalu eUprava objavil nov razpis za pridobitev štipendije za deficitarne poklice za prihajajoče šolsko leto 2019/2020. Nabor deficitarnih poklicev ostaja isti kot za šolsko leto 2018/2019.

Včasu, ko se mladi odločajo o izbiri poklica, jih zagotovo zanima, kakšne bodo potrebe na trgu dela, ko bodo iskali zaposlitev. Za poklice gozdarja, mizarja, kamnoseka, tapetnika ipd. lahko pridobijo štipendijo za deficitarne poklice, ker so to poklici, ki jih primanjkuje na trgu dela. Sklad bo podelil največ 1000 štipendij, ki jih financirata Evropski socialni sklad in Republika Slovenija.

Štipendijo za deficitarne poklice bodo v šolskem letu 2019/2020 lahko pridobili dijaki, ki bodo v šolskem letu 2019/2020 prvič obiskovali 1. letnik in se

• šolska leta od 2014/2015 (od 1. 9. 2014) do 2021/2022 za programe od a. do g. (programi nižjega in srednjega poklicnega, srednjega strokovnega oziroma tehniškega izobraževanja, poklicno tehniškega izobraževanja, gimnazije, opravljanje splošne mature in maturitetni ter poklicni tečaj;

• **obdobje od 2014 (od 1. 1. 2014) do 2022 za programe od h. do i. (mojstrski, delovodski in poslovodski izpiti).**

Nov prijavní obrazec in druge informacije so dostopni na spletni strani sklada www.sklad-kadri.si. Ob tem velja opozorilo, da bodo od 1. 1. 2019 dalje obravnavane le vloge, ki bodo oddane na novih prijavnih obrazcih in prilogah.

Za vsa dodatna vprašanja in pomoč ob prijavi na razpis smo vam na voljo na telefonu: 01 58 305 74 in na e-naslovu: suzana.kljun@ozs.si.

S. K.

bodo izobraževali za naslednje poklice ter pridobili višjo izobrazbo od že pridobljene: kamnosek, mehatronik operater, izdelovalec kovinskih konstrukcij, inštalater strojnih inštalacij, oblikovalec kovin orodjar, električar, avtokaroserist, pek, slaščičar, mesar, tapetnik, mizar, zidar, tesar, klepar-krovec, izvajalec suhomontažne gradnje, slikopleskar-črkoslikar, pečar-polagalec keramičnih oblog, gozdar, dimnikar in steklar ter ekonomski tehnik (IS), ki se izvaja v italijanskem jeziku, mehatronik operater (DV), ki se izvaja v madžarskem jeziku, strojni tehnik (DV), ki se izvaja v madžarskem jeziku in kemijski tehnik (DV), ki se izvaja v madžarskem jeziku. Poklici so zapisani v nevtralni obliki in so mišljeni za oba spola.

Dijaki bodo vlogo lahko oddali **od 15. junija 2019 do vključno 20. septembra 2019**. Podeljenih bo do 1000 štipendij v višini 100 evrov mesečno. Štipendijo za deficitarne poklice bodo dijaki prejeli za celotno obdobje izobraževanja in jo bodo lahko prejeli hkrati z državno štipendijo. Več informacij o razpisu in štipendijah za deficitarne poklice najdete na spletni strani Sklada (www.sklad-kadri.si).

E. M.

RAZSTAVA V DRŽAVNEM SVETU RS

Kamen je naše zlato

V predverju dvorane Državnega sveta RS je bila minuli mesec na ogled razstava o oblikovanju naravnega kamna z naslovom Kamen je naše zlato. Svoje izdelke iz naravnega kamna so razstavljali študenti Višje strokovne šole ŠC Srečka Kosovela Sežana.

Kamnoseštvo sodi med deficitarne poklice, kar zahteva posebno skrb za spodbujanje mladih za izobraževanje na tem področju. To je prepoznal tudi Državni svet RS, ki je v sodelovanju z Višjo strokovno šolo ŠC Srečka Kosovela Sežana pripravil razstavo izdelkov iz naravnega kamna. Predstavili so kakovosten izbor študentskih in mentorskih del, ki so plod vrhunškega slovenskega znanja obdelave naravnega kamna in tudi prikaz njegove vsestranske uporabne vrednosti. Izdelki so nastali kot študentske vaje na šoli, kot vaje na praktičnem izobraževanju pri delodajalcih ali kot diplomska dela. Svoje izdelke so razstavili Špela Šedivy, Tamara Česnik, Petra Pika Moze, Maruša Ličen Ukmar, Kaja Pohl, Tina Nemec, Veronika Tišler, Rok Verstovšek Tanšek in Matej Župec, njihovi mentorji pa so bili Damjan Švara, Jernej Bortolato, Maja Prešeren in Anton Marn.

Povemo naj, da je Višja strokovna šola Sežana je edina šola v Sloveniji in širši regiji, ki izobražuje oblikovanje kamna na terciarni ravni. Študente seznanja s klasičnimi kamnoseškimi pristopi ter sodobnimi tehnikami obdelave kamna in oblikovanja. Pri tem skrbi za uporabo in promocijo slovenskega naravnega kamna, saj je kamen ena od naših strateških surovin.

»Kamen ima veliko simbolno vrednost, tudi za slovensko zgodovino. Radi rečemo trden kot kamen, večni kot ka-

◀ Na odprtju razstave so sodelovali tudi avtorji, ki so predstavili svoje izdelke.

▲ Zbrane je pozdravil tudi direktor OZS Danijel Lamperger ter študentom in mentorjem čestital za njihov trud in dosežke.

men ... to so pregovori, ki govorijo o nje-govi izjemni večpomenski. Lahko je težek kot orožje za Goljata, lahko je topel kot zavetišče intimnega doma, lahko je zlat, kot so te, pri nas, predstavljene kamnite umetnine,« je o razstavi razmišljal predsednik Državnega sveta RS Alojz Kovšca in se zahvalil mentorjem in študentom za izjemen prispevek ne le k ohranjanju zgodovinske in kulturne dediščine, ampak tudi za neprecenljiv odnos do kamna in integracije kamnoseških znanj za prihodnost.

Medtem, ko je ravnatelj Višje strokovne šole ŠC Srečka Kosovela Sežana Anton Marn med drugim poudaril, kakšen privilegij je, da nekdo zna zasnovati izdelek in ga z lastnimi rokami tudi izdelati, pa je Danijel Lamperger, direktor OZS, dejal, da se premalo zavedamo, da to ni le privilegij, ki ponuja osebno zadovoljstvo, ampak predstavlja tudi dobro poslovno priložnost. Dodal je še, da se bo OZS še naprej zelo zavzeto trudila za promocijo poklicnega izobraževanja in si prizadevala, da bo poklicno izobraževanje v Sloveniji dobilo več veljave in boljši status.

EVA MIHELIČ

ZLATARSTVO KAPUN V GORNJI RADGONI DELUJE ŽE 41. LETO

Kupec še zdaleč ni samo številka!

Na seji skupščine OOOZ Gornja Radgona ob koncu lanskega leta je jubilejno priznanje za 40 let dela v obrti in podjetništvu prejela tudi znana in ugledna zlatarka Janja Kapun. Obrt je odprla leta 1978, pred dvajsetimi leti pa se ji je pridružil sin Ervin.

Najprej je Janja Kapun delovala v prostorih Urarstva Budja, od leta 1985 dalje pa v svojem dograjenem in urejenem lokalu. Od leta 1998 dalje ji pomaga ohranjati zlatarsko tradicijo sin Ervin, ki je kot najboljši svoje generacije

zlatu. Med drugim nudijo tudi graverske storitve, kot so graviranje pokalov, graviranje ur, pisal, inventurnih ploščic ipd. Izvajajo tudi popravila vseh vrst nakita in, kot pravi neutrudna Janja, se s sinom Ervinom trudita, da so njuni izdelki in storitve prepoznavni po kakovosti in dizajnu, predvsem pa pri njih nobena stranka, noben kupec in obiskovalec ni samo številka, temveč vsakemu skušajo svetovati in pomagati pri izbiri nakita.

Kot pravi prisrčna zlatarka Janja, svojim strankam posvetijo ogromno pozornosti in prisluhnejo vsaki njihovi želji: »Smo odprti za vsakršen dobro mišljeni nasvet in prijazno besedo. Strankam želimo ponuditi strokoven, a vseeno osebni način postrežbe ter, če je potrebno in nam dopušča čas, si radi vzamemo kakšno minuto več in jim prisluhnemo, četudi prav vse želje niso izvedljive.«

Tudi sicer si v Zlatarstvu Kapun prizadevajo, da bi čim bolj zadovoljili svoje stranke. Prav zato je Ervin postal zlatarski mojster in s tem dosegel najvišjo raven izobrazbe v zlatarskem poklicu. »Današnjega časa nikakor ne mremo primerjati z našimi začetki, ko je bilo vse skupaj zelo skromno. Seveda še zdaleč ni bilo takšne ponudbe, kot je danes. Začela sem z zelo malo robe, orodja in zaloga, a se je počasi vse skupaj vseeno širilo in razvijalo. Seveda so mi bili v veliko pomoč lokalna skupnost in obrtna zbornica. Takrat sem še bila mlada, komaj 18 let sem bila stara, in so mi vsi pomagali, tako da sem zelo vesela, kajti brez takšne podpore ne bi šlo. Zelo lepo so me sprejeli in zato sem lažje sproti kupovala nove stroje, materiale ipd. Tako sem lahko lepo živela, sina Ervina pa izšolala za mojstra zlatarstva, kar me še posebej veseli,« se spominja Kapunova svojih začetkov in prvih dvajsetih let delovanja. Tudi sicer se oba Kapunova, tako mama kot tudi sin, nenehno izobra-

žujeta in dopolnjujeta, saj se zavedata, da se od stare slave ne da živeti. »Na sejnih najbolj spoznaš trg, kaj si ljudje želijo, kakšna moda se obeta ipd. In ko vse to spoznaš, si lahko zagotoviš večje zaloge materialov. Glede na to, da sva dva, lahko veliko več delava,« razlaga sogovornica, ki dodaja, da se veliko prometa naredi tudi s popravilom nakita.

Kapunova imata največ domačih kupcev, ki jima zaupajo in se vračajo. Občasno pride tukaj kakšen sosed z druge strani reke Mure, a to redko. Tudi cene imata dokaj konkurenčne. »V svoji karieri sem spoznala, da ljudje želijo kakovost, tudi če je potrebno malo več plačati. Zato se tega držimo in skušamo stranke pridobiti s kakovostjo,« pravi Janja Kapun, ki je že od začetka tudi aktivna članica OOOZ Gornja Radgona. Prepričana je, da obrtniki morajo biti povezani, saj tako lažje rešujejo morebitne težave. Po novem pa je v upravnem odboru OOOZ Gornja Radgona sin Ervin, ki je hkrati tudi podpredsednik Sekcije zlatarjev pri OZS.

Kakor koli že, Janja Kapun je začela pred štiridesetimi leti, pred dvajsetimi se ji je pridružil sin Ervin, čez naslednjih dvajsetih letih pa mogoče Kapunovo zlatarsko dejavnost prevzame kateri izmed Ervinovih otrok. »Moram priznati, da ob začetku nisem niti sanjala, da bo moja zgodba tako dolga in uspešna, a se je zahvaljujoč našim strankam le zgodilo in še traja. Zato, hvala vsem!« še pristavi sogovornica, njen sin Ervin pa kot pravi zlatarski mojster dodaja, kakšna je prihodnost poklica v individualni izdelavi nakita. »Vsaki stranki se je potrebno posebej posvetiti. Potrebno je bogato znanje, saj drugače ne moreš izpolniti želja svojih kupcev. Poleg tega, če znaš marsikaj narediti, lahko delaš brez težav. Mislim, da je najslabše, če potrebuješ posrednike,« pove Ervin.

OSTE BAKAL

Janja in Ervin Kapun.

leta 2003 pridobil naziv zlatarski mojster. Tako je Zlatarstvo Kapun, ki se nahaja v središču Gornje Radgone, in sicer na avtobusni postaji, družinsko podjetje, kjer se ukvarjajo s prodajo zlatih in srebrnih izdelkov, izdelavo unikatnih izdelkov, kot so prstani, obeski, verižice, uhani, zapestnice in seveda poročni prstani. Poseben poudarek je prav na poročnih prstanih, ki jih ročno izdelajo po željah naročnika. Kapunova poudarjata, da je še vedno v ospredju ženski nakit, praktično vse, kar si dame želijo, tako da tega največ prodajo. Njihovi izdelki so izdelani iz 14-karatnega zlata, ki je najbolj odporno proti kemičnim in mehanskim vplivom.

Na izbiri imajo več kot 150 različnih vzorcev v belem in rumenem ter rdečem

Drugič zapovrstjo prestižni naziv za gostilno Rajh

Uredništvo tednika Vestnik iz Murske Sobote je še drugič pripravilo izbor Zlata ponev Pomurja, z ocenjevanjem gostiln, restavracij in turističnih kmetij v regiji. Priznanje Zlata ponev Pomurja 2018 je ponovno prejela Gostilna Rajh iz Bakovcev.

Slovenske pokrajine se namreč trudijo, da bi izboljšale gostinsko ponudbo in s tem izpolnile enega od najpomembnejših dejavnikov turističnega razvoja države. Na podlagi odločitve bralcev Vestnika in širše javnosti je bila za najbolj priljubljeno gostilno v Pomurju izbrana gostilna Zorko iz Borec v občini Križevci pri Ljutomeru.

Priznanje Zlata ponev Pomurja

2018 pa je drugič zapovrstjo prejela Gostilna Rajh iz Bakovcev. Komisija v sestavi Janez Bogataj, Urška Fartelj in Silva Zavašnik je ocenjevala zunanjo

Dušan Zorko (ob njem soproga Nina), prejemnik priznanja Zlata ponev za najpopularnejšo gostilno Pomurja.

in notranjo ureditev poslovnega objekta, gostinsko ponudbo, ponudbo pijač, gostoljubnost strežnega osebja in spoštovanje sodobnih teženj v gostinski ponudbi, ki jih sestavljajo jedi štirih letnih časov – lokalne in regionalne jedi na jedilnikih. Prestižen naziv Zlata ponev Pomurja za leto 2018 je prevzela nosilka obrtne dejavnosti gostilne Rajh – Tanja Pintarič.

N. Š.

Družina gostilne Rajh s priznanjem Zlata ponev Pomurja 2018.

V SLOVO

MIZARSKEMU MOJSTRU ANTONU KAJZERJU (1934–2019)

Minuli mesec smo se poslovili od Antona Kajzerja, ki se je po opravljenem mojstrskem izpitu na samostojno obrtniško pot podal daljnega leta 1961. Za obrtništvo so bila takrat težka leta. Ni bilo obrtne zbornice, ki bi povezovala obrtnike, ni bilo združenj in drugih institucij, ki bi mlademu obrtniku lahko pomagale pri prvih korakih podjetništva. Potrebno je bilo ogromno energije, sreče in trdega dela, da si preživel. Zaradi vseh teh okoliščin je bil mojster Tone vedno v prvih vrstah, ko je bilo potrebno stopiti skupaj, predvsem pa je bil vedno zraven, ko je bila prilžnost pomagati. Vedno je našel za vsakogar pravo besedo ali nasvet. Pomagal je tudi pri prvih obrtniških korakih prenekaterih svojih prijateljev in kolegov. Ko so se obrtniki začeli združevati, je zvesto sodeloval in prispeval po svojih najboljših močeh. Bil je tudi aktiven član obrtne zadruge Opremales, ki je bila v tistem obdobju pomemben člen

med obrtnikom in državo, ki je bila takrat žal brez posluha za malega obrtnika. Ko mi je pred skoraj tridesetimi leti predal vodenje delavnice, je dejal, da na enem dvorišču ne moreta biti dva gospodarja. Še naprej pa je bil prisoten in je sodeloval pri neštetih projektih in bil nanje upravičeno ponosen. Veselil ga je tudi tehnološki napredek podjetja in sodelovanje ter vpetost vse družine. V skoraj 60 letih od začetka obrtniške poti mojstra Toneta smo postali pravo družinsko podjetje, saj v podjetju dela že tretja generacija.

Dragi mojster, počivaj v miru!

Marko Kajzer

AVTOSERVIS FRANC MAKOTER, LJUTOMER

Podjetje bodo prevzeli Francovi potomci

Franc Makoter med svojimi stanovskimi kolegi v Prlekiji slovi po najdaljšem stažu v obrtništvu in podjetništvu. Z avtoservisnimi storitvami se ukvarja že polna štiri desetletja, od leta 1978 dalje. Na sedežu obrti v ulici Anteja Trstenjaka že od vsega začetka servisirajo osebna vozila, v poslovnih prostorih na Prešernovi ulici pa se ob avtosalonu in trgovini z avto materialom izvajajo še druge avtomehanične obrtne storitve.

Preden se je zapisal obrtnemu poklicu, za katerega se je izučil, je Franc Makoter najprej delal v podjetju Tehnostroj, zatem je vozil tovornjak v podjetju

Prešernovi cesti. S tem so pridobili vulkanizersko delavnico, lastno avtotrgovino in salon osebnih avtomobilov Fiat. Pri Makoterjevih so vseskozi zaposlovali.

Franc pravi, da se je pri njem izučilo okoli 140 vajencev. Tudi njegovi otroci – Martina, Robert in Branko – so del družinskega podjetja. Branko se je specializiral za avtoelektrična opravila, Robert pa avtomehanična dela opravlja kot samostojni podjetnik. Dejavnost so razširili še na avtovleko in v zadnjem obdobju tudi na izposojno vozilo. Ob tem Franc poudari, da svoja vozila pogostokrat brezplačno namenjajo prevozom za potrebe domačih športnih klubov in društev.

Nad poslovnimi rezultati podjetja se Franc Makoter ni nikoli pritoževal, saj so se, kot pravi, zaključni računi venomer »izšli«, čeprav zmeraj ni bilo povsem idealno. »Za dobre finančne izide gre pripisati velike zasluge celotnemu delovnemu kolektivu, ob nenehni podpori družine pa uspehov zagotovo ne bi bilo,« priznava Franc, ki zaposluje kakovostno in strokovno delovno silo. Ob tem pa potarna, da je kvalificiranega kadra čedalje manj, pa tudi vajeniški sistem, kakršen je bil nekoč, pogreša.

Čeprav je vsakodnevni delovni obveznosti in skrbi več kot dovolj, Franc najde čas tudi za sprostitevne aktivnosti. Od same ustanovitve je član prleškega društva za ohranjanje tehnične in kulturne dediščine Janez Puh

in veliko pozornost namenja starodobnim vozilom, jih restavrira in ohranja v nekdanji obliki. Je lastnik motornega kolesa iz leta 1950 in legendarnega »fička« (letnik 1968), ki ga je povsem prenovil in »spravil« v vozno stanje. Franc je tudi dolgoletni pristaš zelene bratovščine v LD Miklavž in vinogradnik od malih nog. Še več trenutkov bo tem dejavnostim prav gotovo namenjal v prihodnosti, saj, kot pravi, letos z dopolnitvijo sedmih desetletij življenjskega obdobja prihaja čas upokojitve in s tem bistveno zmanjšane poslovne udejstvovanja. Zagotavlja, da bo podjetje Makoter obstajalo tudi po njegovem »odhodu«, saj prav v teh dneh urejajo dokumentacijo za prenos dejavnosti, ki jih bodo prevzeli hčerka Martina ter sinova Robert in Branko. »Če me bodo rabili, sem z veseljem pripravljen pomagati, verjamem pa, da se bodo v poslovnem procesu dobro znašli, saj so si veliko obrtniško-podjetniške kilometrine že nabrali,« je prepričan Makoter.

NIKO ŠOŠTARIČ

Franc Makoter v klubskih prostorih društva starodobnikov Janez Puh.

Špedtrans in opravljal dela vzdrževalca pri gradbenem podjetju PGP. »Prvi obrtniški koraki so bili vse prej kot lahki in preprosti, saj je popravilo vozil potekalo kar v garažnih prostorih, zgrajenih v sklopu stanovanjske hiše,« se spominja Franc. Potrebno si je bilo pridobiti zaupanje strank in zaposliti tujo delovno silo. Dokaj hitro so se prilagodili razmeram na trgu in s strokovnim kadrom povsem obvladovali čedalje bolj zahtevne delovne procese. Še več, širili so svoje bogato znanje in na začetku osemdesetih let prejšnjega stoletja postali prva zasebna obratovalnica na širšem štajerskem območju, ki je bila usposobljena za opravljanje avtooptičnih storitev. Novo priložnost za dokazovanje so si Makoterjevi pridobili z ureditvijo prostorov v nekdanjih prostorih ljutomerskega obrata tekstilne tovarne MTT iz Maribora na

Zaposlena v podjetju Makoter, Dušan Lipovec in Miran Ritonja, v vulkanizerski delavnici.

Javni razpis za Znak kakovosti v graditeljstvu 2019

Za primerjalno vrednotenje oz. ocenjevanje potencialni prijavitelji lahko prijavijo proizvode, storitve, naprave ali tehnologije, ki jih proizvajajo, tržijo ali izvajajo v Sloveniji.

Prijavitelj je proizvajalec, izvajalec ali pooblaščen zastopnik, ki izpolnjuje vse zakonske pogoje za proizvodnjo in prodajo proizvodov ali opravljanje storitev v Sloveniji. Primerjalno vrednotenje oz. ocenjevanje se bo izvedlo na podlagi zadostnega števila prijav, pripravljenih razpisnih pogojev in meril za posamezno področje.

Dobitniki okoljskega priznanja Znak kakovosti v graditeljstvu, ZKG, bodo imeli priložnost promovirati pridobljeno okoljsko priznanje ZKG v okviru sejmov ali drugih javnih in strokovnih prireditvah.

Javni razpis je odprt do 8. novembra 2019.

Razpisno dokumentacijo s pripadajočimi obrazci lahko potencialni prijavitelji dobijo pri izvajalcu certifikacijske sheme ZKG, Gradbenem inštitutu ZRMK - Gradbenem centru Slovenije - na Dimičevi ulici 12 v Ljubljani ali jo naročijo preko e – pošte na naslov: **zkg@gi-zrmk.si**.

Informacije: Gradbeni inštitut ZRMK – Gradbeni center Slovenije, Dimičeva 12, 1000 Ljubljana,

T: +386 (0)1 280 81 81, **F:** +386 (0)1 280 81 91,

E: **zkg@gi-zrmk.si**,

S: **http://www.gi-zrmk.si**.

oz. na povezavi **ZKG RAZPIS** ali preko QR kode.

Razpisana področja oz. aplikativni predmeti prijave za primerjalno vrednotenje oz. ocenjevanje v okviru certifikacijske sheme ZKG za leto 2019:

Akronimi aplikativnih predmetov prijave	Aplikativni predmeti prijave	Akronimi aplikativnih predmetov prijave	Aplikativni predmeti prijave
	IZDELKI / PROIZVODI NA PODROČJU GRADITELJSTVA		ISTORITVE NA PODROČJU OBRATNIŠKIH IN ZAKLJUČNIH DEL V GRADITELJSTVU
OKN	Okna, vključno z balkonskimi vrati in panoramskimi stenami	ICE	Izvedba cementnih estrihov
NVR	Notranja vrata - vrata v stanovanju in drugih bivalnih prostorih	IBFT	Izvedba zaključnih betonskih tlakov
ZIB	Zidni blok za podometno gradnjo zidov	IPTOP	Izvedba polimernih talnih oblog in premazov
KAC	Sistemi kanalizacijskih cevi	IVZBK	Izvedba vodotesne zaščite betonskih in AB konstrukcij
SKR	Strešne kritine za pokrivanje poševnih streh	IKKHD	Izvedba krovsko – kleparskih in / ali hidroizolaterskih del
TLPL	Betonski tlakovci in plošče za polaganje zunanjih pohodnih in podvoznih površin	IVSP	Izvedba vgradnje stavbnega pohištva
NK	Plošče, kocke in drugi oblikovanci iz naravnega kamna	IKER	Izvedba oblaganja tal, sten in bazenov s keramičnimi ploščicami
BRB	Betonski robniki	INUK	Izvedba oblaganja tal, sten in fasad z naravnim ali umetnim kamnom in drugimi oblogami
RTD	Razvojno tehnološki dosežki in inovacije		STORITVE NA PODROČJU INFRASTRUKTURNIH OBJEKTOV
	STORITVE PRI PRENOVI / OBNOVI STAVB KULTURNE DEDIŠČINE IN STAVB S SESTAVINAMI KULTURNE DEDIŠČINE	KZPH	Konstrukcije za zaščito pred hrupom
IOOK	Izvedba obnove ostrešij oz. kritin na stavbah kulturne dediščine in stavbah s sestavinami kulturne dediščine	IŽOP	Izvedba žlebičenja obrabnih plasti
IOF	Izvedba obnove fasad na stavbah kulturne dediščine in stavbah s sestavinami kulturne dediščine	IZVPR	Izvedba hidroizolacij na premostitvenih objektih
IKOS	Izvedba konstrukcijskih ojačitev stavb na stavbah kulturne dediščine in stavbah s sestavinami kulturne dediščine		TEHNOLOGIJE IN NAPRAVE NA PODROČJU GRADITELJSTVA
ISV	Izvedba sanacije vlage na stavbah kulturne dediščine in stavbah s sestavinami kulturne dediščine	BTB	Betonarne za proizvodnjo transportnega betona
		SKA	Separacije kamenih agregatov za gradbeništvo
		ASFO	Obrati za proizvodnjo asfaltnih zmesi

POMURSKA TURISTIČNA ZVEZA PODELILA PRIZNANJA ZA LETO 2018

Kipec štokrlje prejel Saša Žuman

Na 23. srečanju pomurskih turističnih delavcev v Kongresni dvorani zdravilišča Radenci je Pomurska turistična zveza podelila priznanja, plakete in kipec štokrlje najzaslužnejšim na področju turizma. Najvišje priznanje kipec štokrlje je prejel samostojni podjetnik Saša Žuman, lončarske družine Žuman iz Ljutomeru.

Začetki lončarske obrti Žuman segajo v daljno leto 1874. **Saša Žuman** je že peta generacija lončarjev iz družine Žuman, ki sta jo na današnji lokaciji v Ljutomeru pred njim opravljala oče Branko in legendarni dedek Karel. Vsi izdelki se še vedno izdelujejo ročno na lončarskem vretenu in žgejo na tradicionalen način v peči na drva. V 144 letih bogatega lončarskega ustvarjanja so nastali številni unikatni izdelki, ki se ohranjajo v prostorih lastnega muzeja ob stanovanjsko poslovnem objektu na Ormoški cesti v Ljutomeru. Saša Žuman že več kot dve desetletji opravlja lončarsko obrtno dejavnost s posebno pozornostjo in ljubeznijo, saj z mnogimi obiskovalci vzpostavlja osebni odnos in jim pri tem pokaže, kako nastane lončarski izdelek, hkrati pa ponudi tudi možnost, da se tudi sami preizkusijo za lončarskim vretenom. Lončarsko delavnico, ob individualnih gostih, letno obišče večje število vzgojno-izobraževalnih zavodov, društev

Saša Žuman
s priznanjem
PTZ.

in organiziranih skupin. Zagotovo je Žumanovo lončarstvo ena najbolj obiskanih turističnih točk v Prlekiji. Saša Žuman z vztrajnostjo in spoštljivim odnosom do dela prednikov ohranja bogato tradicijo lončarske obrti in svoje znanje prenaša na mlajše rodove. Z uspešnim poslovanjem sodi med pomembne gospodarsko turi-

stične dejavnike v lokalni skupnosti, njegovi izdelki pa so izjemen ugled pridobili doma in v tujini.

Kipec mu je podelil Peter Misja, predsednik Turistične zveze Slovenije. Priznanja, plakete in kipec štokrlje se podeljujejo na podlagi razpisa, ki ga vsako leto objavi Pomurska turistična zveza.

NIKO ŠOŠTARIČ

Nova kartica – nove možnosti prihrankov!

"KARTICA JE SUPER.
UPORABLJAM JO
VSAK DAN,
ŠE MED VIKENDOM."

Popuste in ugodnosti si izračunajte na mozaikpodjetnih.si

mozaik.podjetnih@ozs.si • 080 12 42

Dan obrtnic in podjetnic

Preživite dan v ženski družbi

▶▶▶ četrtek, 7. marec 2019,
▶▶ G Design Hotel,
▶ www.ozs.si/dogodki

OBRTNIK	DELAVEC V PROIZ- VODNJI STEKLA	OBRAT ZA TALJENJE KOVIN	GORA V KARAVAN- KAH	BREZ- BRIZNOST	PESNIK HANSSON	GUSTAV IPAVEC	RITMIČNO POUDAR- JENI ZLOG STOPICE		
ŽIVAL Z MNOGIMI NOGAMI, STRIGA									
STROJ, KI PIŠE PODATKE IZ LUKENJ KARTIC									SLADEK OLUPEK
PROPELER						JUTRANJA ZARJA NOTRA- NJOST			
IGRALEC DOUGLAS					MEHKO KOZJE USNJE ARTHUR (KRAJŠE)				
LADO LESKOVAR DEL BEOGRADA			NEKD. IND. PREMIER (NARAŠIMA) PRED- PRAŽNIK				RUDOLF NUREJEV NEPLODNA ŽENSKA		
POMOČ: ARANCIN, VIAN, MAAT	POLOŽI- TEV TRUPLA V ZEMLJO	SLOV. ARHITEKT, PLEČNIKOV UČENEC	BOJNI STRUP ORNA ZEMLJA			FONTANA ŽELJA V RIMU KLIENT			
FRANC. ŽGANJE IZ JANEŽA					ZVIŠAN TON C EGIPČAN. BOGINJA PRAVICE		PERZIJA RIBJE JAJČEČE		
SLAVILNA LIRSKA PESEM			IT. FILM. REŽISER (GIUSEPPE) ANG. ROCK SKUPINA					PLEMIČ, GOSPOD	ČRKA CIRILSKE AZBUKE
MEDALJA					PRVI VZHODNO- RIMSKI CESAR				
OLGA REMS			DELOVNI SESTANEK POLOVICA ZADNJICE		OČARLI- VOST ENAKI ČRKI		STARA MAMA APOSTOL PAVEL (HEBR.)		
USKLA- JENOST, SORAZ- MERJE					POUK, NAPOTEK BRITAN. IGRALEC HOWARD				
OBRTNIK	FRANC. PISATELJ (BORIS) PRIJETEN VONJ			AMER. ASTRO- NAV- T, APOLLO 12 (ALAN)	NJORKA NEKD. SL. SAKSO- FONIST (ANDREJ)		DEŠNI PRITOK RONE V FRANCIJI		LEVI PRITOK REKE AARE V ŠVICI
STAR SLOVAN			VRBA IVA (NAREČNO) VAS V SLO- VENSKIH GORICAH		EMIL ADAMIČ DIVJA RACA		IMPRESIJA PLOŠČATA MORSKA RIBA		
NOSOROG (KNJIŽNO)						MESTO V VOJVODINI OB REKI TISI			
STAR IZRAZ ZA OKSID			SLOV. RO- KOMETAS (RADOSLAV) STANE SEVER			REZILO PRI NOŽU NIKO ROBAVS			
MACES- NOV LES							LAHKO TALJIVA KOVINA, KOSITER		
MEJNA REKA MED IRANOM IN ARMENIJO				ODISEJEV OČE V GRŠKI MITOLO- GIJI			ROMAN WOLEJA SOYINKKE		

■ Pravilna rešitev januarske križanke je **LEDENA DEŽELA**. Izžrebali smo dopisnico, ki jo je poslala **Irena Horvat** iz Ljubljane. Iskrene čestitke!

■ Rešitev (geslo) tokratne nagradne križanke pošljite na dopisnici skupaj s svojimi podatki (ime in priimek, naslov, davčna številka in telefon) na naslov: **Uredništvo revije Obrtnik, Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Celovška 71, 1000 Ljubljana, s pripisom NAGRADNA KRIŽANKA**. Pri žrebanju bomo upoštevali vse dopisnice, ki bodo prispele na naš naslov do 22. februarja 2019.

■ Sponzor tokratne križanke je Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, ki podarja eno kotizacijo za »ženski« dogodek 7. marca.

Dobitek v nagradni igri je po 3. točki tretjega odstavka 105. ZDoh-2 obdavčen kot drugi dohodki, vendar le, če njegova vrednost presega 42 evrov (108. člen ZDoh-2). Akontacijo dohodnine za prejete nagrade v skladu z ZDoh-2 poravna podeljevalec nagrade.

BREZPLAČEN MALI OGLAS ZA ČLANE OZS!

- Na podlagi sklepa kolegija upravnega odbora OZS z dne 4. 3. 2010 imajo člani OZS, ki ne dolgujejo več kot dve članarini, **pravico do enega brezplačnega malega oglasa** (do 30 besed) na leto. Člani »A plus« pa imajo pravico do petih (5) brezplačnih malih oglasov na leto in do 25-odstotnega članskega popusta pri okvirjenih oglasih (na barvni podlagi).
- Vsi, ki želijo izkoristiti zgoraj naštetih možnosti brezplačnega oglaševanja, nam morajo ob predaji oglasa sporočiti člansko številko OZS (najdete jo na prvi strani kartice Mozaik podjetnih). Brez tega brezplačni mali oglasi niso možni.

MALI OGLAS ZA OSTALE NAROČNIKE

- Cena malega oglasa (do 30 besed) je **17 EUR** (+ 22 % DDV).
 - **1 cm stolpca** okvirjenega malega oglasa na barvni podlagi stane **19 EUR** (+ 22 % DDV).
- Prosimo vas, da nam ob vseh naročilih oglasov napišete podatke za izstavitel računa (naziv, naslov in **davčno številko**) ter navedete, ali ste zavezanec za DDV. Člani OZS naj sporočijo tudi **člansko številko OZS**. Prosimo, da so vaši dopisi **čitljivi**, opremljeni z **žigom in podpisom naročnika**. Pridržujemo si pravico do jezikovnih popravkov.

POŠILJANJE OGLASOV

Oglase lahko pošljete po:

- e-pošti: revija.obrtnik@ozs.si
 - faksu: 01 50 54 373
 - klasični pošti na naslov: OZS, Revija Obrtnik podjetnik, Celovška 71, Ljubljana
 - **NOVO** – preko spletnega obrazca na www.ozs.si/Obrtnik/Narocilomalegaoglasa
- Malih oglasov po telefonu ne sprejemamo.**

STROJI IN OPREMA

TU-VAL, d. o. o. nudi vso varilsko opremo in pribor, industrijsko pnevmatiko, pritrilne elemente in orodja za kovinjenje. Informacije: www.tu-val.si, tel. 01 72 12 123, faks: 01 72 12 746, e-p: tu-val@siol.net. Šifra oglasa: 19-02-001

Ročni paletnik

- nosilnost: 2500 kg
- dolžina vilic: 1150 mm
- tovorna kolesa: POLYURETAN (PU)
- krmlilna kolesa: GUMA
- neto teža: 71 kg

Slika je simbolična.

Cena samo 240 € brez DDV www.ika.si

Tel.: 04 518 44 44
Fax: 04 518 44 00
E-mail: info@ika.si

PEKARNE, SLAŠČIČARNE, PICERIE, TESTINARJI! Nudimo novo, rabljeno in renovirano opremo za proizvodnjo kruha in peciva, piškotov, slaščic in pralin, pic, testenin in njakov ter strokovno montažo dobavljenih opreme in tehnološko podporo. PEKSIM d. o. o., Ulica Gradnikove brigade 6, Nova Gorica, tel. 05 30 27 136, 031 690 872, faks: 05 33 30 818, e-pošta: peksim@volja.net. Šifra oglasa: 18-02-003

PRODAM PROIZVODNJO za visokofrekvenčno varjenje PVC folij: avtomatski linijski stroj z dvema varilnima glavama moči dvakrat po 3 KW, polavtomatski stroj moči 5 KW, škarje za prečni razrez, škarje za vzdolžni razrez, ročne škarje za lepenko, cca 160 orodij za izdelavo izdelkov in več drugih drobnih priprav. Za več informacij pokličite po tel. 041 674 652. Šifra oglasa: 19-02-002

PRODAM TRAČNO ŽAGO BRATSTVO P-9R (v sestavi podajalnik tip: jež) in stroj za valčnanje žaginih listov s pripadajočo mizo (stroj še ni v uporabi). Za vse informacije nas prosim pokličite po tel. 041 591 276. Šifra oglasa: 19-02-004

PRODAM VEČ TISKARSKIH STROJEV (še delujočih) z obstoječimi strankami. Slike dostopne na <http://skrci.me/strojiz2019>, tel. 069/962-705. Šifra oglasa: 19-02-005

KUPIM PANTOGRAF DECKEL GK21 in namizni pantograf Kuhlmann ali Scripta. Tel. 040 931 049. Šifra oglasa: 19-02-006

OGLASI V RUBRIKAH OBRTNE STORITVE IN POSLOVNE STORITVE

Na podlagi zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno oglasov neregistriranih dejavnosti ne objavljamo!

Če želite, da vam objavimo oglas za storitve, nam

pošljite naslednje dokumente:

- **s. p.:** kopijo obrtnega dovoljenja ali priglasitveni list,
- **družbe:** izpis iz sodnega registra.

Oglasi v teh rubrikah morajo vsebovati popoln naziv in naslov, ki smo ga dolžni tudi objaviti!

ZADNJI ROK ZA ODDAJO MALEGA OGLASA

Zadnji rok za oddajo malega oglasa v **marčevski** Obrtnikovi borzi je **25. februar 2019**.

NAROČILO NA REVIO OBRTNIK PODJETNIK

Letna naročnina na revijo Obrtnik podjetnik je **60 EUR** (9,5 % DDV je vključen v ceno). **Naročilo velja do preklica!**

Naročite se lahko po:

- e-pošti: revija.obrtnik@ozs.si
- faksu: 01 50 54 373
- navadni pošti na naslov:
OZS, Celovška c. 71,
1000 Ljubljana

OBRTNE STORITVE

MIZARSTVO BRIŠAR, Gunceljska c. 13, 1210 Ljubljana Šentvid, tel. 040 953 120, e-pošta: jakob@mizarstvo-brisar.si, pohištvo po meri, za osebne in poslovne prostore, www.mizarstvo-brisar.si Šifra oglasa: 19-03-003.

MONTAŽA IN SERVIS VSEH VRST DVIGAL

DVIGALA

OSEBNA DVIGALA
TOVARNNA DVIGALA
INVALIDSKA DVIGALA
MOSTOVNA DVIGALA
KONZOLNA DVIGALA
VERIŽNA DVIGALA
GRADBENA DVIGALA
VISEČI FASADNI ODRI

BARTOL

DVIGALA BARTOL d.o.o., Badjurova ulica 22, Ljubljana
GSM: 041 668 069, Tel.: 01/4288 645, Fax: 01/4272 858
dvigala-bartol@siol.net, www.dvigala-bartol.si

NUDIMO BRUŠENJE rezilnega orodja za: obdelavo lesa, kovine, plastike, za gostince in v kmetijstvu. Izdelujemo razne nože, profilne nože za obdelavo lesa, profil po vaši želji, novi tračni listi za razrez lesa, kovine in za mesarsko proizvodnjo. Informacije po tel. 041 296 852. Šifra oglasa: 19-03-002

HITRA IN KVALITETNA IZVEDBA suhomontažnih sistemov Knauf, Rigips in Armstrong ter polaganje laminata. Informacije po tel. 068 148 675. Šifra oglasa: 19-03-001

MATERIAL

Acrytech®
Gerbičeva 50a, 1000 Ljubljana
T: (01) 28 11 147, F: (01) 28 31 247
acrytech@siol.net, www.acrytech.si

- Vse vrste izdelkov iz plexi stekla: plošče, bloki, cevi, palice, profili, krogle, kupole, ...
- Laserski razrezi in gravure

pečenko

•pleksi izdelki po naročilu
•svetlobne kupole •cestna ogledala

POSplastika
T +386 1 837 10 33
www.pos-plastika.si/trgovina

POSLOVNE STORITVE

KNJIGOVODSKI SERVIS nudi svoje storitve obrtnikom - samostojnim podjetnikom (računalniška obdelava, vključno z obračunom OD, izračun obresti, amortizacije, davčna napoved) strokovno in po ugodni ceni. Dodatne informacije: Podgorelec Jolanda s. p., Zgornje Stranje 14, 1242 Stahovica, tel. 01 83 25 344. Šifra oglasa: 19-04-001

TRGOVSKO BLAGO

ZELIŠČARSTVO PREŽLA - predelava zdravih zelišč! Nudimo več vrst mazil, oblog, kapljic, čajev in krepil. Antonija Torkar s.p., Begunjska c. 23, 4248 Lesce, informacije po tel. 04 531 83 40. Delovni dnevi ob mlaju: februar: 4., 5., 6., 7., 8., marec: 6., 7., 8., 9., 10. PE Zeliščni butik, Železniška ul. 7, Lesce (nasproti železniške postaje), delovni

čas: ponedeljek, torek, sreda od 16h do 18h ter četrtek in petek od 10h do 12h. Informacije in naročila po pošti, tel. 04 531 83 40. Šifra oglasa: 19-05-001

NEPREMIČNINE

PRODAMO HIŠO Z DELAVNICO IN PISARNAMI, za družinsko obrt, odlična lokacija, Grosuplje (1,5 km od centra, 20 minut do Ljubljane, ob gozdu), stanovanja in pisarne v izmeri 313 m² neto, delavnica 96 m², nadstrešek 100 m², pokrita terasa 100 m², veliko parkirišče, izgradnja leta 1971, adaptacija 2013, cena: 389.000 €. Informacije po tel. 041 372 817. Šifra oglasa: 19-07-003

PRODAMO KAMNITO VILO z luksuznim bazenom na otoku Krku, s savno in jacuzzijem, na popolni lokaciji miru, kjer si nabere moči v oazi narave, velikost 125 m², zemljišče 1.103 m², 8 ležišč, 3 sobe, izgradnja leta 1980, renovacija 2016, cena: 245.000 €. Informacije po tel. 031 256 980. Šifra oglasa: 19-07-004

V CENTRU ŠENTJURJA oddamo v najem lokal v izmeri 30 m² za mirno obrt, trgovino, pisarne ali masaže in podobno. Informacije po tel. 031 690 250. Šifra oglasa: 19-07-006

ODDAMO ALI PRODAMO poslovni prostor v IC Trzin, v izmeri cca 1.600 m², v celoti ali delno. Ogled prostorov je možen po predhodni najavi po tel. 041 638 762 ali po e-pošti: viki@herlesi.eu. Ogled stavbe je možen tudi na http://skrci.me/stavba2019. Šifra oglasa: 19-07-005

RAZNO

PRODRAM DOBRO VPELJANO podjetje za izdelavo kovinskih konstrukcij. Informacije po tel. 041 335 841. Šifra oglasa: 19-09-001

ZAPOSIMO POTNIKA/POTNICO za trženje profesionalne lasne kozmetike LISAP Milano na območju Ljubljane z okolico. Prošnjo z življenjepisom pošljite po e-pošti: info@lisap.si. Zaželeno so izkušnje s področja prodaje in obvezen vozniški izpit B kategorije. Šifra oglasa: 19-09-002

ZA DELO V VRTNARIJI v okolici Ljubljane – Beričovo iščemo delavko s spretnimi rokami in morebitnimi izkušnjami. Zaposlitev za določen čas, z možnostjo podaljšanja za nedoločen čas. Dodatne informacije po tel. 041 505 061, Sandi.

EEN BORZA

INFORMACIJE:

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije
Celovška cesta 71, 1000 Ljubljana
Kontakt: **Edina Zejnič**,
tel. 01 58 30 586
e-pošta: een@ozs.si

Mariborska razvojna agencija p. o.
Pobreška cesta 20, 2000 Maribor
Kontakt: **Jolanda Damiš**,
tel. 02 33 31 307
e-pošta: een@mra.si,
jolanda.damis@mra.si

Univerza na Primorskem
Titov trg 4, 6000 Koper
Kontakt: **Sebastjan Rosa**
tel. 05 66 37 787
e-pošta: sebastjan.rosa@upr.si

Gospodarska zbornica Slovenije
Dimičeva 13, 1504 Ljubljana
Kontakt: **Petra Arzenšek**,
tel. 01 58 98 156
e-pošta: petra.arzensek@gzs.si

BRDK20180709001 – Danski oblikovalec, ki je razvil in prodaja 3-modulni sistem za zbiranje odpadkov in je izdelan po principu 3D upogibanja tankih kovinskih žic z majhnimi koti, išče proizvajalca v vzhodni Evropi.

BRPL20180705001 – Poljsko podjetje za proizvodnjo in trgovino z več kot 24-letnimi izkušnjami, specializirano za proizvodnjo različnih vrst lesenih izdelkov, išče partnerje, ki lahko ponudijo lesene policičke, zložljiva lesena stojala, škatle in šatulje, lesene podstavke za lončnice na kolesčkih in komponente pohištva, ki se zanimajo za distribucijo njihovih proizvodov na poljskem trgu in za mednarodnih trgih. Prav tako iščejo proizvajalce vezanega lesa in dobavitelje lesa iglavcev.

BRNL20180430001 – Nizozemska multinacionalka, proizvajalec elektronskih naprav za potrošniško in medicinsko uporabo, išče nove načine za predstavitev svojih izdelkov. Tradicionalne predstavitve na sejnih so nujne, vendar imajo visoko ceno. Podjetje vabi podjetja, ki kot alternativo lahko ponudijo nov način prezentacije v okviru virtualnih dogodkov in iščejo možnost storitvenega sodelovanja s podjetji v tem sektorju ali lahko ponudijo za odkup ustrezno rešitev.

BRDE20180628001 – Nemško podjetje je oblikovalo stol, ki se lahko uporablja tudi kot polica. Je visokokakovosten izdelek, izdelan iz masivnega lesa (oreh) ali trdih vlaken. Stol je zelo praktičen in dekorativen. Podjetje išče partnerja, ki lahko izdelata stol v majhnih serijah, z uporabo CAD tehnologije v okviru proizvodnega sporazuma.

Oglase s ponudbami in povpraševanjem tujih podjetij si lahko ogledate na spletnem naslovu www.een.si.

BRIE20170725001 – Irski oblikovalec luksuznih otroških oblačil išče proizvajalca oblačil, ki lahko zagotovi izdelavo bombažnih izdelkov ter izdelkov iz kašmirja, ki bodo zadostili visokim standardom, in želi z njim vzpostaviti dolgoročen proizvodni sporazum. Idealni partner bi bil proizvajalec dolgih jopic/otroških oblek, puloverjev in hlačnih nogavic, ki jih je mogoče narebiti, ali pa se jim lahko dodajajo različni dodatki.

BRUK20180620002 – Britansko podjetje z nišno modno blagovno znamko, ki nudi elegantno in medicinsko podprepljeno obutev za posameznike, ki imajo plosko stopalo ali imajo plantarni fasciitis, išče evropsko partnerstvo za sodelovanje v obliki razvoja prototipov čevljev, ki se lahko nadaljuje v proizvodni sporazum.

BRIT20180518001 – Italijansko podjetje, ki proizvaja in prodaja industrijsko leseno embalažo, išče nove dobavitelje, in sicer proizvajalce surovega lesa in lesenih pakirnih polizdelkov iz vzhodnoevropskih držav za srednje ali dolgoročne proizvodne priložitosti.

BRNL20180703001 – Nizozemska družba je uvedla evropsko modno znamko v oblačilih za vodne dejavnosti in želi lansirati prvo kolekcijo lastnih oblačil. Podjetje išče proizvajalce neoprenske tkanine ter potencialne partnerje, ki lahko proizvajajo in tiskajo neoprenska oblačila na podlagi proizvodnega dogovora.

BRPL20180629002 – Poljsko trgovsko podjetje, specializirano za spletno prodajo izdelkov za obdelavo zraka (npr. čistilci, detektorji onesnaževanja zraka, sušilniki zraka), želi razširiti svoj portfelj s proizvodi za klimatizacijo v zaprtih prostorih (zračni ventilatorji, vlažilci, grelci, ionizatorji, koncentradorji kisika itd.). Zato podjetje išče dobavitelje tovrstnih izdelkov iz držav EU ali EFTA za sodelovanje na podlagi sporazuma o distribucijskih storitvah ali sporazuma o trgovskem zastopanju. Podjetje ponuja svoje distribucijske storitve prek spletne trgovine.

BODE20180711003 – Dobro uveljavljen nemški proizvajalec tekočih prehranskih dopolnil, vključno s pijačami, ki vsebujejo kolagen, išče partnerje za distribucijo in ponuja svoje storitve na podlagi podizvajalskega sodelovanja.

BOKR20180601001 – Korejsko podjetje je razvilo večkanalni program (programska oprema) za mešanje zvoka za UHD multimedijški zvok/oddajanje. Ta zagotavlja uporabniku prijazne vmesnike, ki povečujejo produktivnost proizvajalcev zvoka. S svojo »binauralno« nadzorno funkcijo lahko spremljate večkanalne mešanice zgolj z uporabo slušalk ali slušalk brez dejanskih zvočnikov. Podjetje želi ponuditi programsko opremo prek distribucijskega ali agencijskega sporazuma.

BOFR20180628004 – Francosko podjetje, specializirano za proizvodnjo opreme za lovške pse, kot npr. zaščitni telovniki, ovratniki povodci itn. išče trgovske posrednike (distributerje / zastopnike) za distribucijo in zastopanje svojih izdelkov na trgih EU.

BRBG20180709001 – Bolgarsko podjetje, specializirano za namestitve in podporo brezžičnih in žičnih naprav za pametni dom, išče nove dobavitelje Z-wave periferij in naprav in podpornih plošč. Podjetje ponuja sporazum o distribuciji ali sklepanju pogodb s podizvajalci.

BRDE20181009001 – Nemška srednje velika strojna družba, ki se ukvarja z razvojem in oblikovanjem procesnih linij, strojev in posebnih konstrukcij za jeklarska in alu-podjetja, išče partnerje iz kovinske industrije za sporazume o proizvodnji. Iščejo proizvodnega partnerja za izdelavo strojev z nizko do zelo visoko preciznostjo na podlagi načrtov oz. tehniških risb nemškega podjetja.

BRGR20181130001 – Grško podjetje s sedežem v Arkadiji, ki proizvaja in trži kakovostno kuhinjsko pohištvo, otroško pohištvo in omare za spalnice, išče evropske proizvajalce otroškega pohištva in jim ponuja trgovsko zastopniško pogodbo ali sporazum o distribuciji za grški trg.

BRPL20181106001 – Poljsko podjetje, specializirano za distribucijo oreškov, semen in suhega sadja za B2B sektor in HoReCa želi vzpostaviti sporazume o sodelovanju z novimi proizvajalci/dobavitelji teh izdelkov na podlagi sporazuma o distribucijskih storitvah.

BRPL20181030001 – Poljski distributer medicinskih orodij namerava razširiti svoj portfelj in išče tuje dobavitelje visoko kakovostne medicinske in ortopedske obutve, ki jo uporabljajo zdravstveni delavci v bolnišnicah. Delovni čevlji morajo biti izdelani iz materialov, ki jih je mogoče oprati in sterilizirati v standardnih sterilizatorjih. Medicinski čevlji, ki jih uporablja drugo osebje, morajo biti udobni, zanesljivi in estetsko izdelani. Podjetje ponuja sodelovanje na podlagi trgovskega-agencijskega ali distribucijskega sporazuma.

BOJP20181150001 – Japonsko podjetje, ki ima več kot 50 let izkušenj na področju proizvodnje in izvoza pršilne opreme in zračnih kompresorjev, trenutno išče distributerje v EU. Išče izkušene partnerje z

dobro prodajno mrežo opreme za brizganje barv z različnimi končnimi uporabniki v avtomobilski, plastični, usnjarski in podobni industriji. Ponujajo partnerstvo na podlagi sporazuma o distribucijskih storitvah z velikimi ali malimi prodajalci strojne opreme/opreme za pršenje.

BOBE20170607001 – Belgijsko podjetje, proizvajalec in dobavitelj biološko razgradljivih posod za enkratno uporabo, kot so plošče, skleda, skodelice in jedilni pribor, želi razširiti in distribuirati svoje izdelke v druge evropske države. Podjetje išče veletrgovce in distributerje, ki lahko izdelke prodajo neposredno ali pod lastno trgovsko blagovno znamko.

BOSK20181016001 – Slovaško družinsko podjetje z več kot 25 let izkušenj na področju recikliranja, uporablja odpadke za izdelavo gradbenih materialov, kot so gradbene plošče, izolacijski materiali ipd. Podjetje odpadno kartonsko embalažo pretvori v komponente za njihove končne izdelke - gradbene materiale. Podjetje išče nove distribucijske kanale v okviru sporazumov o distribucijskih storitvah v državah EU.

BOUA20180904004 – Ukrajinsko podjetje, specializirano za proizvodnjo mikrohranil za obdelavo semen pred sajenjem, išče sodelovanje s trgovskimi partnerji v kmetijskem sektorju in ponuja sporazum o distribucijskih storitvah ali trgovinsko-agencijski sporazum.

BORO20181014001 – Romunski izumitelj je razvil praktičen in prenosen izdelek za večkratno uporabo, ki je namenjen higienski uporabi za namestitve na straniščni pokrov školjke. Podjetnik išče partnerska podjetja v higienskem sektorju za proizvodnjo in trženje izdelka. Ponuja partnerstvo na podlagi licenčnega ali proizvodnega sporazuma.

BOUK20180730001 – Britansko podjetje je razvilo patentirano tehnologijo za shranjevanje »občasne« obnovljive energije, ki obide neločljivo povezane slabosti številnih energetskih distribucijskih omrežij. Sistem uporablja napravo, ki pretvori DC v AC, da nadzira shranjevanje in uporabo energije med obnovljivim virom, baterijami in omrežjem. Izloča potrebo po nadgradnji omrežja in omogoča namestitve večjih zmogljivosti. Podjetje išče distributerja/monterja prek pogodbe o distribucijskih storitvah.

BRPL20181027001 – Poljski ponudnik storitev, ki deluje na avtomobilskem trgu, išče nove dobavitelje rabljenih, poškodovanih ali nepopolnih turbopolnilnikov. Podjetje ponuja dolgoročno poslovno sodelovanje tistim, ki lahko dobavijo večje količine turbopolnilnikov.

BRJO20181016001 – Jordansko podjetje na področju embalaže, ki lahko zagotovi celovite in integrirane rešitve izdelkov za pakiranje živil, išče priložnost za nakup uveljavljenih distribucijskih podjetij, gostinskih

podjetij, trgovcev na debelo ali uvoznikov, ki kupce oskrbujejo s tovrstnimi izdelki.

BRGR20181026001 – Grško trgovsko podjetje, ki deluje predvsem na področju proizvodnje električne opreme, tiskarskih storitev in uvozu/izvozu električne opreme, želi razširiti svoj portfelj izdelkov. Zato išče proizvajalca/dobavitelja skob za okrogle kable v različnih velikostih na podlagi distribucijskega sporazuma.

BRNL20181031001 – Nizozemsko podjetje, specializirano za prodajo in trženje medicinskih pripomočkov z več kot 25-letnim strokovnim znanjem v industriji medicinskih pripomočkov, išče nove partnerje za dopolnitev in širitev svojega portfelja medicinskih kirurških pripomočkov in naprav za nego na domu. Iščejo nišne izdelke. Podjetje proizvajalcem ponuja sodelovanje na podlagi trgovinskega agencijskega sporazuma.

BOJP20181023001 – Japonski proizvajalec je razvil infrardečo multispektralno barvno nočno kamero, ki lahko snema celo v popolni temni barvi, kar zagotavlja jasne barvne slike. Ta je v primerjavi z običajno kamero z visoko ločljivostjo bolj učinkovita, in 90% cenejša od povprečne cene konvencionalne kamere. Podjetje se želi razširiti na trge EU in išče partnerje na podlagi sporazuma o trgovskem zastopanju.

BOIT20181003001 – Italijansko podjetje, specializirano za izdelavo luksuznega pohištva iz masivnega lesa, išče sporazume o distribucijskih storitvah in agencijske sporazume s tujimi trgovskimi partnerji.

BOPL20181002003 – Poljsko podjetje je proizvajalec cestnih sušilnikov, ki so izjemno koristni, če je površina cest preveč mokra za označevanje in je treba opraviti delo za označevanje cest. Podjetje želi vzpostaviti stik z novimi potencialnimi partnerji, zato iščejo zastopnika ali distributerja.

BOTR20180926002 – Turško podjetje, ki sta ga ustanovili sestre; oblikovalka in arhitektka, je izkušeno podjetje pri zagotavljanju rešitev za notranjost luksuznih plovil. Podjetje išče sporazume skupnega vlaganja, proizvodnje in sklepanja pogodb s podizvajalci v Evropi.

BOTR20181010003 – Turško MSP je specializirano za načrtovanje in izdelavo avtomobilskih delov, kot so notranja oprema, zunanje obloge, volanski obroči itd. Podjetje išče partnerje, ki želijo ponuditi te vrste delov trgovskim družbam v okviru svojega portfelja proizvodov ali obstoječim proizvajalcem avtomobilskih delov, ki želijo povečati proizvodne zmogljivosti ali paleto izdelkov.

BOFR20180910001 – Francosko podjetje je razvilo posebno metodo za nadzor komarjev z uporabo »povezane« pasti, ki je trajnostno zasnovana za uporabo na mestnih in zasebnih vrtovih. Metoda je učinkovita in ekonomična. Njen namen je nadome-

stiti nadzor komarjev z uporabo larvicidov in pesticidov, ki niso učinkoviti ali imajo zanemarljive učinke. Podjetje išče licenčne pogodbe s tujimi podjetji, ki lahko distribuirajo njihove izdelke ob spoštovanju njihovih okoljskih zavez.

BRDE20181102001 – Nemški specialist za oblikovanje izdelkov išče proizvodna podjetja iz Poljske, Bolgarije, Romunije, Slovenije in Portugalske za sklenitev proizvodnega sporazuma na področju izdelave smetnjakov.

BRUK20181102002 – Podjetje iz Velike Britanije, ki se ukvarja z elektronskim poslovanjem, išče dobavitelje ne-električnih gospodinjskih izdelkov in izdelkov za zunanjo uporabo, ki se lahko pakirajo in pošiljajo po vsem svetu prek poštinih storitev, za sklenitev distribucijskega sporazuma.

BRDE20181120001 – Nemško podjetje išče ponudnike geografskih informacijskih sistemov (GIS) za integracijo v programsko opremo in skupna vlaganja.

BRUK20180529001 – Inženirsko podjetje iz Velike Britanije išče proizvajalce jeklene pločevine za sklenitev proizvodnega sporazuma.

BRBG20181204001 – Bolgarski distributer opreme išče ponudnike opreme za deskanje na snegu: rokavice, čelade, očala, moške snežne jakne, kape in podobno, za sklenitev distribucijskega sporazuma.

BRDE20181107001 – Nemški proizvajalec avtomobilov išče proizvajalca orodja, ki ima možnost izdelave kompleksnih orodij za industrijske stroje. Nemško podjetje proizvaja žigosane in vlečene kovinske dele. Podjetje išče dolgoročno partnerstvo s proizvodnim sporazumom.

BRRO2018119001 – Romunsko podjetje, ki je specializirano za oblikovanje edinstvenih cvetličnih aranžmajev za zasebne in poslovne dogodke, išče dobavitelje visoko kakovostnih cvetličnih dodatkov. Podjetje išče sodelovanje v obliki sporazuma o distribucijskih storitvah.

BRSK20181127001 – Slovaški distributer peciva, piškotkov in krekerjev išče proizvajalce in/ali distributerje, da bi sklenili sporazum o distribuciji na slovaškem trgu.

BRDE20181108001 – Nemško srednje veliko podjetje, ki se ukvarja s tehnologijo izpušnega zraka in proizvodnjo vrhunskih ekstraktorjev, išče partnerje iz kovinske industrije za sporazume o proizvodnji. Podjetje išče proizvajalce in dobavitelje pločevinastih komponent in brušenih plošč iz nerjavečega jekla v debelini 0,8 - 2,0 mm.

BRRS20181118001 – Srbsko podjetje, specializirano za distribucijo rib in morskih prehranskih izdelkov, išče proizvajalce/dobavitelje teh izdelkov za sklenitev sporazuma o distribucijskih storitvah.

Oleggio

45° 36' N, 8° 38' O

2 x DKV storitve točenja goriva

Kamorkoli vas pelje pot!

DKV Cestnina, DKV Gorivo in DKV Povračila –
zanesljivost brez meja.

dkv-euroservice.com

You drive, we care.

Novi e-Crafter.

Gospodarsko vozilo prihodnosti.

Novi časi zahtevajo nove rešitve, zato je e-Crafter prvo popolnoma električno vozilo znamke Volkswagen Gospodarska vozila, namenjen za kurirsko, ekspresno in paketno dostavo, ki je že danes kos zahtevam jutrišnjega dne. Z dosegom do 173 km* in elektromotorjem z močjo do 100kW bo zlahka kos tovoru, ki se naloži v tovorni prostor s prostornino tovornega prostora brez omejitev do 10,7 m³ in z nosilnostjo do 1,7 t**. Novi e-Crafter je električen, praktičen in inovativen.

Za več informacij o vozilu in možnosti testne vožnje se obrnite na pooblaščen trgovce z vozili Volkswagen Gospodarska vozila.

**Gospodarska
vozila**

Kombinirana poraba električne energije: 21,5 kWh/100 km. Emisije CO₂: 0 g/km. Emisije CO₂ med vožnjo, skupne emisije CO₂ so odvisne od vira električne energije. Volkswagen zato priporoča uporabo ekološko pridobljene elektrike. Ogljikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. *Navedeni doseg je doseg po opravljenih voznih ciklih skladno z Novim evropskim voznim ciklom (NEVC) na preizkusnih valjih. V praksi dejanski doseg odstopa od tega. Odvisen je od načina vožnje, hitrosti, izbranih pnevmatik, uporabe komfortnih/dodatnih porabnikov, zunanje temperature, števila sopotnikov/obteženosti, izbranega voznega profila (Normal, ECO, ECO+) in topografije. **Podatek velja za e-Crafter s 4,25 t dovoljene skupne mase. Porsche Slovenija d.o.o., Bravničarjeva 5, 1000 Ljubljana. Slika je simbolna.